

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 117
15 Çile 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

GÖREVİMİZ ÖZGÜR KÜRDİSTAN İÇİN SAVAŞMAKTIR

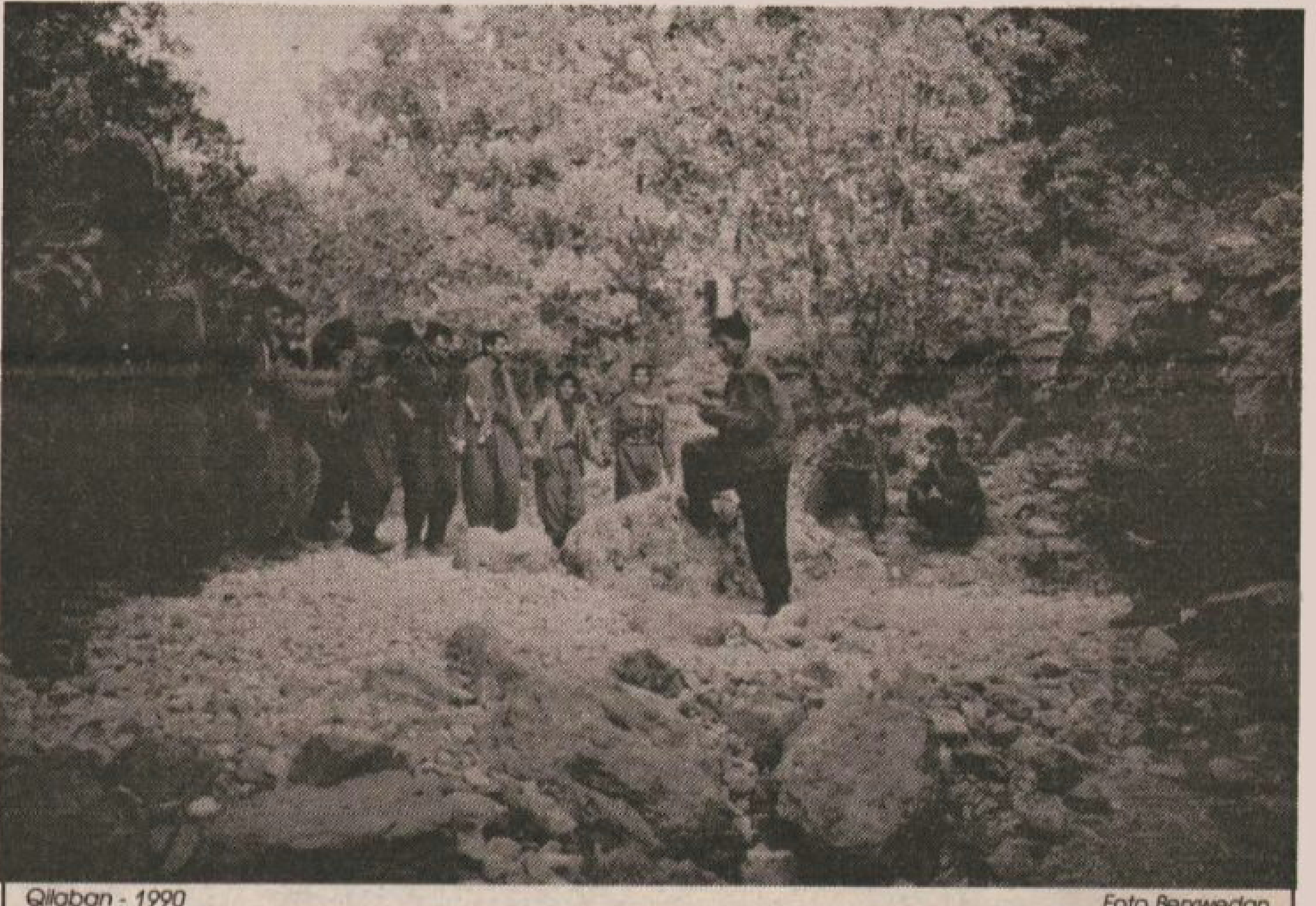
Fiili sömürgeci savaşın eşiğinde Kürdistan'dan görüntüler

Dîcle Üniversitesi kapatıldı
Halkın otellerine el konuyor
Eczanelerde atropin ilacı kalmadı
Êlih (Batman), Amed (Diyarbakır), Meledî (Malatya), Mûş havaalanları kimyasal ve nükleer silahlarla dolu
Azınlıklar ve zenginler kaçırtılarak halkta panik yaratmak amaçlanıyor
Şehir merkezlerinde devlet terörü dorukta
Halk, sığınak kazıyor, köylere dönüyor, Botan, Çirav, Gabar dağları ve Hasankeyf mağaraları insan dolu
Halk silahlanmak istiyor
Ulusal uyum ve direniş istemi dorukta
Cizîra Botan'da 600 Alman Leopar tankı
Devlet eliyle karaborsacılık yaratılıyor
Gerillaya akın var
Sömürgeciler yığınsal dolaşım karşısında kontrolü yitiriyor
Halk, TC'nin kendilerine saldıracağını biliyor

Haberleri 7. sayfada

- **Cizîra Botan:** İlçe merkezinde 5 saat devam eden büyük çarpışma; bir ARGK savaşçısı ile bir yurtsever şehit düştü, 2 özel tim elemanı öldürüldü. Sömürgeciler, dört evi ve bir camiyi yıktılar
- **Farqîn (Silvan):** ARGK, ilçe merkezini bastı, MHP eski ilçe başkanı öldürüldü, tekel deposu yakıldı
- **Hezro (Hazro):** İlçe merkezini basan gerillalar, halka propaganda yaptı, 3 gece bekçisinin silahları alındı
- **Gever (Yüksekova):** Betrot karakoluna roketlerle saldıran ARGK, 10 askeri öldürdü
- **Girgê Amo (Silopi):** Sîrkî köyündeki düşman taburuna gerilla saldırısı: 3'ü subay çok sayıda asker öldürüldü.
- **Dih (Eruh):** Gerillalar Sêrt (Siirt) - Dih karayolunu kesti, Siirt hastanelerine yaralı asker taşınıyor.
- **Pasûr (Kulp):** Askeri araca gerilla pususu, 3 asker öldürüldü
- 3 Ocak Genel Grevi'nde en büyük başarı Kürdistan'da, Êlih (Batman)'da 4500 petrol işçisini tüm eyleme katıldı
- **Özel Tip Cezaevleri önünde 1 Ocak günü kitlesel protesto gösterileri yapıldı**
- **Şenkaya-Erzirom Reşo köyü, Gültepe mezrasındaki çarpışmada kimlikleri belirlenen 2 ARGK savşçısı şehit düştü**
- **Gexî (Kiği) ve Kislê (Nazimiye)'de şehit düşen 11 ARGK savaşçısının kimliği belli oldu.**

Haberleri 3-4-5. sayfalarda

Qilaban - 1990 Foto Berxwedan

ERNK Avrupa Örgütü'nden sömürgeci-emperyalist savaşa karşı Kürdistan ve Türkiye halklarına çağrı

Bildirileri 12-13. sayfalarda

TC'nin suç günlüğünden

- **Özel tim Amed (Diyarbakır) merkeze bağlı Zevrê (Dalbastı) köyünü bastı, çok sayıda yurtsever tutuklandı. İHD Amed Şubesi, baskın raporu yayınladı**
- Cizîra Botan'da Tevfik Timurtaş adlı aktif yurtsever işkencede katledildi, cesedi belediyenin önüne atıldı. 80 yaşındaki Mele Evdilrehmanê Hendekî, ağır işkence nedeniyle, koma halinde hastaneye kaldırıldı
- **Kürdistan'ın dört bir yanında yüzlerce yurtsever tutuklandı**
- Yeni Ülke Gazetesinin 11 ve 12. sayıları toplatıldı
- **Amed mülteci kampından MİT'in kaçırdığı pêşmergeden halen haber yok.**
- ARGK'nin eylem bilançosunu yayınladığı gerekçesiyle 2000'e Doğru'ya yayın durdurma tehditi
- **Bir Türk yüzbaşısının Belçika heyetine söyledikleri: "Fransızların Cezayir'de yaptığını yaparız"**
- Gerillaların silahlarına el koyduğu korucuardan, sömürgeci devlet silah parası alıyor

Haberleri 5-6-11. sayfalarda

Avrupa'da Çevik Kuvvetleri protesto ve işçi direnişiyle dayanışma eylemleri yoğunlaşıyor

- Brüksel'deki NATO merkezi önünde gösteri
- **Avrupa'nın birçok kentinde meşaleli yürüyüşler yapıldı**
- **Oldenburg (Almanya) protesto gösterileri**
- Türkiye deki genel grevi destekleme eylemine İngiliz polisinin ırkçı saldırısı

Haberleri 10-11. sayfalarda

Celle-PKK Davası

- **Rezaletin ikinci perdesi: Kürdistan halkına karşı Almanya'da yeni bir dava**
- **Kürdistan'a Alpha-Jet uçakları Celle'de ikinci PKK davası**
- **Celle-PKK Davasına yurtseverlerin protesto yürüyüşü**

Haberleri 9. sayfada

Türkiye işçi sınıfından tarihi eylem:

Genel grev ve büyük yürüyüş

TKİ'ye bağlı Zonguldak maden işçileri grevinin 35. günü olan 3 Ocak 1991'de, Türkiye ve Kürdistan'ın önemli merkezlerinde yaşamı büyük oranda etkileyen genel grev gerçekleştirildi. Hemen ertesi gün, yani 4 Ocak'ta da, 70 bin maden işçisi Ankara'ya gitmek üzere Zonguldak'tan yürüyüşe geçti. 15-16 Haziran 1971'den bu yana Türkiye işçi sınıfı siyasal gündeme denilebilir ki ilk kez bu tarzda etkinliğini koyuyor.

Hükümet bir kaç gün öncesinden genel grevi yasadışı ilan ettiğini açıklamıştı. Ama işçi sınıfı isterse faşist yasaları nasıl yerle bir edeceğini gösterdi. Genel greve katılım genelde %90'ların üzerine çıkarken bu oran Kürdistan'da %100'ye yaklaşarak en yüksek düzeye çıktı. Ayrıca esnaf, memur ve öğrenci kesimlerinden de genel grev eylemine yoğun destek sunuldu.

Devamı 14. sayfada

İÇİNDEKİLER

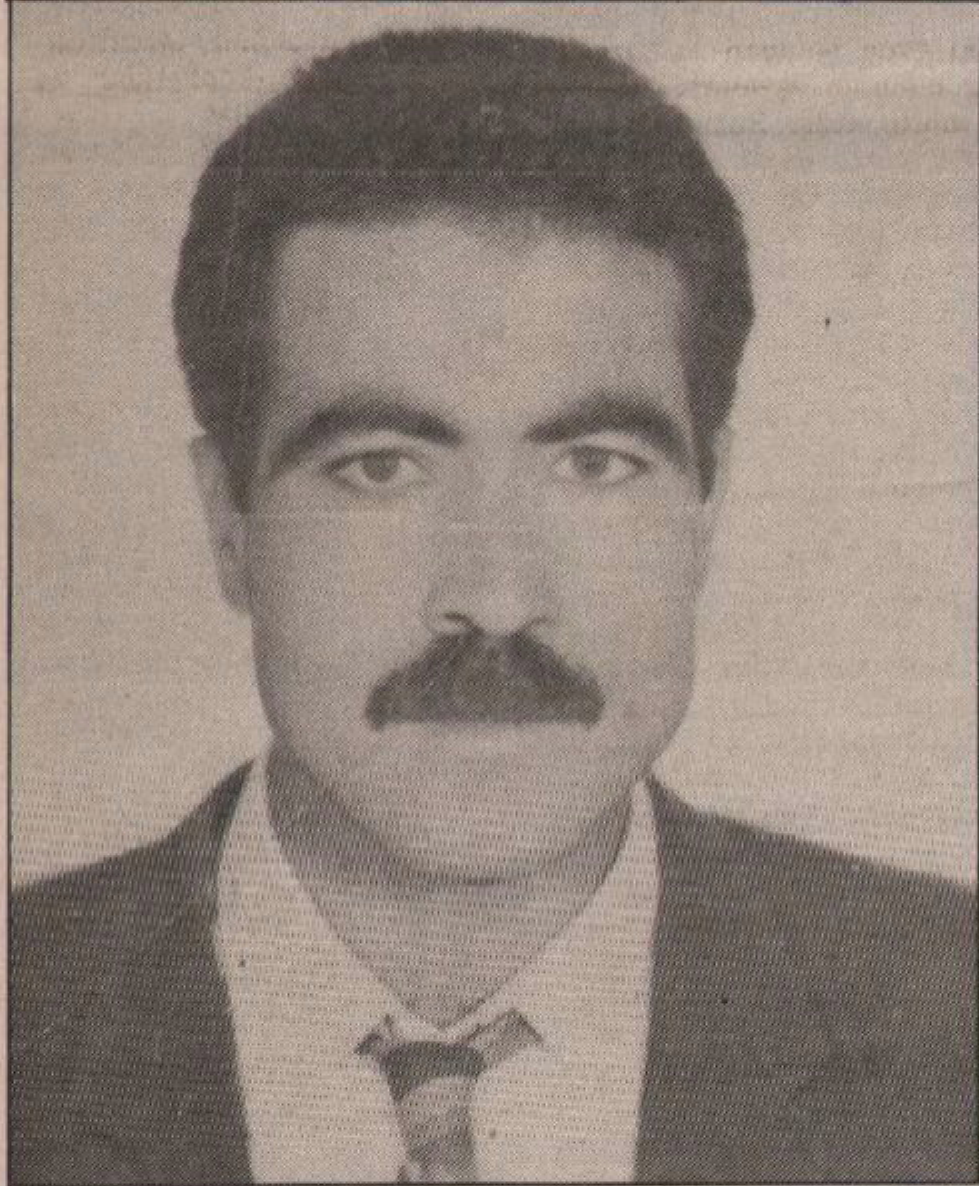

Devrimci moralin, cesaretin ve fedakarlığın sembolü

Hayri DABAN

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi yüzlerce şehidin kanı ile yükselten halkımız, bu kutsal kavgada **Ömer** yoldaşı da bağrına gömdü.

Ömer yoldaş, Viranşehir'in Kerme (Olakçı) köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu köyünde okudu. Maddi olanaksızlıklar yüzünden ortaokula gidemedi. Küçük yaştan itibaren ailesinin geçimini sağlamak için çalışmaya başladı. Sömürgeci-faşist Türk devletinin uyguladığı göç ettirme politikası ve bunun içinde yer alan ekonomik göç politikası sonucu **Ömer** yoldaş da bir parça ekmek parası için metropollere gitmek zorunda kaldı. Türk sömürgeciliği bu politika ile halkımızı yerinden yurdundan, kendi öz vatanından uzaklaştırarak, kendine, ulusal değerlerine ve yurduna yabancılaştırarak Kürdistan'ı Türkleştirmeyi hedeflemişti. Aynı zamanda ekonomik sömürüyü daha da katmerleştirmeyi amaçlamıştı.

Tabii ki, bu politika ve uygulamalarla Kürt gençliği de metropollere çekilecek, yozlaştırılacak ve lümpenleştirilecekti. Metropoller buna çok uygundu. Bu alanlar Kürdistan gençliği için bir tuzak olmasına rağmen, **Ömer** yoldaş bu ortamda kendini korumayı bildi.

Sömürgeci-faşist Türk devleti, halkımız üzerindeki egemenliğini daha da sağlamlaştırmak için din, mezhep ve aşiret çelişkilerini kullanarak Kürt halkını iliklerine kadar parçalama politikasını da yürütüyordu. Böylelikle halkımızın kendi içinde birlik oluşturmasını önlemeyi ve birbirine düşürmeyi amaçlıyordu. Bütün bu çelişkiler yumağında büyüyen **Ömer** yoldaş, -ki kendisi Yezidi bir ailedendi– düşmanın uyguladığı bu politikalar karşısında yurtseverliğinden bir şey kaybetmedi. Tam tersine, bunlar O'nda düşmana karşı öfke ve kini daha da arttırdı.

Soyluluğun, alınterinin, emeğin, çabanın, saygı, sevgi ve bağlılığın, direnişin ve fedakarlığın ürünü olan Partimizin başlattığı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tüm halkımızı olduğu gibi, **Ömer** yoldaşı da derinden etkiledi. Bu direniş mücadelesinin etkisiyle **Ömer** yoldaş, halkı ve vatanı için savaşabilme, insanlık görevini yerine getirebilmek amacıyla, bulunduğu metropol alanında Partimize katılabilmenin, mücadele saflarında yerini alabilmenin arayışları içine girdi. Büyük bir istek ve çabayla sürdürdüğü arayışları sonucu ilişki kurmayı başararak kendi olanaklarıyla yurtdışına çıkıp Partimizin merkez eğitim okulu olan **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne ulaştı.

1989 başlarından itibaren Mahsum KORKMAZ Akademisi'nde Partimizin tüm arkadaşlara verdiği olanaklardan en iyi biçimde yararlanabilmek için **Ömer** yoldaş da yoğun bir çaba harcadı. Eline geçen bu tarihi fırsatı iyi bir şekilde değerlendiren **Ömer** yoldaş, yüksek morali, cesareti, atikliği ve fedakarlığıyla tüm arkadaşlara da güç kaynağı oluyordu. Bir an önce ülkeye dönerek mücadeleye katılmanın heyecanı ve sabırsızlığıyla Akademi Yönetimi'nde çıkacak kararı bekliyordu. Ülkeye dönmesine ilişkin karar geciktikçe veya Akademi'den ülkeye her grubun gidişinde kendisinin de bu grupta olup olmadığını öğrenmek için yönetime koşuyordu.

Ömer yoldaş, sonuçta sabırsızlıkla beklediği güne kavuşmuştu. 5 Ağustos 1989'da ülkeye giren grup içinde kendisi de vardı. Bu haber, onun için büyük bir mutluluk kaynağı oldu. Bu grupta Mardin Eyaleti'nde şehit düşen **Battal** ve **Reşo** yoldaşlar da bulunuyordu.

Ülkeye yeni girdiğimiz günlerden birinde sabah uyandığımda **Ömer** yoldaşı silahını öperken gördüm. Ne yaptığını sorduğumda, *"Ben bu silahla halkımızın binlerce yıllık intikamını alacağım... Düşmanın eline hiçbir zaman sağ geçmeyeceğim. Düşmana o zevki tattırmayacağım"* dedi. O'nda silaha bu yaklaşım tarzı, ideoloji ve politikaya da yaklaşım tarzını göstermekteydi. Düşmana karşı kininde, kaybettiklerimizi yeniden kazanmak, fethetme ruhuyla savaşmak da vardı. Ve gerçekten bu ruhla savaşarak sözlerinin gereklerini yerine getirdi.

Ömer yoldaş, 17 Eylül 1989'da Mardin Eyaleti'nin Kerboran (Dargeçit)'e bağlı Şibêbiyê köyü yakınlarında bir görev nedeniyle geçerken, çağımızın en barbar, en vahşi, en gerici gücü Türk ordusunun güçlerinin kurduğu hain pusuda yaralandı ve hemen çatışmaya başladı. Mermileri bitinceye kadar sömürgeci-faşist Türk ordusuna karşı direnişini sürdürdü. Savaşma ve kazanma azmi ile dolu olan **Ömer** yoldaş, şehit düşünceye kadar bu özelliğinden hiçbir şey yitirmedi. Bu azim ve kararlılığı ile yaralı olmasına rağmen çatışmayı sürdürerek, düşmana büyük kayıp verdirdi. En sonunda silahında bir tek mermisi kalınca düşmanın eline sağ geçmemek için büyük bir kahramanlık örneğini göstererek son kurşununu da kendisine sıktı ve şehitler kervanına katıldı. Bir tek ARGK gerillası karşısında bile korku, panik ve telaşa kapılan sömürgeci-faşist Türk ordusu, alana cemselerle binlerce asker ve özel tim yığdı, sabaha kadar panzerlerle **Ömer** yoldaşın cansız bedenine kurşun yağdırdı. **Ömer** yoldaşın direnişi yöre halkı üzerinde büyük bir etki yarattı ve ulusal kurtuluş mücadelemize duydukları güveni ve inancı pekiştirdi.

Ömer yoldaş da, diğer bütün şehitlerimiz gibi özgürlük ağacımızı, bir daha asla sökülmemesi ve daha da gürleşerek toprağımıza kök salması için kanıyla suladı. Şehitlerimizin kanlarıyla sulanan ve beslenen özgürlük ağacımız, bugün ülkemizin dörtbir yanını dalları ve damarlarıyla kaplıyor. Bu ağacı kurutmayacağımıza dair **Ömer** yoldaşa ve tüm şehitlerimize söz veriyoruz.

Şehitlerimiz, halkımızın direniş; ve savaş hattının çerçevesini kanları ve canlarıyla belirlediler. Bizler de, halkımızın özgürlüğü, vatanımızın bağımsızlığı için bu direniş hattında doğru yürümesini bilecek ve zaferi mutlaka yaratacağız.

Silah arkadaşı Veysi

Koblenz'de yurtsever bir Kürt genci hunharca katledildi

Koblenz/Berxwedan: Almanya'nın Koblenz kenti yakınlarındaki Hachenburg kasabasında **Nihat Yusufoğlu** adlı yurtsever Kürt genci, bir grup ırkçı Almanın saldırısına uğrayarak hunharca katledildi. Çevresinde dürüstlüğü ve ağırbaşlılığıyla tanınan ve sevilen 18 yaşında ve meslek okulu öğrencisi genç, akşam saat 19.00 sıralarında evinden çıkıp yüz metre kadar uzaklaştığında, ikisi maskeli altı kişilik bir neo-faşist grubun saldırısına uğradı. Aldığı bıçak darbeleri sonucu ağır yaralanan Nihat, haber verilmesine rağmen polis ve ambulansın olay yerine bir saat geç gelmesi üzerine kan kaybından yaşamını yitirdi.

Alman hükümetinin yabancılar aleyhine çıkardığı yasalardan da cesaret alarak pervasızlaşan ırkçı ve yabancı düşmanı grupların bu hunharca saldırılarını protesto etmek amacıyla, Feyka Kürdistan'ın öncülüğünden 5 Ocak 1991 tarihinde Hachenburg'da bir gösteri düzenlendi. Hachenburg belediyesi yanısıra öğrenci gençlik ve demokrat çevrelerin de katılımıyla 3000'i aşkın kitlesel bir yürüyüş geçekleştirildi. Aynı gün kasabadaki işyerlerinin de hemen hemen tümü kepenklerini kapatmak suretiyle olayı protesto ettikleri görüldü. Belediye Başkanı, Feyka Kürdistan temsilcisi ve bir demokratın yaptığı konuşmalarla ırkçılık ve yabancı düşmanlığı lanetlenirken, kitleler de sloganlarla olayı protesto ettiler.

Bu acı ve ibret verici olaydan çıkarmamız gereken dersler vardır. 1972 yılında Nusaybin'de dünyaya gelen Nihat, ülkesinden zorla ve baskıyla koparılarak dünyanın çeşitli alanlarına savrulan binlerce Kürdistanlı aileden birine mensup. Nihat'ın suçsuz, nedensiz katledilişi bir kez daha ortaya koydu ki, ülkesinden koparılmış insanları bekleyen bir tek son vardır, o da horlanmak, oradan oraya itilip kakılmak ve ayaklar altında ezilmektir. Kim ve ne adına olursa olsun böyle bir sonu bize "kurtuluş" diye gösterenler halkımızın can düşmanları ve bizi katledenlerin ortaklarıdırlar. Yine bu olay el kapılarında yaşam aramanın ne denli büyük bir gaflet olduğunu acık bir biçimde bize göstermektedir. İnsanca, onurluca ve özgür bir yaşam ancak ve ancak vatan topraklarında sağlanabilir.

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Okuyucuya

Berxwedan, *Kürdistan devriminde ulusal kurtuluşçu kitle gazetesidir. Yayın faaliyetinin temeline Kürdistanlı kitlelerin eğitimini, anti-sömürgeci örgütlenmesini, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşında etkin ajitasyon ve propaganda faaliyetini; bu savaşa ilişkin gelişmelerin tanıtılmasını, Kürt halkının düşman ve işbirlikçi politikalardan korunmasını alır.*

Berxwedan, *bir kitle gazetesi olarak herşeyden önce yurtsever halkımızın yoğun desteği ve kolektif çabasıyla gelişir. Bu konuda, Kürdistan ve Türkiye yayın organları arasında kendine özgü ve istisnai yer edinmiştir. Özgünlük ve istisnai oluş ise, devrimci içeriği, tümüyle halk kitlerlerinin öz olanaklarına dayanması, yüksek tirajı ve örgütçü karakterinden gelir.*

Kısaca **Berxwedan,** *Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi ilkelerini kendisine varlık gerekçesi olarak kabul etmiştir.*

Berxwedan *1991 yılına girişle birlikte, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin gelişim seyrine uygunluk ve muhtemel eleştirileri de ölçüt alarak eksikliklerin en aza indirgenmesini ve kendisini her alanda daha da güçlendirmesini hedeflemektedir. Yeni yıla yayın içeriğini belirleyen özü güçlendiren ve biçimdeki bazı değişikler ile başlamaktadır.*

Berxwedan *çalışmalarını daha da ilerletmek amacıyla her bir okuyucuya da şu konularda seferberliğe katılma çağrısında bulunuyoruz:*

1–Haber olacak eylem, yürüyüş, miting, toplantı, sömürgeci baskı vb. faaliyetler hızlı bir şekilde haber merkezimize ulaştırılmalıdır. Çoğu haber zamanında ulaştırılamadığından önemini yitirmektedir. Ayrıca, bize haber ya da değerlendirme sunan okuyucumuz mutlaka ad ve adresini de yazmalıdır. Aksi durumda yazısını değerlendirmemiz olanaksız olur. Haberler mektupla iletilebileceği gibi, daha hızlı bir yöntem olarak telefon veya fax ile de iletilebilir. Adını gazeteye koymayı istemeyen okuyucu olursa, bunu anlayışla karşıladığımızı da belirtiriz.

2–Gazetenin aktif bir dağıtıcısı olmak gerekir. **Berxwedan** *anti-sömürgeci mücadelede bir silah olarak kullanılmalıdır.*

3–Haber ile; tarihi, kültürel, sömürgeci uygulama vb.ne ilişkin konularda belge, resim, yazı, şiir, röportaj, karikatür vb. ile gazete güçlendirilmeli, çeşitli araştırma ve incelemelerde yer edinilmelidir.

4–İlişkin tüm konularda makale ve yazı hadeflenmeli, okuyucu görüşleriyle gazetenin işlev ve fonksiyonunu güçlendirmelidir.

5– **Berxwedan** *çalışması da her çalışmada olduğu gibi öneri ve eleştirilerle güçlenir. Kolektif emeğin güçlü sergilenmesi için eleştiri ve önerilerin sürekli iletilmesini bekliyoruz.*

6– Yayınlanmak temelinde olmasa da, ulusal kurtuluşu ilgilendiren konularda mektuplaşmanın daha da artırılması gereklidir. Ancak isimsiz ve ilişki olanağı sunmayan mektupların ciddiye alınamayacağını da belirtiriz. Bu konuda, en azından bir rumuz da kullanılabilir ve bu durumda da rumuzun belli bir ilişki imkanı sunması gerekir.

7– Gazetenin süreci içinde takip edilebilmesi için, her uzak okuyucunun abone yöntemini izlemesi daha fazla kolaylık sağlayacaktır.

8– Gönüllü ve aktif muhabir olunmalıdır. Çeşitli kentlerde bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin dernekleri de, çevrede gelişen olayları anında gazetenin haber merkezine iletebilmelidir.

9– Gazete arşivini güçlendirmek amacıyla okuyucular, arşiv olabilecek kitap dergi, resim, belge vb.ni en geniş olanaklarıyla sunabilmelidir. Bu tür destek ve bağışlarda bulunacak okuyucularımızın gazetemizle doğrudan ilişkiye geçmelerini istiyoruz.

10– Şehitler sayfasını daha da güçlendirmek için tüm yurtsever çevreler tanıdıkları şehitlere ilişkin yazılar hazırlamalı, anı, fotoğraf, mektup vb. şehitlere ilişkin belgeleri gazeteye mutlaka ulaştırmalıdır.

Dönemin ciddi ve anlamlı gerçekliği temelinde hedefimiz daha hızlı haberleşme, daha etkin dağıtım ve daha geniş okuyucu kitlesidir. Tüm bunları elbirliğiyle rahatça yapabiliriz. Bu görevi gerçekleştireceğimiz, her türlü zorluğu aşacağımız ve gazetemizin 1991 yılında halkımızın zafer haberleriyle dolu olacağı inancını taşıyoruz.

Berxwedan Yazı Kurulu

Cizîra Botan

İlçe merkezinde büyük çarpışma: Abdulvahap İmret (Haşim) adlı ARGK savaşçısı ile Muhyettin İdiz adlı yurtsever şehit oldu, çarpışmada 2 özel tim elemanı öldürüldü, 3 sivil polis de ağır yaralandı, çarpışmada hezimete uğrayan sömürgeciler yarım günden fazla süren çarpışma sonunda roketlerle iki yurtseverin evini yerle bir ettiler

Cizîra Botan (Berxwedan): 5 Ocak 1991 günü gündüz saat 12.00'de başlayıp, akşam saat 17.00'ye kadar aralıksız süren çarpışma şöyle meydana geldi: İlçenin Cûdî mahallesinde yaklaşık 10 kişilik gerilla grubunun varlığını haber alan sömürgeciler, özel tim, polis ve askerlerden oluşan, tank ve panzerlerle takviyeli 1000 kişiden fazla bir güçle, gerillaların bulunduğu ARGK savaşçısı **Abdulvahap İmret (Haşim)**'in evini ve evin bulunduğu Cûdî mahallesini kuşatma altına aldılar.

Durumu haber alan gerillalar, düşman kuşatmasını yarmak için hemen harekete geçerler. Gerillalardan Haşim, damdan sömürgecileri kurşun yağmuruna tutup oyalarken, diğer gerillalar ateş ederek, hızla düşmanın çemberini yarmayı başarırlar.

Gerillaların kuşatıldığını gören ve çarpışmanın olduğu Emir Tajdin sokağında dükkanı olan, Tayalı yurtsever **Muhyettin İdiz** (35 yaşında), silahını kapıp yardıma koşar. Bu kahraman yurtsever, arka kapıdan evin içindeki gerillalara yol gösterirken, bir taraftan da çatışır.

Damdan sömürgeci güçleri kurşun yağmuruna ve duman çıkarıcı bomba atışına tabi tutan savaşçı Haşim de, bu şekilde diğer gerillaların kayıp vermeden çarpışma alanının dışına çıkmalarını sağlar. Ancak gerek Haşim ve gerekse de yurtsever Muhyettin, düşman kuşatmasını yaramazlar ve bulundukları mevziden omuz omuza çarpışmayı sürdürürler. Bu iki halk kahramanı da çarpışmayı son mermilerine, akşam saat 17.00'ye kadar sürdürürler.

Zafer sloganlarıyla şahadete ulaşan ARGK gerillası Abdulvahap İmret ve yurtsever Muhyettin İdiz, düşmanın sevincini kursağında bırakır. 2 özel tim elemanını öldürür, 3 sivil polisi de ağır yaralarlar.

Sömürgeciler uğradıkları hezimetin acısını halktan çıkarmaya başlarlar. Çarpışmanın olduğu Emir Tajdin sokağındaki evleri roket atışına tutan sömürgeciler, şehit savaşçı Haşim ile yurtsever Muhyettin'in evlerinin yanısıra Mehmet Ramazan Ahmet ile Şerif adlı yurtseverlerin de evlerinin dahil olduğu 7 evi yıktılar, Mizgefta Cûdî adlı camiyi de büyük ölçüde tahrip ettiler. Düşmanın roket ve kurşun ateşi ile evlere yaptığı baskınlar sonucu, aynı mahallede daha çok sayıda ev de büyük tahribat gördü. Çarpışma sırasında roket atışına tutulan şehit savaşçının evinde bulunan küçük bir kızkardeşi, tesadüfen kurtuldu. Sömürgeci caniler, çarpışmayı bahane ederek, girdikleri çok sayıdaki evde bulunan televizyon, buzdolabı vb. eşyaların tümünü de tahrip ettiler. Bu baskın sırasında yurtseverleri grup grup evlere hapseden sömürgeciler, katliam provası yaparlar. Kudurmuş özel timler, Melle Şerif adlı yurtseverin ellerini bağlayarak yere yatırır ve işkence yaparlar.

Polis ve özel timler bu vahşetle de yetinmediler, binlerce askerin takviyesiyle ilçenin tüm cadde ve sokaklarını tuttular.

Cenaze merasiminin kitlesel bir gösteri ve tepkiye dönüşeceğinden korkan sömürgeciler, halkın cenazeleri kaldırmasına izin vermediler. İki şehidin cenazeleri belediye tarafından kaldırıldı.

6 Ocak günü 300'ün üstünde yurtsever, mezarlığa gitmek istediler, ancak sömürgecilerin provokasyon yapabileceklerini dikkate alarak bundan vazgeçtiler. Yine de hergün, çoğunluğu kadınların oluşturduğu en az 500 yurtsever, mezarlığı ziyaret ederek şehitleri anıyorlar. Mizgefta Mamê Elî adlı camide de taziyeler kabul ediliyor. Öfkeli yurtseverler büyük gruplar halinde her gün camiyi dolduruyorlar.

Şehit kahraman ARGK savaşçısı Abdulvahap İmret (Haşim), 22 yaşında olup, 2 yıldır ARGK saflarındaydı. Haşim, aynı ailenin üçüncü şehidi oluyor.

Farqîn

ARGK Farqîn ilçe merkezini bastı, bir ajanı cezalandırdı, tekele ait tütün deposunu yaktı

Amed (Berxwedan): ARGK gerillaları, 10 Ocak 1991 akşamı saat 20.00 sularında Farqîn (Silvan) ilçe merkezini bastılar. İlçede düşmanın bir tugayı ve polis güçleri olduğundan, ARGK birliğinin bir bölümü, ilçenin etrafındaki bazı noktalarda ilçeye giren grubun güvenliğini sağlamak için beklediler.

İlçe merkezine giren ARGK gerillaları, kahvelere dağıldılar, bildiri dağıttılar ve propaganda yaptılar. Gerillalar, bazı ajan ve polislerin halkın arasına karışmış olabileceğini dikkate alarak kimlik kontrolü de yaptılar. Silvanspor lokalinde yapılan aramada, 1980 öncesi dönemde faşist MHP'nin ilçe temsilciliğini yapan **Kadir Tongüç** adlı ajanı kurşuna dizerek ölümle cezalandırdılar. Bu sırada bazıları kaçışmaya başlayınca panik çıktı ve üç kişi de yalnışlıkla yaralandı.

Gerillalar, ilçeden ayrılırken, Türk tütün tekeline ait depoyu ateşe verilerek tonlarca tütün balyasını yakarak imha ettiler. İlçede büyük askeri gücüne rağmen, sömürgeci birlikler, gerillalara müdahalede bulunamadılar.

Hezro

Gerillalar büyük bir birlik halinde ilçe merkezini bastılar

Amed (Berxwedan): 23 Aralık'90 günü akşamı ARGK gerillaları, Amed (Diyarbakır)'e bağlı Hezro ilçe merkezini bastılar. İlçenin giriş ve çıkışlarını tutan ulusal kurtuluş gerillalarımız, kahvelere dağıldılar, bildiri dağıttılar, halkla konuştular ve propaganda yaptılar.

Eylemleri sırasında gerillalar, 3 gece bekçisinin silahlarını da aldılar, bekçiler gerillalara karşı direnmediler.

Gerillaların ilçede olduğu tüm halk tarafından bilinmesine ve gerillalar uzun süre ilçede kalmalarına rağmen, sömürgeci askeri güçler, mukabelede bulunmaktan korktular.

Eylemin, Licê halk direnişi ve Zonguldak maden işçilerinin greviyle aynı döneme rastlamış olması, bunlarla dayanışma amacıyla yapıldığını göstermektedir. Gerillalar, ilçe merkezinde halka yönelik propagandalarında sürekli direnişe çağırdılar.

Gerilla baskını, Amed şehir merkezinde de büyük etki yarattı.

Gever

ARGK gerillaları, Betrot'taki düşman karakoluna saldırdı 10 asker öldürüldü

Çolamerg (Berxwedan): ARGK gerillaları, 8 Ocak 1991 gecesi Gever ilçesine bağlı Betrot köyünde konumlanan düşman birliğine karşı saldırı düzenlediler. Gerillalar, bu saldırıda havan kullandılar. Düşman birliğinin bulunduğu bina, isabet eden havan mermileri sonucu tamamen tahrip oldu. Saldırı sonucu 10 asker öldü, çok sayıda asker de yaralandı. Paniğe kapılan 30 kişilik düşman birliğinin askerlerinden sağ kalanların bir kesimi kaçarken, birkaçının da gerillaların eline geçtiği, saldırıyı gerçekleştiren ARGK birliği kaynakları tarafından bildirildi. Saldırıda ARGK'nin kaybı olmadı.

Şirnex

Gerillalar, il merkezinde bir korucunun evini bombaladılar

Şirnex (Berxwedan): ARGK gerillalarından bir tim, 24 Aralık 1990 gecesi, katil korucu Abdullah Batmaz'ın evini bombaladı. Çetenin evine atılan iki bombadan kapının önüne konanı patlamadı, pencereden içeri düşen bomba ise patlayarak büyük bir hasara yolaçtı. Gece saat 22.00'de gerçekleştirilen saldırıda can kaybı olmadı.

Şirnex'ta koruculuk büyük bir çözülüş içinde. Kalanları il merkezindeki Tatar çeteleri, Cefana (Cevizdüzü) ve Glindor (Kemerli) korucularıdır. Bu iki köy de boşaltıldığından çeteleri Şirnex il merkezine sığınmıştır. Batuyan ağası Osman Demir'in halen bir korucu grubu bulunuyorsa da, bunlar aktif değil.

Girgê Amo

Sîrki köyündeki düşman taburuna ARGK gerillaları saldırdı, 3'ü subay olan çok sayıda düşman askeri vuruldu

Girgê Amo (Berxwedan): ARGK gerillaları, 9-10 Ocak 1991 gecesi, Girgê Amo'nun Sîrki köyünde bulunan Türk askeri taburuna roketlerle saldırdılar. Tabur binası uzun bir süre atış altında tutuldu. Bir bölümü tahrip olan binada bulunan, 3'ü subay çok sayıda asker vuruldu. Alana giriş yasağı olduğundan düşmanın kayıplarının tam kaç kişi olduğu öğrenilemedi, halk 3 subay ve çok sayıda askerin ölü ve ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldığını gördü.

Sêrt

Gerillalar, Sêrt-Dih karayolunu kesti

Sêrt (Berxwedan): 29 Aralık günü ARGK gerillaları Sêrt-Dih karayoluna barikat kurarak, araçlarda kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Eylem sırasında sömürgeci güçlerle herhangi bir çatışma meydana gelmedi.

4 Ocak'91 günü Sêrt Devlet Hastene'sine 4 yaralı asker getirildi. Aynı gün durumları daha ağır olan 5 yaralı asker de Amed'e götürüldü. 9 Ocak günü de ambulanslar, Sêrt hastanesine yaralı taşıdı.

6 ya da 7 Ocak 1991 tarihinde de Sêrt-Dih karayolu üzerinede Memiran (Görendurak) köyü civarında ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında uzun süren bir çarpışma meydana geldi. Çarpışmaya Bêdarê (Salkımbağlar) köyü karakolunun askerleri de katıldı. Bu çarpışmalarda ARGK'nin kayıpları olmadı. 9 Ocak günü, Sêrt hastanelerine kaldırılan yaralı düşman askerlerinin bu çarpışmada vuruldukları tahmin edilmektedir.

14 Ocak'ta da ambulansların hastaneye yaralı taşıdıkları tespit edildi. Sömürgecilerin gizlemeleri nedenleriyle, boyutlarını tam bilmesek de Botan'da hergün çarpışmalar olduğu ortaya çıkmaktadır.

Pasûr

ARGK, askeri aracı pusuya düşürdü, 3 asker öldürüldü, 1 assubay da ağır yaralandı

Amed (Berxwedan): 27 Aralık 1990 günü, ARGK gerillaları, Amed'in Pasûr (Kulp) ilçesine bağlı Seyrek köyünde bulunan karakola ait bir aracı pusuya düşürdüler. Araçta bulunan askerlerden 3'ü öldürüldü, 1 astsubay da ağır yaralandı. Pusu eylemi ardından meydana gelen kısa çarpışmada gerillaların kaybı olmadı.

Licê

Yolaçtı köylüleri bir daha ilçe merkezine yürüdüler

Licê (Berxwedan): 1 Ocak günü Yolçatı köylüleri, Tepeköyü karakolunun baskılarını protesto etmek amacıyla ilçe merkezinde gösteri yaptılar. Kaymakamlık önünde toplanarak kitlesel gösteride bulunan köylülerin eyleminin genişlemesinden korkan ilçe kaymakamı, köylülerle konuşmak zorunda kaldı. Köylüler şikayetlerini kaymakama iletirken, baskının devam etmesi durumunda daha büyük kitlesellikle direnişlerini tekrarlayacaklarını söylediler.

Daha önce de 4 ve 12 Aralık'90 günleri ilçe merkezinde ilçe halkının da katıldığı köylülerin büyük kitlesel gösterileri olmuş, 12 Aralık günkü gösteride asker ve özel timler halka ateş açmış, bir kadın ve bir çocuğu katletmişlerdi.

Cizîra Botan

Yurtsever İmamlar Birliği bildiri dağıttı

Cizîra Botan (Berxwedan): Muhabirimizin aktardığına göre, Ocak ayının ilk günlerinde Cizîra Botan, Hezex (İdil) ve Girgê Amo (Silopi)'da "Yekîtiya Melleyên Welatparêzên Kurdistan-Kürdistan Yurtsever İmamlar Birliği" adına bildiri dağıtıldı. Kesin içeriğini bilmemekle birlikte, bu bildirilerle tüm müslümanlar, tüm Kürdistan halkı, faşist Türk sömürgeciliğine karşı direnişe çağrılıyor. Sömürgecilerin ilçe merkezinde meydana gelen bir çarpışmayı fısat bilerek, bir camiyi yıkmaları ve dört imamı tutuklamaları, dini yurtsever çevrelerin ERNK bünyesinde örgütlenmesine ve gittikçe artan oranda ulusal direnişe katılmalarına tepki olarak yorumlanıyor.

Amed - Elih

3 Ocak genel grevinde en büyük başarı Kürdistan'da: Elih'te 4500 petrol işçisi ve Amed'teki işçilerin çoğunluğu işi durdurdu

Amed-Êlih (Berxwedan): 3 Ocak günü Türk-İş Konfederasyonu'nun ilan ettiği bir günlük genel grev çağrısına Amed, Êlih ve Mazra'da binlerce işçi uyarak, grev yaptılar.

Amed'te Petrol-İş sendikasına bağlı işyerlerinin tümünde işçilerin tümü grev kararına uydular. İşçiler, daha önce sendikanın tespit ettiği şehir merkezindeki bazı kahvelerde toplandılar. Amed'te Bayındırlık Bakanlığına bağlı işyerleri hariç tüm işyerlerinde genel greve gidildi. Belediye ve karayolu işçileri de kitlesel olarak eyleme katıldılar.

Êlih (Batman)'te de 4500 petrol işçisinin hiçbiri işbaşı yapmadı. Rafineride petrol işleme işlemleri durduruldu, binlerce ton ham petrolün rafineriye pompalanması da durduruldu. Êlih'te başında ANAP'lı bir şeyhin bulunduğu belediyenin işçileri, belediye reisinin işten atma tehditi nedeniyle greve katılmadılar. Tekelin tütün işleme tesislerinde bulunan kadın işçilerin tümü de, gösteri havası içinde işi bıraktılar. Kadın işçiler, tekel tesislerinin yakınında bulunan işçileride işi durdurmak zorunda bıraktılar.

Diğer Kürdistan şehirleri arasında en kitlesel katılım Mazra'da oldu. Dîlûk (Antep)'ta iş yerlerinin dağınıklığı nedeniyle genel greve katılım düşük oldu. Çok küçük iş birimlerinin bulunduğu diğer şehirlerde greve katılım konusunda somut bilgi edinemedik.

Kürdistan'daki genel grev sırasında sömürgeci güçlerle herhangi bir çatışma meydana gelmedi.

Öte yandan Zonguldak maden işçilerinin Ankara'ya yürüyüşlerini durduran Genel Maden-İş Sendikası Başkanı Şemsi Denizer'e Kürdistan'dan büyük tepki geliyor. Maden işçilerinin eylemine katılmak üzere Amed, Elih ve diğer Kürdistan şehirlerinden sendikacılar ve işçiler gitmişti. Ayrıca E-5 karayolu güzergahı boyunca yeralan İzmit-Sakarya vd. şehirlerdeki fabrikalarda çalışan tüm işçiler, işi bırakıp yürüşe katılmaya hazırlanmıştı. Eylemin bu şekilde gelişmesi halkın katılımını sağlayacak ve Türkiye ile Kürdistan'da yaygınlaşmasına yolaçacaktı. Böyle bir yürüyüşün, iktidarı dahi düşürebileceği, sömürgeci devletin savaş hazırlıklarına darbe vuracağı genel kanı haline gelmişken, ve işçiler tam direnişin coşku noktasındayken, sendika başkanı tüm yönetimi, işçileri ve destek veren diğer sendika ile halkın beklentilerini bilinçli bir tavırla boşa çıkararak geri sönüş kararı verdi. Denizer'in bu bilinçli tavrı, işçilerin moraline büyük bir darbe oldu. Görüşlerini aldığımız Kürdistan'daki yurtsever sendika yöneticileri, bu tutumu bilinçli bir sabotörlük olarak değerlendirdiler, basının Denizer'i bilinçli pohpohladığını, "Türkiye'nin Walesası" olarak lanse ettiğini, magazin gazetelerinin eşiyle birlikte renkli fotoğraflarını yayınladığını, bunun bilinçli yapıldığını, bu abartının sendika başkanının işçi eylemini darbelemesini kolaylaştırdığını söylediler. Öyle ki, Denizer, yürüyüş sırasında tutuklanan 200 işçisinin rehin tutulmasını bile önleyemedi.

Ayrıca aynı kaynaklar, tutucu Türk-İş yönetiminin, genel grev kararına karşı direndiğini, Petrol-İş, Hava-İş vd. ilerici sendikaların ayrılıp ayrı bir konfederasyon kuracakları tehditi karşısında bir günlük genel grev kararını almak zorunda kaldıklarını ileri sürdüler.

Qilaban - 1990 Foto Berxwedan

Amed

Tüm E-Tipi cezaevleri önünde bakanlık genelgesine karşı kitlesel gösteri

1 Ocak günü Bartın, Ceyhan, Antep, Amed, Aydın, Nazilli, Çanakkale, Malatya vd. E-Tipi cezaevleri önünde yapılan kitlesel gösterilerde, bakanlığın koğuşlarda görüşü yasaklayan genelgesi protesto edildi

Amed (Berxwedan): Türk Adalet Bakanlığı, çıkardığı bir genelge ile bayram ve yılbaşı gibi özel günlerde, koğuşlarda yapılan açık görüşleri yasakladı. Sözkonusu genelgeye göre tutsak yakınları, koğuşlarda değil, özel olarak hazırlanmış, konuşmaların gizli cihazlarla denetlendiği ve görüşlerin sıkı bir kontrol altında yapıldığı odalarda yakınlarıyla görüşebilecekler.

Yüzlerce km yol alarak yakınlarını görme, çocuklarını görme umuduyla cezaevleri önüne gelen aileler, bakanlığın bu faşist kararıyla karşılaştılar. Tutsak yakınları tepkilerini göstermekte de gecikmediler. Hemen hemen tüm E-Tipi cezaevleri önünde büyük kitlesel gösteriler oldu.

Bu gösterilerden en büyüğü Ceyhan Özel Tip Cezaevi önünde meydana geldi. 2000 civarındaki tutuklu yakını cezaevi önünde birikerek, "kahrolsun faşist yönetim" vb. sloganlar attılar, çocuklarını görünceye kadar cezaevinin önünden ayrılmayacaklarını açıkladılar.

Ailelerin gösterisine içerden tutsaklar da katıldı. PKK'li savaş tutsaklarının çoğunlukta olduğu bu cezaevinde, yataklar yakıldı ve direniş sloganları atıldı. Gösterinin devam etmesi üzerine polis ve askerler ailelere saldırdı, sadece Ceyhan'daki gösteride 60 civarında tutuklu yakını gözaltına alındı. Diğer cezaevlerinin önündeki gösterilerde de tutuklamaların olduğu bildirildi.

Yeni Ülke, Amed'e taşınıyor

Berxwedan Merkez Haber Bürosu: Haftalık **Yeni Ülke** gazetesi, Körfez'deki son gelişmeler üzerine merkez bürosunu İstanbul'dan Amed'e taşıyor. Yeni Ülke'den Günay Aslan, İsmail Beşikçi, Münir Ceylan, Musa Anter, Serhat Bucak, Mahmut Alınak ve Metin Çiyayî adına yapılan açıklamada, "Kürt nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bölgelerde, halk arasında panik yaratılmak suretiyle sürgüne hız verildiği" belirtilerek, bu bölgelerdeki "insansızlaştırma"ya son verilmesi çağrısı yapıldı. "Tüm demokratik kamuoyunun Kürt halkıyla dayanışma amacıyla" bölgeye davet edildiği açıklamada Yeni Ülke'nin merkez bürosunun Amed'e aktarıldığı belirtildi.

Öte yandan HEP de, merkez yapısının ve milletvekillerinin çoğunu Amed'e taşıyor. Sömürgeci devlet, başvurduğu son bir uygulamayla HEP milletvekillerinin pasaportlarını toplayarak yurtdışına çıkışlarını yasakladı. Sömürgecilerin, demokratik-yurtsever kurum ve kişilere karşı bu uygulama ve önlemlerinin artması bekleniyor.

Gêxî ve Kislê'deki çarpışmalarda şehit düşen 11 ARGK gerillasının kimliği belli oldu

Dersim (Berxwedan): Aralık ayının başlarında meydana gelen, Dep (Karakoçan), Gêxî (Kiğı) ile Kislê (Nazimiye) arasında Yayladere nahiyesine bağlı Seter mıntıkası ile Çırık mevkiinde olan ve iki gün devam eden çarpışmalarda şehit düşen kahraman ARGK savaşçıları:

Ahmet ALEV

Hüseyin GÜNDAR

Ahmet ALEV (Yaşar Zeki); Dêrsim-Pêrtax, Sorbyan köyünden, ARGK Dêrsim Eyalet Komite Üyesi.

Mehmet OCAK (Zeki); Dep Kızılca köyünden, ARGK Dêrsim Eyalet Komite Üyesi.

Hüseyin GÜNDAR (Hasan, Hilmi); Pazarcix, ARGK Dersim Eyalet Komite Üyesi.

Sinan (Kod adı); Pilêmorî Kırmızıtoprak köyünden, daha önce Türk ordusunda subaydı, devrimci-yurtsever düşünceleri nedeniyle ordudan atıldı, sonradan ARGK saflarına katıldı, Botan'da gerilla birliklerinde komutanlık yaptı.

Hüseyin ATEŞ (Mehmet); Kislê Civirik köyünden, 1988 yılından beri Dêrsim'de faaliyet yürütmekteydi.

Rodî (Kod adı); Amed-Erxenî'den, 1989'da Ankara'dan ARGK saflarına katıldı.

Fuat (Kod adı); Serhedan-Qamûşan'dan, 1989'da Ankara'dan ARGK saflarına katıldı.

Aziz TURHALLI (Kazım); Dara Hênê'nin Mıstan (Bulgurlu) köyünden, Ankara Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi 2.sınıftan ayrılarak ARGK saflarına katıldı.

Fethi ÇAKIR (Serdar); Mazra-Baskil ilçesinden, Erzincan Eğitim Yüksek Okulu'ndan ayrılarak 15 Kasım'90 tarihinde ARGK saflarına katıldı.

Servet KARABAY (Azat); Meledî-Wêranşar (Doğanşehir) Topraktepe köyünden, Elazığ Fırat Üniversitesi, Fen Fakültesi, fizik bölümünü terkederek, 15 Kasım 1990 tarihinde ARGK saflarına katıldı.

Muhabirimiz ve bölgedeki gerilla kaynaklarından aldığımız bilgilerde çarpışmalar şöyle meydana geldi; Dep yönünden gelen bir ARGK birliği, düşmanın pususuna düştü. Burada meydana gelen çarpışmada gerillalar kayıp vermeden düşman pususunu yardılar. Bu gruptaki gerillaların çoğunluğu Botan bölgesinden Dêrsim alanına yeni gelmişlerdi. Gerilla birliği, üs olarak kullandığı Yayladere'nin Seter mevkiine çekildi. Buraya yakın ikinci bir üs mevkiinde de diğer bir ARGK birliği bulunmaktaydı. Bu gruptada daha çok yeni katılan savaşçılar bulunmaktaydı.

Gerillaların üslendiği alanları tespit eden sömürgeci düşman büyük bir askeri güçle operasyona başladı. Çarpışma iki gün sürdü. Neticede 11 gerilla direniş içinde şehit düştü, 2 gerilla da yaralandı. Yaralı ya da sağ olarak düşmanın eline geçen gerilla olmadı. Düşmanın operasyonda ağır silahların yanısıra, roketatarlarla kimyasal silah da kullandığı gerillalar tarafından bildirildi. Çarpışma alanı kapalı tutulduğundan sömürgeci birliklerin kesin kayıpları öğrenilemedi. Çarpışmaya katılan düşman subaylarından birinin bölgedeki halka, "Eskiden askerlerin vurulmamasına dikkat ederdik, şimdi durum çok başka, gerekirse bir gerillaya yüz asker veririz" dediği tespit edildi.

Aralarında Ahmet Alev ve Mehmet OCAK'ın bulunduğu üç savaşçının cenazeleri ailelerine teslim edildi.

Şehit savaşçının cenazesine halk sahip çıktı.

Xana Hewêl (Berxwedan): 25 Eylül 1990 günü Xana Hewêl (Baykan) 'ın Derzelat (Adakale) köyü civarında ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında meydana gelen ve 2 düşman subayı, bir asker ile bir korucunun öldürüldüğü çarpışmada **Zeynel AKYAR (Fırat)** adlı ARGK savaşçısı yara almış, kurtarılamamış, şehit düşünce, birlik tarafından gerilla yasalarına göre gömülmüştü. 1991 Ocak ayı başlarında şehit savaşçının mezarı tesadüfen keşfedilmiş, durumdan haberdar olan düşman cesedi yerinden çıkarmıştı.

Durumdan haberdar edilen şehit savaşçının Hollanda'daki ailesi, cenazeyi alıp memleketleri olan Dêrsim'e nakletmek için gittiğinde Xana Hewêl halkı, O'nun kendilerinin de şehidi olduğunu ve ona sahip çıkmanın için onur olacağını söyleyerek, şehidin ailesini ikna ettiler. Şehit savaşçı, Kürdistan'da dini olarak kutsal bir merkez olan Xana Hewêl'e bağlı Veysel Karani'ye gömüldü.

Şehit savaşçının, Hollanda'dan gelerek, özgürlük için Kürdistan'da savaşıp şehit olduğunun duyulması halk üzerindeki etkisini çok daha arttırdı.

Reşo köyü, Gültepe mezrasındaki çarpışmada 2 ARGK gerillası şehit düştü

Dêrsim, Mûş (Berxwedan): 1 Ocak 1991 akşamı, Erzirom'un Gogsî (Karayazı) ilçesine bağlı Reşo köyünün Gültepe mezrasında ARGK gerillaları ile sömürgeci askeri birlikler arasında çarpışma oldu. Gerilla kaynaklarından aktarılan bilgilere göre, köydeki küçük gerilla biriminin varlığını haber alan Türk sömürgeci askeri birlikleri operasyon yaptılar. Çarpışmada **Aydın KAYA (Diyadin)** ile **Mehmet ABAK** adlı ARGK savaşçıları şehit düştüler. Sayıları belirlenemeyen diğer gerillalar, düşman kuşatmasını yarmayı başardılar.

Mûş muhabirimiz aktardığıhaberde ise, düşmanın kayıplarının 3 olduğunu, ancak 5 kadar yaralının da hastanelere kaldırıldığını söyledi.

Kahramanca direniş içinde şehit düşen 2 ARGK gerillasından Aydın KAYA, Bingöllü olup, Suudi Arabistan'da işçilik yaparken, ulusal kurtuluş saflarına katıldı. Daha sonra askeri ve siyasi eğitimini tamamlayıp, Kürdistan'a savaşa dönüş yapmıştı. Mehmet ABAK adlı şehit savaşçı da Van'ın Payîzava (Gürpınar) ilçesinin Şivreş köyünden olup, uzun yıllardır ARGK saflarında savaşıyordu.

Açıklama:

Qaqizman'da Şamil Yılmaz adlı yaşlı yurtsever ile Suat Atıl adlı yaralı ARGK savaşçısı işkencede katledildiler

Kasım ayı içinde Qaqızman (Kağızman)'ın Akyayla köyünde meydana gelen çarpışmanın ardından tutuklandıktan sonra işkencede katledilen, yaşı 80 civarında olan **Şamil Yılmaz** adlı yurtseverin adını o zaman henüz öğrenemediğimizden, Berxwedan'ın 116. sayısında sadece Hacı Şamil Olarak vermiştik.

Yeni edindiğimiz bilgilere göre, çarpışmanın olduğu gün sömürgeciler Şamil ve Sürmeli Yılmaz adlı yurtseverlerin evlerini de yerle bir ettiler.

Tutuklandıktan sonra geçkin yaşına rağmen Şamil Yılmaz, hem Kars Jandarma Merkez Komutanlığı, hem de Erzincan Özel Tip Cezaevi'nde sürekli ağır işkenceden geçirilmiş ve baskı altında tutulmuş, prostat hastalığı nedeniyle sık sık tuvalete çıkarılması gerektiği halde çıkarılmayarak katledilmiştir.

Aynı olayda şehit düşen biri bayan üç gerilladan **Suat ATIL** adlı savaşçı, kurşuna dizilerek katledilmiştir.

Kars Emniyeti 1. Şube Müdürü, komiser Ali Yağcıoğlu, Kars Merkez Jandarma Karakol komutanı üsteğmen Mehmet ve öteki işkenceciler, bu cinayetlerin başlıca sorumlularındandır.

Erzincan Özel Tip Kapalı Cezaevin'deki PKK, Dev-Yol, TKP-ML Hareketi, Kurtuluş, TKP-ML/TİKKO davasından tutuklular

TC'nin suç günlüğünden

Sömürgeci devlet terörü doruğa ulaştı:

Kürdistan'ın dörtbir yanında yüzlerce yurtsever tutuklandı

Savaş hazırlıklarını fiili aşamaya vardıran sömürgeci-faşist Türk devleti, savaşın provasını Kürt halkı üzerinde deniyor. Planlı ve amaçlı bir şekilde, hemen hemen her il ve ilçeden yüzlerce yurtsever sistemli bir şekilde tutuklanıyor, günlerce bilinmeyen yerlerde işkence ve baskı altında tutuluyor, onlar daha bırakılmadan daha fazla sayıda başka yurtseverler tutuklanıyor. Bunda hiçbir gerekçede gösterilmiyor. Kürt olmak tutuklanmak için yetiyor. Ancak bu defa sömürgeci devlet için neden çok açık, Kürt sindirilmeli, korkutulmalı, parçalanmalı ki direnme gücü olmasın.

Dêrika Çiyayê Mazî (Berxwedan): Dêrika Çiyayê Mazî (Derik) ve köylerinde Aralık ayı sonu ve Ocak ayı başlarında tutuklanan yüzlerce yurtseverden isimleri tespit edilenler: Mehmet Şen (45 yaşında, serbest bırakıldı), Abdulkadir Erdem (35, serbest), Yahya Deniz (30, serbest), Ali Atsay (25, serbest), Murat Atsay (28 Serbest) talep mettulah Şimşek (18, serbest), Cahit Aktay (24, serbest), Hamdullah Aktay (18, serbest), Hamit Alay (40, serbest), Mehmet Alay (26, serbest) ve babaları Sadun Alay (85, serbest), Eyüp Demir (Milli Eğitim Müdürü Yardımcısı), Ramazan... (29, serbest), Bedri...(28, serbest, elektrikçi, yakalanmasından bir ay önce kafatası kemiğinden ameliyatla parça alınmış), Sinan Ayabe (26), Ali Atay (26, belediye odacı), Fethi Yükler (25, belediye su işlerinde işçi), Orhan Oruç (23, lokantacı), Mizgin Önen (20, serbest), Devran Önen (20, öğrenci), Osman Karadaş (50, ağır işkence gördü).

Ayrıca işkencede katledilen Yakup Aktaş'ın isimleri tespit edilemeyen iki kardeşi ve Qesra Qenco (Adlı), Menteşi, Haramiye, Dêşî ile çevredeki diğer köylerden de 200 kadar yurtsever köylü gözaltına alındı.

Tutuklanmalar hakkında Dêrika Çiyayê Mazî ve Kosar (Kızıltepe)'dan görüşlerini aldığımız yurtseverler, tutuklananların bir kesiminin yurtsever çalışmayla hiçbir bağlantılarının olmadığını, bilinçli bir şekilde bu ilgisiz insanların da yakalandığını ve bunun planlı yapıldığını, heran yeni tutuklanmaların da olabileceğini söylediler. Aynı yurtseverler, Dêrika Çiyayê Mazî ilçe merkezinde sayıları bir avuç olan yerli ajan ve muhbirin halka saldırtıldığını, bunların sanki her yerde olduğu kuşkusunun yaratılmak istendiğini, bundan da güdülen amacın halkı sindirmek olduğunu açıkladılar, devlet bir savaşta güçsüz düşme durumunda da şiddet gösterileriyle denetimi yitirmeme provaları yapıyor.

Êlih (Berxwedan): Ocak ayının ilk on gününde 20 kadar yurtsever tutuklandı, bunlardan isimleri tespit edilenler; Sebahat Altun, Metin Sağlam, Mehmet Fidan, Mahfuz Çelik, Şefik Yılmaz, Halit Aydın, Bayram Yılmaz, Salih Yılmaz, Yavuz Fırat, Şefik Kısrık, Mahfuz Erkun, Ayşe Karabulut (daha önce de sürgün edilmişti), Zeki Yılmaz, A. Mecit Çeken, Şefik Kısrık ve Edip ...

Bu kadar geniş tutuklamaya hiçbir gerekçe gösterilmedi. Ancak şehirdeki gizli ulusal kurtuluşçu potansiyel devinin homurdanmasının yarattığı korku, sömürgeciler için tutuklamaya yeterli neden oluyor. Şerif Kısrık, Şefik Kısrık, Edip ... ve adı belirlenemeyen bir dördüncüsü hariç diğerleri serbest bırakıldı.

Batman'daki muhabirimiz, şehirde eskiden PKK'ye karşı olan feodal-kompradorlardan kaynaklanan ajan yapının büyük bir çözülme içine girdiğini, bu durumdaki çok kişinin araya yurtseverleri sokarak, partiden af talep ettiklerini söyledi.

Dih (Berxwedan): 1 Aralık günü 2 düşman askerinin öldürüldüğü, 3'ünün de yaralandığı, Derawûd (Payamlı) köyü civarında ARGK gerillaları ile düşman güçleri arasında meydana gelen çarpışmadan sonra, adı geçen köyden gözaltına alınan 22 yurtseverden 8'inin tutukluluk durumu halen devam ediyor.

Gözaltına alınan yurtseverlerden isimleri tespit edilenler: Ahmet Aslan, Abdurrahman Aslan, Faik Aslan, Salih Erdem, Ömer Erdem, Beşir Yılmaz, Osman Yılmaz, Bedri Yılmaz, Mehmet Sılığ, Timur Taş, İbrahim Özer, Ömer Özer, Hacı Kılıç, Yusuf Kılıç, Ömer Demir, M. Ali Demir, İbrahim Zeng, Ahmet Zeng, Tahir Zeng, Salih Elçiçek, Agit Elçiçek, Cemil Elçiçek, Kasım Beştaş, Güri Beştaş, Ahmet ve Mehmet Gören.

Bu yurtseverlerden tutukluluk durumları devam eden 84'ü hakkında bilgi yok. Bırakılanlar da bir haftalık ağır işkenceden geçirilmiş.

Sêrt (Berxwedan): Ocak ayının 2'sinden 15'ine kadar şehir ve ilçelerinde en az 100 yurtsever gözaltına alındı. Bunlardan Ali Tığu adlı yurtsever, mahkemeye çıkarıldığında tüm vücudunda işkence izlerine rastlandı. Adı geçen yurtsever, verdiği dilekçede işkenceciler hakkında suç duyurusunda bulunmasına rağmen, mahkeme heyeti şikayeti işleme sokmadı.

Berwarî (Pervari)'nin Omyanus köyünden Emin Tunç adlı yurtseverin, 1985 yılında bir çarpışmada şehit düşen savaşçı Cemil Tunç'un kardeşi olması yeterli neden görülerek tutuklandı. Emin Tunç ve bir kardeşi daha 1985 yılında tutuklanmış, dört yıl cezaevinde tutulmuşlardı.

İkinci defa tutuklanan Bülcüna (Narlıdere) köyü muhtarı Ahmet Teper, ağır işkencelerden sonra bırakıldı.

Adı: Şehmus ADLIM
Yaşı: 15
Memleketi: Cizîra Botan (Cizre)–Derbaciyan köyü
Suçu: Kürt yurtseveri olmak
Ölüm şekli: 14 Aralık 1990 günü kurşunlandı ve yaralı halde işkence edilerek katledildi

Cizîra Botan'da Tevfik Timurtaş adlı yurtsever işkencede katledildi

Cizîra Botan (Berxwedan): 5 Ocak 1991 tarihinde ilçe merkezinde meydana gelen çarpışmadan sonra gözaltına alınan yurtseverlerden **Tevfik TİMURTAŞ**, işkencede katledildi. Aktif bir yurtsever olan Tevfik Timurtaş'ın cesedi 15 Ocak günü, belediyenin yanındaki bir evin kapısının önüne atıldı. Feci işkence yapılmış, işkenceden bu yurtseverin beyni patlatılmış, ölümüne de bu neden olmuştur.

Yeni Ülke gazetesinin 11 ve 12. sayısı da toplatıldı

İstanbul (Berxwedan): Daha önce 7,8,9 ve 10. sayıları toplatılan haftalık "Yeni Ülke" gazetesinin 11. sayısının toplatılmasına, gazetede yayınlanan İsmet Ateş imzalı "Düşürülmüş Bir Halk" yazısında, "Milli duyguları zayıflatmak amacıyla bölücülük yapıldığı", 12. sayı için de M.Can Yüce, Tarık Ziya Ekinci ve Günay Aslan imzalı yazılarda, "Bir kısım vatandaşlar Kürt olarak nitelendirildikleri ve basın yoluyla milli duyguları yoketmek maksadıyla propaganda yaptıkları" gerekçe gösterildi.

Toplatılma kararları üzerine basın toplantısı düzenleyen gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Günay Aslan, "Türkiye'de Kürtlerin varolduğunu söylemenin Engizisyonun hışmına uğramakla eş anlamlı" hale geldiğini söyledi.

Kaybedilen peşmergeden halen haber yok

Amed (Berxwedan): 17 Aralık 1990 tarihinde Amed mülteci kampından alındıktan sonra kendisinden haber alınamayan peşmerge Ahmet Bıdağ'tan halen haber alınmış değil. Kamp sorumlusunun valiliğe başvuruları da sonuçsuz kaldı. Vali, haberim yok diyor. O zaman ortada iki ihtimal kalıyor; peşmerge ya kendisini alan MİT elemanları tarafından katledildi ya da Irak'a teslim edildi.

80 yaşındaki imam Mele Evdîlrehmanê Hendekî, ağır işkence nedeniyle hastaneye kaldırıldı

Hendek köyünden olan imam Abdulrahman Aksoy, çarpışmadan sonra ilçe merkezinde tutuklanan birkaç imamdan en yaşlısı ve aktif yurtseverliği ile tanınmaktadır. İmamın toplum üzerinde büyük bir etkinliği var. Ağır işkenceden hastaneye kaldırılan imam, sürekli bakıma alındı. Gezetemiz basıma girerken bu bilgileri aldık, bu nedenle imamın koma durumundan kurtulup kurtulmadığını öğrenemedik.

Sömürgeci-emperyalist savaş, ulusal baskı, köy göçertme ve işkenceye karşı duyuru:

Petrol-İş Sendikası Amed Şubesi Temsilciler Kurulu, 13.12.1990 tarihinde yaptığı toplantıda şu kararları aldığını kamuoyuna açıkladı

"Bölgemizde son aylarda devam eden Körfez krizi ülkemizi derinden etkilemiştir. Bundan yararlanan mevcut iktidar özellikle Güneydoğu bölgemizde gelişen Kürt halkının demokratik taleplerini bastırmak istemekte ve emekçi halk üzerindeki baskılarını gittikçe yoğunlaştırmaktadır.

Bölgemizde yüzlerce köy boşaltılmış, ormanlar yakılmakta, masum ve suçsuz insanlar üzerindeki baskı, işkence ve katliamlar gittikçe yoğunlaşmaktadır. Kontr-gerilla, köy koruculuğu ve özel timlerle bölge halkı birbirine kırdırılmaktadır.

Bizler, Kürt halkının demokratik talepleri yerine getirilmedikçe Türkiye'ye demokrasinin gelemeyeceğine inanıyoruz... İşte bu görüşle hareket ederek Türkiye'deki tüm demokrasi güçlerini, birlikte hareket ederek, özellile Güneydoğu'daki ilan edilmemiş savaşa hayır demeye çağırıyoruz.

Bu nedenle biz Temsilciler Kurulu üyeleri olarak 13.12.1990 tarihinde yapılan toplantıda aşağıdaki kararları almış bulunuyoruz:

Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya derhal son verilmesi için tüm demokrasi güçlerini göreve çağırıyoruz.

Olağanüstü Hal derhal kaldırılmalı. Kontr-gerilla ile özel timin derhal bölgeyi terketmesi için başta Türk-İş olmak üzere tüm sendikaları görevlerini yapmaya çağırıyoruz.

Sırf ABD'nin çıkarı için Ortadoğu'da çıkacak bir savaşta yeralmayı reddediyoruz."

Amed (Diyarbakır)'e bağlı Zevrê (Dalbastı) köyünü basan sömürgeciler, kyöde terör estirdiler

Amed (Berxwedan): 3 Ocak günü sabahı, saat 05.00'te Amed (Diyabakır)'a bağlı Zevrê köyüne baskın düzenleyen sömürgeci güçler, köylüleri saatlerce köy meydanında toplayıp eziyet ettiler.

Baskın sırasında, arama adı altında evlerin kapıları kırıldı, ortalık dağıtıldı, radyo, buzdolabı, televizyon gibi araçları kırıldı. Yasal olmalarına rağmen evlerde ele geçirilen "Yeni Ülke", "Özgür Halk", "Medya Güneşi" gazete ve dergileri yakıldı, bulunan kasetler de ateşe atıldı. Baskında bu şekilde köylülere büyük zarar verdirildi.

Operasyon sırasında **Berzan Akyol** (çiftçi, 25 yaşında), **M. Salih Akyol** (öğrenci, 18 yaşında), **Mahmut Aktaş** (Dêrik'te işkencede katledilen **Yakup Aktaş**'ın kardeşi ve **M. Salih Taş** (köy çobanı) adlı yurtseverler tutuklandı.

İNCELEME RAPORU

Sömürgeci ordu birliklerinin baskını ardından, Amed İHD "İnsan Hakları İhlallerini İzleme Komisyonu" Zevrê köyüne bir gözlem gezisi düzenledi. İHD Başkanı Hikmet Ata ve heyet üyeleri Vedat Aydın ve Av. Hüsniye Ölmez gözlemlerini heyet adına hazırlanan bir raporda topladılar.

"Köylü **Ahmet Geçer:** *Kapımızı kırarak ve tekmeleyerek içeri girdiler. Neye uğradığımızı şaşırdık. Bu arada ben, eşim ve çocuklarım yataklarımızdan korkuyla fırladık, önce Irak saldırısına uğradığımızı sandık. Bir şaşkınlık içindeydik, bir anda deprem oluyor sandık.*

Ancak ne görelim! Amerikan rambolarını andıran özel timleri karşımızda gördük. Küçük oğlum İskender henüz beş yaşında, dili tutuldu, şu anda kendinde değil, şok geçiriyor. Ben, şaşkınlığımı aştıktan sonra, neler oluyor dedim, timin yanıtı şu oldu; 'sen yine seni taramadığımıza şükret, eğer biraz daha kapı ile uğraşsaydık, kesin sizi tarardık'. Bizim suçumuz ne, ne yaptık dediğimde, alaylı bir şekilde; 'Bizler Körfez krizi için bu tür uygulamaları yapıyoruz, sizlerin nabzını yokluyoruz, bir savaş anında ne yapabilirsiniz, kendinizi koruyabilir misiniz?..' Bu söylenenlere bir anlam veremedim, benim bildiğim daha gece yarısı baskın bizi sindirmek, gözdağı vermek için yapıldı, bizim savaşla ne ilgimiz olabilirdi? Bu adamlar evimizi darmadağın ettiler, eşyalarımızı, erzakımızı yerlere döktüler, çamurlu ayakkabılarıyla çiğnediler. Tam çıkacakları sırada bize çay kaynatın, daha sonra gelip içeriz deyip gittiler. Aradan birkaç dakika geçtikten sonra başka bir grup gelip evi aradı, ocağın üzerinde çay için konulmuş su görünce, 'Bu ne?' dediler, çay dedik, 'Bu çayı teröristlere mi yapıyorsunuz?' dediklerinde de, hayır, arkadaşlarınız çay yapmamızı istediler, onlar için yapıyoruz dedik. Daha sonra duyduk ki, bizi suçlamak için bütün köylülere yaptırmışlar.

Köylü **Bedrettin Akyol:** *Saat 05.00'te kapımız hızla çaldı, bizler uyanıp kapıyı açıncaya kadar, kapı özel timler tarafından kırılmıştı bile. İçeri girdiklerinde şaşırdık, uykulu gözlerle önce tanımadık, tim olduklarını anlayıncaya kadar, daha neler oluyor sorusunu sormamıza fırsat kalmadan, dipçiklerle yere serildik. Neler olduğunu anlamamıştık, niye dövüldüğümüzü bilmiyorduk, evimiz içinde enaz 20 özel tim elemanı vardı. Eşyalarımızı darmadağın ettiler, çamurlu potinleriyle yataklarımıza bastılar.*

Gördükleri dergileri, günlük gazeteleri alıp yaktılar, ne kadar Kürtçe-Türkçe kaset varsa tümünü yaktılar. Bu arada 'İçinizde öğrenci veya okumuş insan var mı?' diye sordular. Ben de, içimizde öğrenci yok ama dershaneye giden bir kardeşim, M. Salih Akyol ve akrabam olan Mahmut Aktaş vardır dedim. Bunun üzerine 'Bu akraban niye burda kalıyor' diye sordular, ben de, burada dershaneye gidiyor, üniversite sınavlarına hazırlanıyor deyince, 'Peki, bu Yakup Aktaş'ın neyi oluyor? diye sordular, ben de kardeşi oluyor dedim.

Halkımıza yapılan uygulamalara bakıldığında şu tablo ortaya çıkıyor: Halkımız yıllardan beri baskılara, soykırımlara ve işkencelere maruz bırakılmış, dili, kültürü ve zenginlik kaynakları sömürülmüş, her türlü hukuk dışı uygulamalara tabi tutulmuş, insanları keyfi katledilmiş, köylerinden sürülmüş, kendi topraklarında mültecileştirilmiştir.

Biz, İnsan Hakları Derneği olarak halkımıza uygulanan bu yasadışı ve insanlık dışı uygulamaları kınıyoruz. Dünya halklarının sahip oldukları uluslararası boyuttaki haklara Kürt halkının da sahip olduğunu yetkililere hatırlatırız. Kürt halkının potansiyel suçlu görülmesi zihniyeti ve uygulamalarının son bulması gerekmektedir. Egemen güçler uluslararası ölçekte insan hakları sözleşmelerine koyduğu imzalara sahip çıkmalı ve onun şartlarını yerine getirmelidir. Bölgemizde yapılan bu haksız insanlık dışı uygulamaları durdurmak için bütün aydın, demokrat, kısacası kendine insanım diyen herkese sesleniyoruz: Hukuk dışı uygulamalara karşı demokratik haklarımızı savunalım, insanlık dışı uygulamalara karşı direnelim. 4.1.1991

Y.K.Ü. Hikmet Ata, üye Vedat Aydın, üye Av. Hüsniye Ölmez".

Silahlarına gerillalar tarafından elkonulan koruculardan silahların bedeli isteniyor

Sêrt (Berxwedan): *Sömürgeciler, merkeze bağlı Civanîkan (Gökçebağ) köyü korucularından, her kalaşnikof'un bedeli olarak 1 milyon 135 bin TL, G–3 için de 900 bin TL istiyor.*

Çoğu yoksul olan eski koruculardan, bu parayı 18 Ocak tarihine kadar teslim etmeleri isteniyor.

9 Mart 1990 günü ARGK gerillaları, Civanîkan köyünü basarak 9 korucunun silahlarını almışlardı. Bu olaydan sonra tutuklanan korucular, bir müddet sonra serbest bırakılmışlardı.

Şemsê köyünde köylüler, asker baskısına direndi

Sêrt (Berxwedan) *Sêrt Merkeze bağlı Şemse (Güneşli) köyünde, köylülerle askerler arasında taşlı sopalı kavga çıktı.*

Köyün yakınındaki karakol yakacak gereksinimini, köylülerin odunlarını gaspederek sağlıyordu. Aralarında toplanan köylüler, direnerek odun vermeme kararı aldılar. Askerler, odunlara yönelince, kadın ve çocuklar onları taşladılar. Kaçmak zorunda kalan askerler, bir çocuğu yakaladılar.

Köyün muhtarı, karakol komutanına giderek, çocuğun bırakılmaması durumunda köylülerin tepkisinin daha buyük olacağını söyledi. Bunun üzerine çocuk bırakıldı.

Sêrt merkeze bağlı Bilorîs (Sağlarca) köyünde de koruculuk dayatması nedeniyle sadece 4–5 aile kaldı.

Dih'ın Govaşil köyünde yaşam hakkı karakol komutanına ait

Sêrt (Berxwedan): *100 haneli Govaşil (Ekinyolu) köyünde giriş–çıkış izne bağlı. Bazı köylülerin de köyden çıkışı yasak. Karakol komutanı, bu köylülere; "Köyden çıkmayacaksınız, Sêrt merkeze ya da başka bir yere giderseniz bir daha köye dönemezsiniz, eğer dönerseniz vururum" diyor.*

Köyde bulunan Özalp ailesinden 3–4 yurtsever, hiçbir gerekçe ileri sürülmeden 14 Ocak 1991 günü gözaltına alındılar. Karakol komu tanı, köy imamı ve muhtarını bu aile üzerine yalan ifade vermeye zorluyor.

Köyün bağları, fıstık bahçeleri de 1990 yazında askerler tarafından yakılmıştı.

Belçika heyetine söylenen:

"Fransızların Cezayir'de yaptığını yaparız"

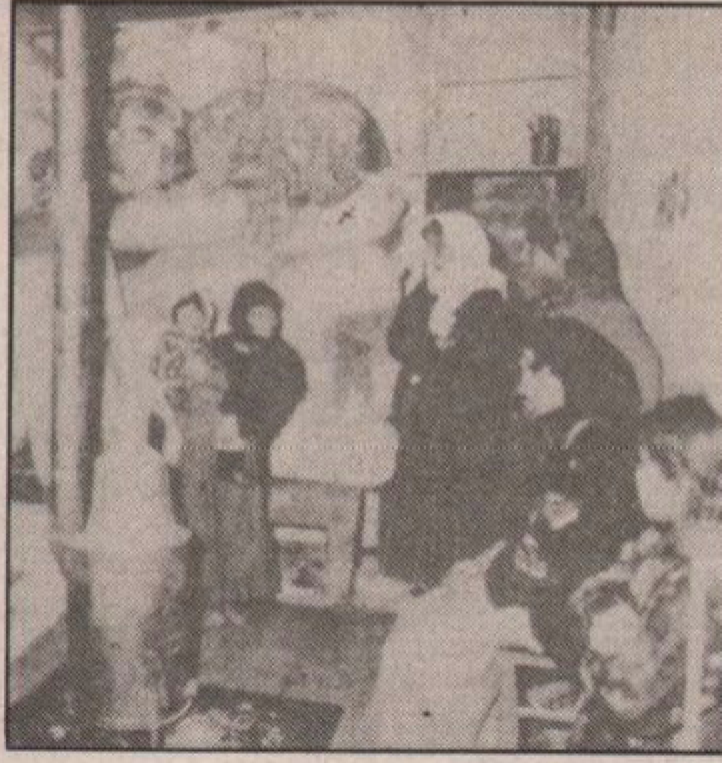
Sêrt (Berxwedan): *Aralık 1990 sonlarında Kürdistan'a giden Belçikalı parlamenterler, ilginç gözlemlerde bulundular ve o düzeyde de ilginç davranışlarla karşılaştılar.*

Heyet'e bir Türk yüzbaşının; "Fransızlar, Cezayir'de 1 milyon insan öldürdüler, İsrail, bugün Filinstinliler'e ne yapıyorsa biz de aynısını yaparız" dediği tespit edildi.

Geçen yılda yine bir Türk yüzbaşısı "Bizim Hindistan'daki İngiliz askerlerinden farkımız yok" demişti. Sömürgeci ordu kadroları Kürt halkına nasıl baktıklarını hiç de gizleme gereği hisetmiyorlar.

Fiili sömürgeci savaşın eşiğinde Kürdistan'dan görüntüler

Cizîra Botan ve Girgê Amo'dan zorla göçettirilen Kürt aileler - Ocak 1991

Irak'a karşı bir saldırı ve işgal savaşının hazırlıklarını son aşamasına vardıran Türk sömürgeci devleti, en büyük hedefinin Kürdistan olduğunu gösterdi. Önceden yürütülen özel savaşın doruğa ulaştırılması artan askeri yığınakla birleşip, askeri savaş yasa ve uygulamalarıyla beslenince ortaya Kürdistan'da açık bir savaş çıktı.

Türk devleti, Kürdistan demografik yapısını değiştirmeyi amaçlayan uygulamaları hayata geçiriyor. Askeri baskılarla yapılamayanlar şimdi savaşa karşı önlem adı altında yapılıyor, şehir ve köyler boşaltılıyor. Bunları, savaş olması durumunda bile ayaklanma bölgelerini kurutma amacıyla yapıyor. TC'nin diğer amaçları arasında da halkın ekonomini çökertmek, halkı iç kaosa sürüklemek, diri öncü güçleri imha etmek ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dağıtmak şeklinde ortaya çıkıyor.

Bu doğrultuda Kürdistan'ı dört bir yanından muhabirlerimiz, gerilla kaynakları ve demokratik. Yurtsever kurumlardan şu bilgileri alarak derledik:

Amed (Diyarbakır)

Şehirde panik yaratılmak isteniyor. Üniversite hastanesine elkonulmuş. Öğrencilerin direnip, halka yol gösterilebileceği korkusuyla Dicle Üniversitesi kapatıldı. Havaalanı ve diğer askeri bölgeler etrafında büyük bir güvenlik önlemi alınmış. Geniş bölgeler yasak olan haline getirilmiş. Otellere elkonarak NATO uzmanlarına tahsis edilmiş.

Bankalarda para işlemleri durduruldu. Şehirden büyük göç var, zenginler ve can telaşındaki küçük-bir kesim kaçıyor. Şehirde yoksullar kaldı.

Şehirdi bazı karaborsacılar türemiş, bu ara hırsızlık büyük boyutlarda. Eczanelerde Atropın adındaki ilaç kalmamış. Halkta kimyasal silah korkusu var, önlem olarak sığınak kazıyor, evlerin pencerelerini naylonla kapatıyorlar. Halk kimyasal silahlara karşı alınması gereken önlemler konusunda bilgisiz. Gaz maskeleri sadece sömürgeci kadroları verilmiş. Sömürgeciler, halkta panik yaratıyor. Şehirde askeri bildiriler dağıtılıyor.

Diyarbakır askeri havaalanında kimyasal ve nükleer silahların bulunduğu gizlenmiyor. Bazı bürokratlar lazer silahlarını da tespit etmişler. Bunlar geçmişte de gerillalara karşı kullanılmış. Reklam firması adı altında bir Avrupa firması bu silahları pazarlıyor. Bu silahların Kürt halkına karşı kullanılacağı gizlenmiyor. Emperyalistler ve Türk devleti, bu silahları Kürt halkına karşı kullanarak, hem Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini etkisizleştirmek, hem de bu toplu imha silahlarına karşı kitle psikolojisini ölçmenin provalarını yapmak istiyorlar.

Bu niyet, şehirde sömürgeci kaynaklarla temasta olan bazı çevreler tarafından da doğrulandı.

Şehirde savaş aleyhine ve direniş isteminde olan büyük bir potansiyel oluşuyor, daha doğrusu varolan potansiyel etkin bir eylemliliğe kayıyor. Bu temelde halk gruplaşıyor. Halkta silahlanma istemi dorukta. Amed'in aksine ilçe ve köyler sakin. Ancak her ilçe, köy ve evde konu savaş. Halk, sömürgecilerin niyetini bozmanın arayışı içinde. Ulusal çapta muazzam bir duygu birliği gözleniyor.

Sömürgeci ordunun kırdaki denetiminde ciddi bir gevşekliğin olduğu şimdiden seçiliyor. Özellikle Licê ve köyleri hareketli. Halk köylere kayıyor. Şehirlerdekiler ailelerini köylere, tanıdıklarının yanına yolluyorlar.

Temas kurduğumuz alandaki gerilla birimlerinden bir sözcü, düşmanın büyük bir telaş içinde olduğunu, gerillanın ise halkı teskin etmeye ve geniş bir direnişe katma hazırlıkları içinde olduğunu, gerillaya çok büyük katılım olduğunu, bu kadar büyük katılım karşısında eğitim ve onları donatmakta zorlandıklarını söyledi.

Êlih (Batman)

Şehir merkezi Amed'e göre daha sakin. Yine de göç var. Askeri havaalanındaki savaş uçakları ve rafineri halkı korkutuyor. Batman'dan da zenginler göçüyor. Banka işlemleri durdurulmuş.

Halka ait büyük otobüslere elkonuluyor. İl merkezinde dağıtılan sömürgeci orduya ait bildirilerde, savaş durumunda tüm sivil araçlara el konulacağı yazılıyor.

Sigorta hastanesi, orduya devredildikten sonra, ciddi hastalar bile ortada kalmış durumda. Panikle halk göçe zorlanıyor. Ancak halk olgun davranıyor. Büyük panik yok. Sığınaklar kazıyor. Şehirdeki HEP, İHD ve Petrol-İş Senikası'na yönelik baskılarda artış gözleniyor. Şehirde uyum var. Halk birbirine yaklaşıyor. Şehir merkezinde yurtsever çalışma oldukça artmış durumda. Bunu gören sömürgeciler, çareyi rastgele toplu tutuklamalarda buluyor. Gerilla faaliyeti şehre kadar sokulmuş durumda.

Wan (Van)/Çolemerg (Hakkari)

İki sehirde de durum çok gergin. Çolamerg ve Çalê (Çukurca asker dolu. Van üzerinden durmadan yeni birlikler aktarılıyor. Çolamerg üzerinden yüklü kamyonlar 24 saat sınıra gidiyorlar. Gewer (Yüksekova) ve Elk (Beytüşşebap) daha sakin. Elk'de korucular büyük bir telaş ve panik içinde.

Halkta bir tedirginlik var. Arayış içinde. Bir kesimi göçedecek Sovyetler Birliği ve İran kaldı diyorlar. Her yerde savaşa karşı önlem tartışılıyor. Silahlanma eğilimi ağır basıyor.

Çalê'nin hudut şeridinde boşaltılan 16 köyün halkı halen kar altında ve perişan. Şax (Çatak)'den göç eden köylüler, köylerine geri dönüyorlar. Düşman yoğun kardan dolayı azalan gerilla faaliyetlerini halkı paniğe sevketme yönünde kullanıyor. Şehir merkezlerinde Halepçe resimli ve "Apo'nun Saddam'ı desteklediği" şeklindeki bildiriler dağıtılıyor.

Halkta silahlanmanın yanında koruculuğu bırakma, askere gitmeme, savaşan düşmanın işini zorlaştırma, halk milisi olma eğilimi ağırlık kazanıyor. Wan'da İHD, halkın danıştığı merkezi bir odak haline gelmiş. Ancak, MİT ve özel tim de, o düzende bunlara yöneliyor.

Yoğun kar kırsal alanda düşmanın da askeri faaliyetini çok azaltmış.

Wan'da büyük bir yurtsever çalışma var. Gewer (Yüksekova)'deki karakol baskını halka moral aşıladı.

Sınırın Güney yakasından aldığımız bilgilere göre de Irak ordusu büyük bir yığınak yapmış, sınıra yakın geniş bir alana yerleştirilen füzelerin tümünün yönü Kuzey'e yönelik.

Irak, binlerce Kürt milisi de sınıra yakın alana yığmış. Örgütsüzlük içinde olan Kürt halk yığının bu silahlandırılan kesimi, bir denetim boşluğu durumunda heran bir direniş potansiyeline dönüşebilirler. Çoğu eski KDP peşmergesi olan bu milisler PKK'yi tanıyor ve oldukça büyük sempatiyle bakıyorlar.

Irak ordunundan kaçan, 100'ün üstündeki Kürt, Asuri ve Arap asker, Çolamerg şehir merkezinde sıkı denetim altındaki bir kampta tutuluyor. Bunlardan bir kesiminin aileleri de yanında. Muhabirlerimiz aktardığına göre, Çolamerg hastanesinde doğum yapan sığınmacı bir Kürt kadını, çocuğuna "Kürdistan" adını taktı.

Şirnex (Şırnak)

Şehir asker dolu. Burası cephenin önü olarak görülüyor. Kırsal alan tümüne yakın boşaltıldığından halk şehir merkezinde kalıyor. Şehirden göç çok az. Boşaltılmayan köylerdeki halk şehrin merkezine akın ediyorlar. Şimdiden ciddi erzak sıkıntısı başgöstermiştir.

Qılaban (Uludere), sakin sayı-

Devamı 10. sayfada

Gazetemiz baskıya girerken Amed Muhabirimiz bildirdiği haber:

15 Ocak 1991 günü sabah evden çıktım, caddeler bomboş. Kepenk indirme eylemi var sandım. Biraz daha ilerledim, baktım, sadece devlet güçleri, polisler ve işe giden memurlar göze çarpıyor. Halktan ise sadece tek tek insanlar vardı caddelerde.

Bununla güçün boyutlarını aktarmak istiyorum. Batıya göç fazla. Durum iyi sayılmaz. Kalanların tümü sanki sığınaklara yerleşmiş, halk evlerinden çıkmıyor.

Êlih (Batman)'te durum daha iyi. Halkın büyük bir kesimi, Hasankeyf ve Şikeftan mağaralarına yerleşmiş. Fakat çok soğuk, akaryakıt ihtiyaçlarını Diyarbakır'a iletmişler.

Basıma girerken Cizîra Botan muhabirimiz bildiriyor:

Cizîra Botan: *İlçenin 52 bin kişilik nüfusundan sadece 5000 kişi merkez de kaldı. Yani Cizre boşaldı. Yalnız iddia edildiği gibi Cizîra Botan halkı batıya göçmedi. Halkın ezici çoğunluğu köylere ve mağaralara yerleştirildi. Çok az sayıdaki zengin Batıya gitti, ancak göçetmek amacıyla değil. Bunlar ve halktan Batıya gidenlerin çoğunluğu çocuklarını bırakıp geri döndüler. Hiçbiri evini götürmedi. Dükkanlar yerinde, eşyalar içinde. Gidenlerin tümü dönecek.*

Cizîra Botanlılar, çemê Qasrik ve Dergulan (Kumçatı) köyleri arasındaki bölgeye, Şirnex'e bağlı Şaxe Reş (Kızılsu), Kinik, Deşta Lalo (Kırkkuyu) ile Derşev (Alkemer) köylerinin bulunduğu Gabar dağı eteklerine ve Cûdî dağındaki mağaralara yerleşiyorlar. Cizîra Botanlıların bir bölümü de Midyad (Midyat), Gercews (Gercüş), Dih (Eruh), Şirnex (Şırnak), Wan (Van) ve Kosar (Kızıltepe)'a yerleşti. Bir kısım halk da çok sayıda dükkanın bulunduğu Bazifte (Katran) köyüne yerleşti.

Şirnex olduğu gibi duruyor, göç çok az. Girgê Amo (Silopi)'nun önemli bir kesimi Şirnex'e yerleşti. Girgê Amo'dan batıya göç abartma. Az bir kesimi Mersin'e göç etti. Köylüler de Cizîra Botan'a geliyorlar. Halk tarafından boşaltılan evlere geçici olarak yerleştiriliyorlar.

Hezex (İdil) yerinde, ilçe merkezinden köylere göç var. Bunlar daha önce devlet tarafından boşaltılan köylere yerleştiriliyorlar. Midyad'tan sadece Araplar göçediyor. Mêrdin'in diğer ilçelerinden çok az sayıda göç var. Irak huddudundaki tüm köyler devlet tarafından zorla boşaltılıyor. Köylerin halkı batıya göçetme yerine şehir merkezlerinde boşaltılan evlere yerleştiriliyorlar.

Bölgeden Batıya göç %20 civarında. Bu da geçici. Cizîra Botan'ın Çewlik (Bingöl)'e aktarılması tamamen yalan. Aynı şekilde Girgê Amo'nun Mersin'e aktarılacağı da yalan.

İlçede ortalık boşaldığı için itirafçılar, ajanlar ve poliser cirit atıyor, tespit ettikleri yurtseverleri tutukluyorlar. Şu ana kadar 15 yurtsever tutuklandı. Merkezdeki durumdan cesaret alan sömürgeciler, rahatça kudurmuş bir halde saldırıyor ve tutukluyorlar. Salt bu nedenle de aktif yurtseverler sürekli yer değiştirmek zorunda kalıyorlar. Sanki en ufak bir tepkiye karşı katliama hazırlanmışlar gibi.

Halk, merkezde sığınak kazıyor, stokları da var.

Ordu araçlara el koymak istedi. Halkın bir bölümü arabasını uzağa kaçırabildi. Bunu başaramayanlar da motorlarını bozdu, tekerlekleri patlattı, şu anda sokaklar ölü arabalarla dolu, kimse arabasını vermedi. Ordu, fırınlara el koymak istedi, fırın sahipleri unlarını kaçırdılar, kaçıramadıklarını da kullanılmaz duruma getirdiler, fırınlarını da terkettiler.

Şu anda ilçe de 600 kadar tank ve ondan da fazla diğer askeri araç var. Yabancı askerlere pek rastlanmıyor.

Yurtseverlerden yeni yıl mesajları

Gazetemiz Berxwedan'a

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ve bağımsızlık düşüncesinin ülke genelinde yayıldığı ilk dönemler -1977–78 - yayın çıkarmak ve kitlelere götürmek illegal ve zor koşullar altında gerçekleşiyordu.

O zamanın küçücük notları ve teksirleri, bugün Kürdistan halkıyla PKK-ERNK ve ARGK arasında iletişim görevi gören Serxwebunlar'a ve Berxwedanlar'a dönüşmüştür. Devrimci, güçlü, bilinçli ve gerçekleri yansıtan gazetelerimizle gurur duyuyoruz.

Devrimci ve yurtsever selamlarımla yeni yılda ve gelecekte başarılar diliyorum.

Hoca Kassel / 19.12.1990

Sayın Berxwedan çalışanları

Yeni yılın tüm emekçiler ve ezilen halklar için birlik ve mücadele yılı olması dileğiyle.

Devrimci selamlar.

Nusaybin Gazetesi

Yeni yıl vesilesiyle Berxwedan sayfalarında bir kaç satırla da olsa halkıma sesimi duyurmak istiyorum.

Başta ulusal önderimiz APO ve PKK olmak üzere dağlarda savaşan gerillalarımıza, hapishanelerde özgürlük için yatıp mücadele eden yoldaşlarımıza ve ERNK bayrağı altında geleceğini yaratmak için toplanan halkımıza candan selamlarımızı iletir, yeni yıllarını tüm kalbim ve hasretimle kutlarım.

Özel olarak; halkımızın göz bebeği ve eşsiz önderi Serok APO'dan binlerce kilometre uzakta olsam da, canım, malım, kanım, sazım ve sözümle yanında olduğumu, ona ve Kürdistan devrimine inancımın sonsuz olduğunu bir kez daha belirtmek istiyor ve yeni yılını en derin dileklerimle kutluyorum.

Sözümüz her zamanki gibi:
- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK
- Yaşasın Serok APO!

Ozan Dilgeş
14 Aralık 1990

Kahraman Kürt gençliği, yurtseverler!

PKK-ERNK-ARGK önderliğinde verilen halk savaşımız gelinen aşamada düşmanı her alanda köşeye sıkıştırarak, 1990 yılı içerisinde mücadelemizi SERÎHILDANLARLA taçlandırmıştır.

SERÎHILDAN'larda ön saflarda kahramanca bir barikat savaşımı veren Kürt gençliği, analarıyla, babalarıyla ve küçük kardeşleriyle düşmanın tankları, panzerleri ve toplarının üzerine taşlarla, sopalarla saldırmış, Kürt kahramanlığını, yiğitliğini, yine Kürdistan'ın ismini tüm dünyaya duyurarak, insanlık aleminde yer almaya kararlı olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Düne kadar kendisine bir miras bırakılmayan, sömürgeci faşist zulüm altında inletilen;

Eğitim adına; Kemalizmin okullarında asimilasyondan geçirilip, kendi kişiliğine yabancılaştırılan, anasından, babasından, bacısından dahi utanır bir hale getirilen;

Askerlik adına; halkına, vatanına düşman bir kurumda kendisine yabancılaştırılan, yoz ilişki biçimiyle eğitilen, TC'nin kemalist kışlalarında kişiliksizleştirilen, pasifleştirilen, çarpıtılan;

İş adı altında; en tortu, en ağır işlerde çalıştırılan, horlanan, küçümsenen, aşağılanan, iş bulamadı diye TC ve Avrupa metropollerine sürgün edilen, kirli işlerin ayak takımı haline getirilen;

Köylülük adına; cahil bırakılan, ağaların, feodallerin baskısı altında inim inim inletilen Kürt gençliği, kurtuluş umudunu Kürdistan'ın bağrında bir güneş gibi doğan Parti Hareketimiz saflarında yakalamış ve sonsuz akınını başlatmıştır.

Mücadele tarihi içerisinde her zaman yerini almasını bilen Kürt gençliği, destansı direnişler yaratıp, mücadeledeki rolünü oynamaya her zaman hazır olduğunu vatan topraklarına döktüğü kanla ispatlamış, vatanına, halkına layık evlatlar olduklarını ispatlamıştır.

Her dönem bu sorumluluk ve kararlılıkla mücadeleye yönelecek olan Kürt gençliğinin dönemin kendisine atfettiği görevleri yerine getirmede hiç çekinmeyeceği açıktır. "Örgütlenmemiş tek bir Kürt bırakılamaz" şiarıyla hareket eden Cephemiz ERNK'nin çağrısına **"Örgütlenmemiş tek bir Kürt genci kalmayacaktır"** sloganıyla cevap veren ve bunu hayata geçirmekte kararlı olan **YXK (Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan)**'nin saflarında sömürgeciliğe, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı verdiği kutsal savaşımını zafere ulaştıracaktır.

İşte müthiş bir emek sonrasında yaratılan kazanımlarla yeni bir savaş yılına giriyoruz. Hep yeni zaferlerde birlikte olmak dileğiyle yeni yılınızı çoşkuyla kutluyor, ve diyoruz ki; zindanda direnen yoldaşlara, dağda savaşan gerillalara, vatan toprağıyla bütünleşen şehitlere verilen sözle davaya bağlıyız.

Söz onurdur, onuru çiğnetmeyeceğiz.

- Ya özgür vatan Kürdistan, ya ölüm!
- Yaşasın gençliğin örgütlü gücü YXK!
- Yaşasın APOCU çizgi!
- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!

YXK / Hamburg Bölge Örgütü
31.12.1990

1991 yılını Kürdistan şahsında insanlık kazanacaktır!

Dünyamız yeni bir yıla girmenin son hazırlığını tamamlamak üzere! Hiç kuşkusuz, yeni yılda/yıllarda, insanlık düşmanları yer küremizin her alanında, asalak sömürü düzenlerinin devamı için daha çok insanlığı katletmeye devam edeceklerdir.

İnsanlığın-emeğin-tüm yüce erdemlerinin sentezi Bilimsel Sosyalizm; ezilen halkların ve tüm emekçilerin biricik umudu ve kurtuluş bilimi olarak dünyamızın bir çok alanında ve ülkemizde yükselen emek barış ve özgürlük mücadelesiyle, emek düşmanların uykularını kaçırmaya devam edecektir!

Sosyalizmin yetkin temsilcisi Partimiz PKK'nin insanlığa karşı işlenen/işlenecek tüm suçları yüce muhteşem mücadelesiyle yargılamaya devam edeceğine dair inancımız her geçen gün daha da güçleniyor.

Yeni yılda emekçi halkımızın SERÎHİLDANIYLA gerilla ile elele, Başkan APO'nun ışıklı yolunda PKK-ERNK-ARGK silahlarıyla Halk İktidarı'na doğru yürüyüşünün daha çok güçlenerek mevzi kazanacağına inancımız tamdır.

Başkan APO'nun şahsında, gerilla yoldaşlara, zindan kahramanlarımıza, Serîhildan ruhlu halkımıza ve tüm dostlarımıza yeni yılda saygı ve selamlarımızı iletiyoruz. Bu yılda da başaracaklarına inanıyor ve sonuna kadar izlerinde yürüyeceğimizi belirtiyoruz.

Trablus ERNK Taraftarları

Berxwedan gazetesi çalışanlarına!

Geride bıraktığımız 1990 yılı Kürdistan için çok görkemli geçti. Girdiğimiz 1991 yılının halkımız, Partimiz PKK, Ordumuz ARGK ve Cephemiz ERNK için kurtuluş yılı olmasını diler, yayın organımız olan Berxwedan ve Serxwebun'a yeni yılda da başarılar temenni ederim. Önderim APO'ya uzun ömürler dilerim. Berxwedan'da çalışan tüm yoldaşlarımıza başarı dilekleri ve saygılarımızla.

Lage'deki Kürt yurtseverleri adına Mustafa Ay

Sevgili Dostlar

Berxwedan emekçilerinin yeni yılını canı gönülden kutlar, yarınlarda sağlık, mutluluk, başarı dolu günler dilerim. Yarının mutlaka tüm ezilenler ve sömürülenler için güzel günlere gebe olduğuna inanıyor, saygılarımı sunuyorum.

Selamlar.

Özgür Yılmaz / Viyana

Berxwedan çalışanlarına

1990 yılının kazanımlarıyla girdiğimiz 1991 yılının, sizlere ve tüm halkımıza örgütlü serîhildanlar yaşatacağı inancıyla, 1991 yılınızı candan kutlarım.

Şadan Medya / Bielefeld

Zindanlardan yeni yıl mesajları:

Belli ki bir gün yeniden döneceğiz sevdalımız dağlarımıza, ellerimizde kelepçe yüreğimizde mengene olmadan döneceğiz sararmış parmaklarımız deri-kemik kollarımızla saracağız dağ yığını hasretimizle.....

Değerli dost Mazlum, senin, büyük ailemizin, biricik varlığımız ve tüm dostların yeni yılını kutlarız!

İrfan Mantaroğlu /4. Koğuş/Nazilli

• • •

Sevgili arkadaş,

Yeni bir yıla daha giriyoruz.

Yeni yılda sevdamıza daha kararlı, daha dirençli adımlarla koşalım. Sevgimizi, direncimizi birleştirelim. Yaşamı onurlandıran emek kahramanlarının anısına daha çok sarılalım, yaşatalım.

Bu duygularla yeni yılınızı kutlar, yaşamızında sağlık, esenlik ve başarılar dileriz.

Nice mutlu yıllara

Saygı ve sevgilerimizle 9. ve 13. Koğuş

Hasan Şerik, Erdoğan Sönmez, Ali Poyraz, Ali Zoroğlu, Hüsnü Altun, İskan Açıkça, Muharrem Karabulut, Ahmet Cerenbeli, Kemal Aktaş, Mustafa Çelik, Mehdi Gökçen, Sait Üçlü, Hamili Yıldırım, Erkan Uzun, Kazım Ateş, Doğan Kılıçkaya, Mustafa Keser, Mehmet Doymaz, İlhami Adıyaman, Mümin Ağcakaya, Resul Karahan, Hamit Kandal, Bayram Güneş, Yusuf Onat, Zeki Yılmaz, Hasan Özen, Ali Kastalmış, Metin Aslan, Şükrü Göktaş, Kazım Kılıç, Şamil Batmaz, Ali Aksoy

• • •

Arkadaş

Engin akışıyla önüne çıkan tüm engellerin yerle bir edildiği SERHİDAN'lar diyarından merhaba...

Yenilmezliğimizin verdiği azimle, bizi bugün hakettiğimiz yere oturtan, haklılığımızın verdiği ve yine geleceğe olan inançla gelmekte olan yeni yıl; Sizlere ve tüm insanlık için savaşanlara KUTLU OLSUN.

İbrahim Kılıç / E-Tipi Cezaevi Diyarbakır / 24.12.1990

• • •

Merhaba arkadaş...

Gönül isterdiki sizlerle yürek yüreğe kutlayalım bu mutlu günleri. Ama bir gün mutlaka sizlerle özgürlüğün bol olduğu ortamda böylesi umut dolu günleri kutlayacağımıza eminim ve inancım tamdır. Bu vesileyle senin şahsında tüm ailenin yeni yılını candan kutlar hepinize sağlık, mutluluk ve huzur dolu günler dilerim.

Sizler en güzel şeylere, en yüce bir yaşama layık olan insanlarsınız. Halk olarak böylesiniz.

Aydın Keçer / E-Tipi Cezaevi / Diyarbakır

• • •

Değerli dost...

Anlamlı, anlamlı olduğu kadar halkımızın ve bölge halklarının kurtuluşuna ışık tutarak gelişip güçlenen soylu mücadelemizin 1991 yılına daha şimdiden sağlam ve güçlü olarak girdiğini görüyoruz.

Senin şahsında tüm dostların yeni yılını kutlarız, mutlu ve özgür yarınların ezilen ve sömürülen tüm halkların olması değiyle. Esen kalın.

Nurettin Kara / 24.12.1990

• • •

Canım oğlum

Bir yılı daha sevinçleriyle, özlemleriyle, acılarıyla iyi ve kötü günleriyle geride bırakırken; yeni yılda, çocukların aç susuz kalmayacağı, panzer paletleri altında ezilmeyeceği, ana, baba ve ülke özlemiyle uzak diyarlarda yaşamaya mahkum olmayacağı bir dünya için; çocuğuyla-yaşlısıyla, kadınıyla-erkeğiyle; Latin Amerikalısı-Afrikalısıyla, Uzakdoğulusu-Ortadoğulusuyla; tek bir yürek, tek bir yumruk olalım; kıralım zincirleri, çıkaralım tasmaları, dikelim en yükseklere çağdaş KAWA'nın 21 Mart'ta alevlendirdiği özgürlük meşalesini...

Sevgili oğlum, bu duygularla yeni yılınızı yüreğimin derinliklerinden gelen sımsıcak bir sevgiyle kutlar; seni ve tıpkı senin gibi sevdiğim özgürlük çocuklarını gelecek güzel günlerin özlemiyle kucaklar, doyasıya öperim.

Seni çok seven baban / Hasan Baraçkılıç / 19.12.1990

• • •

Sevgili arkadaş

Büyük umut, özlem ve beklentilerle girdiğimiz yeni yılın halkımıza ve tüm ezilen halklara özgürlükler yılı olmasını diliyor ve kutluyoruz.

Selamlar, sevgiler

Muzafer Ayata, Sabri Ok, Rıza Altun, Ferhan Güllü, Haydar Geçilmez, Hüseyin Poyraz, Ahmet Serin, Davut Utkun, Mahmut Aktaş, Kazım Yeşiltaş, Ali Bingöl, Salih Boğa, Mehmet Kaya, Ali Milyoner, Ziver Aslan, Rahmi Batur, Mehmet Yurdakul, İsmail Alan

• • •

Sevgili dayım

Bugün halk olarak gerçekliğimizin zirvesinde seyretmekteyiz. Yıllarımız güçlü kazanımlarla geçmekte ve zafere giden yolda yeni atılımlara zemin yaratmaktadır.

Kazanımlarımızı zaferle taçlandıracağımıza olan inancımız daha da pekişmiştir. Onurlu yaşamın vazgeçilmezliği ifadesini kavgamızda bulmaktadır.

Onurlu yaşamınızı ve yeni yılınızı en içten duygularla kutlar, mücadele yaşamınızda başarılar dilerim. Selamlar, saygılarımla.

A. Rahman Demir / E-Tipi Cezaevi Diyarbakır

• • •

Saygı değer arkadaş

Sizin şahsınızda Almanya'da bulunan tüm arkadaşlara;

1990 yılını görkemli bir şekilde geride bırakır ve yeni yıla girerken insanlığı yüceltmek için herşeyini hiç tereddütsüz feda edenlere kutlu olsun diyoruz

Saygı ve Sevgilerimizle

Latif Cebe / E-Tipi Cezaevi 26. Koğuş adına / Diyarbakır

Rezaletin ikinci perdesi :

Kürdistan halkına karşı Almanya'da yeni bir dava

Celle (Berxwedan): Almanya'nın Celle kentinde 8 Ocak 1991 tarihinde yeni bir PKK davası açıldı. 24 Ekim 1989'da Düsseldorf'ta açılan davadan sonra Almanya'da açılmış bulunan bu ikinci PKK davasında **Adil Aslan, İsmail Özden, Ahmet Yüksel** ve **Adil Kılıç** adlarındaki dört yurtsever politikacı yargılanmak isteniyor. Federal Başsavcılık tarafından bu dava için hazırlanan iddianame, Düsseldorf davasındaki temelsiz iddianamenin bir kopyesı niteliğindedir. Aynı olayların iki ayrı mahkemede dava ve yargılama konusu yapılması, tarafsız gözlemcilerce, davaların hukuki değil politik birer dava olduğunun somut kanıtı olarak yorumlanmaktadır.

Almanya'daki yeni Kürt davasının açıldığı 8 Ocak günü, Celle Yüksek Eyalet Mahkemesi binasının önünde, yaşananlar, emperyalistlerin hukuk ve demokrasi anlayışlarının ne olduğunu bir kez daha somut biçimde gözler önüne serdi. Sözümona terörístleri yargılamak amacıyla açıldığı söylenen bu davanın ilk duruşma günü yaşananlar, aslında kimin bu sıfatı hakkettiğini, yargılayanların mı yoksa yargılananların mı bu isme layık olduğunu barizce ortaya koydu.

Celle - 1991 — Foto Berxwedan

Duruşma salonuna girişte sömürgeci Türk faşizminin askeri mahkemelerini aratmayan "önlemler", Düsseldorf'taki gibi Celle'de de eksik değildi. Savunma avukatları bu anti demokratik ve göstermelik uygulamaları tepki ile karşılayarak bu koşullarda salona girmeyi reddettiler. O nedenle duruşma üç saati aşkın bir gecikmeyle başlayabildi. Yargılanmak istenen insanlarımızı yalnız bırakmayan 300'ü aşkın Kürdistanlı kitle, salonun önünde toplanarak, bir hukuk skandalı niteliğindeki bu rezaleti protesto etti. Ancak kitlenin bu tamamen demokratik ve barışçı gösterisini Alman polisi terör ve şiddet kullanmak suretiyle dağıtmak istedi. Bu kaba ve provokatif saldırıya karşı koyan yurtseverler, dağılmak istemediler. Polis, aralarında ilerici ve demokrat Almanların da bulunduğu göstericileri zorla, yerlerden sürükleyerek ve coplayarak dağıtmaya girişti. Bunun üzerine çıkan itişme ve kargaşa uzun süre devam etti. Olayda gözaltına alınan Ahmet Yatin, Esat Aktaş ve Yaşar Alptekin'in daha sonra serbest bırakıldıkları açıklandı.

Çıkan olaylar nedeniyle ancak öğleden sonra saat 13.00 civarında başlayabilen duruşmada kimlik tespitine geçildi. Bu anda salonda gür slogan sesleri yankılandı ve ardından Kürtçe marşlar okundu. Birinci duruşma günü böylece kimlik tespit işlemi bitirilmeden sona erdi.

Celle davasında yargılananlardan Adil Aslan ve Adil Kılıç tutuklu, İsmail Özden ve Ahmet Yüksel ise tutuksuz olarak mahkemeye çıkarılmaktadır. 8 Ocak günü yapılan birinci duruşma kamuoyunda ilgi ile izlendi. Çeşitli ulusal ve yerel gazeteler fotoğraflarıyla olaya yer verirken radyo ve TV haber programları da aynı gün olaya geniş yer ayırdılar.

Celle-PKK Davasını protesto yürüyüşü

Alman emperyalizminin Celle'de ikinci bir PKK davasının açılmasını protesto etmek amacıyla yapılan yürüyüşe, Celle ve çevre illerden 2500'e yakın Kürdistanlı kitlenin yanısıra 150 kadar da ilerici ve demokrat Alman dost katıldı.

Yürüyüş Celle cezaevi önünde başlatıldı. ERNK'ye bağlı işçi, kadın ve gençlik birlikleri kendi pankartları ardında kortejdeki yerlerini alarak saat 11.00 civarında yürüyüşe başladılar. Coşkulu sloganlar eşliğinde yürüyen kortej, Celle Yüksek Eyalet Mahkemesi binasının önüne geldiğinde, burada 10 dakika kadar durdu ve bu binanın salonlarında hukuk adına sergilenmek istenen komedinin niteliğini izah eden Almanca bir kısa konuşma yapıldı. Daha sonra kortej şehir merkezinde bulunan miting alanına doğru yürüyüşüne devam etti.

Libya-Trablus - 7 Aralık 1990 — Foto Berxwedan

Miting alanında sivil giysili bazı polis görevlilerinin kitlelere yönelik çeşitli tahrik ve kışkırtmalarda bulunduğu gözlendi. Ancak tertip komitesinin uyarısı ve yurtseverlerin olgun ve bilinçli davranışları ile yaratılmak istenen provokasyon boşa çıkarıldı. Yapılan Kürtçe, Türkçe ve Almanca konuşmalarda, bu davaların NATO ve Alman emperyalizminin Kürdistan halkına yönelik saldırılar zincirinin birer halkası olduğu vurgulandı. Davayı açanların esas amaçlarının neler olduğu ortaya konurken özellikle Körfez krizi gölgesinde Kürdistan'a yönelik emperyalist ve sömürgeci planlara dikkat çekildi.

Siyasi konuşmaların yanısıra canlı ve coşkulu bir kültür programının da sergilendiği yürüyüş ve mitinge çeşitli dost güçler dayanışma mesajları sundular. Baştan sona gür ve canlı sloganlar ve halaylar eşliğinde eylemlerini bir düğün ve şenlik havasına çeviren Kürdistanlı kitleler, emperyalist saldırıların beyhudeliğini ve sonuçsuz kalacağını bir kez daha kanıtlamış oldular. Çevreden insanların da ilgi ile izlediği miting, Almanca dilinden atılan "Yaşasın PKK" ve "Alman Askerleri Kürdistan'ı Terketsin!"- sloganları ve halaylarla sonuçlandı.

Kürdistan'a Alpha-jet uçakları - Celle'de ikinci PKK Davası

NATO Çevik Kuvvetleri'ne bağlı Alman jetlerinin Kürdistan'a gitmek üzere Oldenburg'dan havalandığı günlerde, Celle'de de yeni bir PKK davası açıldı. Bu bir tesadüf değildi kuşkusuz. Alman emperyalizminin Kürdistan üzerindeki hesap ve planlarının birer parçasıdır.

Düsseldorf'tan sonra Celle davasını açanların, hukuk olgusunu bir kez daha kirli emperyalist amaçları uğrunda kullanarak politik hesaplarını gizlemeye ve bu davaların politik davalar olduğunu gözlerden kaçırmaya çalışmaları, daha ne kadar süre mümkün olabilir?

Düsseldorf'ta yaklaşık 15 ay önce büyük gürültülerle açılan Federal Almanya-PKK davası, tam bir komediye dönüşerek, davayı açanların altından kalkamaz olduğu bir hal aldı. Bugüne kadar yapılan duruşma sayısı 100'ü aştı. Federal Başsavcılığın hukuki temellerden yoksun iddianamesini dayandırdığı esas unsur durumundaki haştanıklarından biri hiç konuşturulmaya bile cesaret edilmezken, ikincisi ise, efendilerini zor durumda bırakacak ve tutucu, sağcı basın tarafından bile alaya alınacak kadar ölçüsüz yalan ve çelişkili gevelemelerle kendisine güvenenleri hayal kırıklığına uğrattı. O halde Celle'de ikinci bir dava neden açılıyor?

ERNK-Avrupa Örgütü'nün 5 Ocak'ta yayınladığı bildiride bu soruya şöyle karşılık veriliyor: *"Celle davası Düsseldorf'da görülen davadan hiç bir ayrı "suç" isnadının söz konusu olmadığı, aynı savların tekrarlandığı bir dava. İddianame aynı içerikte ve iddianın "tanıkları" aynı. Buna rağmen ayrı bir davaya ihtiyaç duyuldu. Çünkü:*

- Düsseldorf davasında Alman emperyalizmi amaçladığı hedeflerine ulaşamadı. Düsseldorf davası ne zaman biteceği belli olmayan, davayı açanlar açısından bir çıkmaz dava haline geldi. Bu nedenle daha dar kapsamlı ve kısa süre içinde halledilecek yeni davalara ihtiyaç doğdu.

- Başta Türk sömürgeciliği olmak üzere Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini kendileri için tehlikeli gören güçler, Kürt sorununu "önce ez-sonra çöz" formülüyle 1992'ye kadar halletme konusunda kesin bir anlaşma içindedirler. Bu amaçlarından vazgeçmeleri de beklenemez. Alman emperyalizmi yükümlendiği rol gereği, FAC-PKK Davası'nda en azından 129'a maddesine göre "Terörist Örgüt" kararına ulaşmak istiyor. Ancak, Düsseldorf davası yukarıda belirttiğimiz nedenlerle buna olanak vermiyor. Düsseldorf davasında bu süreçte bir kararın çıkması mümkün görünmüyor. Bu nedenle, ek bir dava açılması uygun görülerek, daraltılmış böyle bir dava ile sonuca gidilmek isteniyor.

- Düsseldorf davasının mahkeme heyeti yaptığı bir açıklamada, Savcılığın bu kadar olayı mahkeme önüne getirmekle hiç bir hizmette bulunmadığını, kendileri için davanın bir yük haline geldiğini söylemişti. Bu önemli bir itiraftı. O halde şu bir gerçek ki, Celle davasının açılışıyla bu yük paylaştırılmaya çalışılmıştır. Federal Alman yasalarına göre Devlet Güvenlik Mahkemelerinde alınan bir karar diğer tüm mahkemeleri de bağlar. Celle davası "Terörist Örgüt" davasını karara bağlarsa, Düsseldorf davasında ayrıca görülmesi gereken "Terörist Örgüt" davası otomatikmen karara bağlanmış olacaktır. Böylece, Düsseldorf davası alınmış bir karar üzerinde hareket etme imkanına kavuşacaktır.

- Celle davasındaki iddialar Düsseldorf'da sunulan iddianamenin içinden alınmış bir bölümün tekrarı ve aynı biçimde temelsiz ve çürük olsa da, peş peşe dava açılarak kamuoyunda aleyhlerine gelişen imajı yeniden değiştirme çabası da vardır. Çünkü, herkes en azından aynı şeylerin tekrar edildiğini bilme olanağına sahip değildir. Böylece, siyasal içerik geri plana itilerek, kamuoyu gözünde yeniden kriminal yönü öne çıkarma hesapları yapılmaktadır.

- Dikkat çekilmesi gereken bir yön de, Düsseldorf'da süren ve Celle'de başlayan davaların duruşma günlerinin aynı tarihlere denk düşürülmesidir. Ondört aydır süren Düsseldorf davasında kitlelerin yoğun desteği davayı açanları ciddi biçimde rahatsız etmektedir. Bütün tehditlere, yıldırma çabalarına rağmen Kürdistanlı yurtseverler her duruşma gününe tam bir miting havasında gelerek davanın gerçek sahipleri olduklarını kanıtlamışlardır. Bu durum, PKK'yi kitle desteğinden yoksun bir "Terör Örgütü" olarak göstermek isteyenlerin suratına inen ağır bir şamar gibidir. Şimdi, her iki davanın duruşma günlerini aynı tarihlere denk getirerek kitle desteğini bölmeyi amaçlamaktadırlar. Ancak bu, davayı açanlar için bir "kurnazlık" olarak kabul edilse de, bizim açımızdan hiç bir değeri olmayan adi bir oyundur.

Kürdistanlı yurtseverlerin mücadeleye ve PKK Önderliğine nasıl sahip çıktıkları bugün artık tüm dünyanın gördüğü bir gerçektir. Kürdistanlı işçiler, Celle davasında da gereken duyarlılığı göstermekten asla geri durmayacaklardır.

PKK davası Kürdistan'ın sömürgeciliğe karşı bağımsızlık ve özgürlük davasıdır. Kürdistan insanının insanca yaşama savaşıdır. Yaşamımıza ve geleceğimize uzanan her kirli eli etkisiz kılmak en doğal hakkımız ve görevimizdir."

* * *

NATO Çevik Kuvvetleri Kürdistan'a yerleşirilmeye başlandı:

Avrupa'da Çevik Kuvvetleri protesto ve işçi direnişiyle dayanışma eylemleri yoğunlaşıyor

Brüksel-Bonn (Berxwedan): TC'nin resmi talebini yerinde incelemek üzere Kürdistan'a gönderilen Alman ve Belçika heyetlerinin dönüşünden sonra NATO, Çevik Kuvvetin gönderilmesine karar verdi. Bu karar, 4 Ocak 1991 günü Brüksel'de toplanan NATO Savunma Planlama Komitesi tarafından alındı. Ve karardan hemen sonra, belirlenen uçak filolarının Kürdistan'a sevki başlatıldı.

NATO yetkililerince resmen yapılan açıklamaya göre, Çevik Kuvvet Hava Gücü'ne bağlı 18 Alman Alpha-Jet, 18 adet Belçika Mirage ve İtalya'ya ait 6 adet F-104 savaş ve bombardıman uçakları, Malatya-Erhaç hava üssüne en geç 10 Ocak'ta varmış olacak. Ayrıca bu uçaklarla birlikte Almanya'dan 300, Belçika'dan 200 ve İtalya'dan 67 teknik personelin de gönderileceği açıklandı.

NATO tarihinde örneğine şimdiye kadar hiç rastlanmayan bu karar, Alman ve Belçika parlamentoları başta olmak üzere Avrupa'da yoğun tartışmalara yol açtı. Alman Sosyal Demokratları (SPD) karara karşı çıkarak, Kohl hükümetini, ülkeyi savaşa sürüklemekle suçladı. Almanya'nın Oldenburg kentinde uçak filosunun havalandığı gün, yüzlerce kişinin katıldığı protesto gösterileri yapıldı. Bu uçaklarda görevlendirilen personel arasından gitmeyi reddederek görevinden istifa edenler oldu. NATO Savunma Planlama Komitesi'nin (DPC) bu kararına uymakla Almanya, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez bir savaş bölgesinde güç konumlandırmış oluyor. Tartışmaların yoğunluğu biraz da burdan kaynaklanıyor. Benzer tartışmalar Belçika ve diğer Avrupa ülkelerinde de yapılmakta, radyo ve basın konuyu yoğun biçimde işlemektedir. Hükümetlerin kararına rağmen kamuoyunun büyük kesiminin böyle bir olayı onaylamadığı anlaşılıyor.

Öte yandan Devrimci Birlik Platformu'nun çağrısıyla bir araya gelen Kürdistan ve Türkiyeli 16 örgütün temsilci ve taraftarları, NATO Çevik Kuvveti'nin Kürdistan'a yerleştirilmesine karşı çıkmak ve Türkiye'deki işçi direnişiyle dayanışmak amacıyla eylem birliği yapmayı kararlaştırdı. Avrupa'nın birçok ülkesinde ve kentinde bu amaçla yaygın ve çeşitli eylemler yapılmaktadır.

ciler, saat 10.30'da NATO binasına giriş kapısını tutarak, yaklaşık saat 12.00'ye kadar hiçbir aracın giriş veya çıkışına izin vermediler. Olay yerine gelen TV-basın muhabirleri protestoculara çeşitli röportajlar yaptılar. Ayrıca Belçika televizyonu da akşamki ana haber bülteninde olaya yer vererek geniş kesimlere duyurdu.

NATO binası önünde protesto eyleminin devam ettiği sıralarda, saat 11.30'da, Uluslararası Basın Merkezi'nde de aynı konuya ilişkin bir basın toplantısı gerçekleştirildi. Devrimci Birlik Platformu (PKK, TKP-Kıvılcım, TKP-B, DKP, THKP-C Acil, 16 Haziran) ATİK, Devrimci Partizan, TDKP-YDÖ, Devrimci İşçi, EKİM-YDK, Kurtuluş Hareketi, Devrimci Dayanışma, TİKB Sempatizanları, KAWA-Almanya ve Devrimci Sol Güçler'in içinde yer aldığı toplam 16 örgüt adına yapılan açıklamada, TC'nin Ortadoğu bölgesinde sınırlar yeniden belirlenirse kendisine bir pay düşeceğini hayal ettiği vurgulanarak, özetle şu görüşlere yer verildi:

"TC devleti, NATO Çevik Kuvveti'ni çağırmakla, emperyalizmin bölgedeki saldırganlığına bütünüyle katıldığını ve bu konuda yeni roller yüklenmeye hazır olduğunu ilan etmiştir. NATO Çevik Kuvveti Kürdistan'da konumlanırsa bu sadece sözde Irak'a karşı bir tedbir olarak kalmayacak, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşı fırsat bilerek TC'nin yöneltceği her yeni saldırının şemsiyesi olacaktır. NATO Çevik Kuvveti objektif olarak TC'nin Kürdistan halkına karşı yürüttüğü savaşa katılmış olacaktır.

"Halklarımız bu alçakca oyuna direnişini yükselterek cevap verecektir.

"Biz yukarıda adı geçen örgütler olarak Çevik Kuvvetlerin Kürdistan'a yerleştirilmesine karşı çıkarak, Kürdistan halkıyla her türlü dayanışmayı yükselteceğimizi ilan ediyor, tüm ilerici insanlığı mücadelemizle dayanışmaya çağırıyoruz."

Toplantı ve açıklamaya basının geniş ilgi gösterdiği gözlendi. Toplantıyı Ajans Frans Press (AFP), Le Standart, Amerika'nın Sesi, Belçika Ajansı (BET), BBC, Güneş ve Hürriyet adına muhabirler izlediler.

Oldenburg'da protesto gösterileri

Oldenburg / Berxwedan: Kürdistan'a gönderilecek NATO Çevik Kuvveti'ne bağlı Alpha-Jet'lerin Almanya'nın ikinci büyük hava üssü olan Oldenburg-Fliegenhorst'tan havalanacağının açıklanması üzerine, Oldenburg ve çevresinde Aralık ayının başından beri yoğun protesto gösterileri yapıldı. Çeşitli demokrat Alman gruplarına mensup 250 kişi, ayın başında bir toplantı ile ne tür eylemler yapılabileceğini tartıştılar.

Aralık ayı ortasında Oldenburg merkezinde 500 kadar kişinin katılımıyla bir yürüyüş ve miting gerçekleştirildi. Burada yapılan konuşma ve dağıtılan bildirilerde, Türkiye'nin Irak tarafından tehdit edilmediği, NATO Çevik Kuvvetleri çerçevesinde gönderilecek Alman güçlerinin Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaştırılacağına dikkat çekildi. Bunun ise, Alman devletinin Kürt halkına karşı savaş ilan etmesi anlamına geldiği vurgulandı.

4 Ocak 1991 günü, Fliegenhorst hava üssü önünde 250 kişinin katıldığı bir protesto gösterisi daha yapıldı. Ayrıca Alman çevik kuvvet komutanının aynı gün yaptığı basın toplantısına karşı, alternatif bir basın toplantısı gerçekleştirildi. Bu toplantıda da, gidecek Alman asker ve jetlerinin Kürdistan halkına karşı savaşta kullanılacağı vurgulandı ve buna karşı çıkıldı. Alpha-Jet bombardıman uçaklarının havalandığı 6 Ocak pazar günü aynı yerde 200 kişilik bir grup tekrar gösteriler yaptı. Uçakların kalkışını engellemek için havaya gaz balonları fırlattığı gerekçesiyle gözaltına alınan 3 demokrat daha sonra serbest bırakıldı.

Aralarında Yeşiller ve bazı kilise mensuplarının da yer aldığı güçler, Kürdistan'a gönderilecek Alman askerlerine savaşa katılmama ve firar etme çağrısı yaptı. Bu amaçla askerlerin ailelerine de mektuplar gönderildi. Bu çağrıya uyan bir asker firar ederken, bir diğeri de istifa dilekçesi verdi.

Brüksel'de protesto eylemi ve basın toplantısı

Brüksel: (Berxwedan) Belçika'nın başkenti Brüksel'de bulunan NATO karargahı önünde, Kürdistan ve Türkiyeli 100'ü aşkın demokrat ve ilerici bir protesto eylemi gerçekleştirdi. NATO Savunma Planlama Komitesi'nin karar almak üzere toplandığı 4 Ocak 1991 günü yapılan eylemde, Çevik Kuvvetin Kürdistan'a gönderilmesine karşı çıkan ve bunu protesto eden bildiriler yoğunca dağıtıldı.

Kürdistan ve Türkiyeli eylem-

Fiili sömürgeci savaşın eşiğinde...

Baştarafı 7. sayfada

lır. Askeri yığınak az. Halk oldukça duyarlı. Ayaklanmaya en yatkın kitle durumuna gelmiş.

Qılaban'da, ARGK çok aktif. Halk savaş ve alınması gereken tutum konusunda çok duyarlı.

Sêrt (Siirt)

Bu bölgede sömürgeciler tümden halka yöneliyorlar. her gün operasyon ve tutuklamalar var. En önce şehir merkezindeki Araplar göçetti. Ardından zenginler. Bu uygulamalar planlı yapıldı. Halk tedirgin. Göçe karşı direnç var. Şehre yakın çevredeki köylerde halk sığınak kazıyor. Şehir merkezi ve köylerde yiyecek sorunu var.

11 Ocak'ta Merkez Bankası'ndan gelen fax'la şehri ve ilçelerdeki tüm bankalar, para işlemlerini durdurdu. Sêrt Petrol Turizm'in otobüsleri, tümüyle göçedenleri taşımada kullanılıyor. Bazen günde 9-10 otobüs dolusu insan göçediyor.

Halk, burada da kimyasal silahlara karşı önlemler konusunda bilgisiz. 11 Ocak günü, sömürgecilerin sivil savunma müdürlüğü elemanları sözde önlemler konusunda halkı bilgilendiriyorlar. Bu cuma namazı vaazinde verilen bilgiyi aşmıyor. Vaazde bulunanlar, konuşmaların Türkçe yapıldığını birşey anlamadıkları söylediler.

Şehir merkezinde de açığa çıkan etkin yurtsever potansiyele yönelik imha tehditleri de artıyor. 13 Ocak günü, bir kahvede polisin biri, orada bulunanlara, "Savaş çıkar çıkmaz, elimizde listeler var, vurucu timlerimiz hazır, tarayacağız, öldürüceğiz" diyor. Bu bir tehdit de olsa, bir gerçeği yansıtıyor. Sêrt Valisi de, belediye başkanına "Bize genelge geldi, savaşa karşı çıkabilecek, kitleleri yönlendirebilecekler gözaltına alınsın deniyor" diyor.

Planda yapılan bu açıklamalarla, halkta tedirginlik ve panik yaratılmak isteniyor.

Dih (Eruh) ve Berwarî (Pervari)'de ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında yoğun çatışmalar var. Koruculuk kırılma aşamasında. Düşman, bu bölgeye gerillanın askeri ayaklanma bölgesi olarak bakıyor.

Mêrdin / Cizîra Botan

Cizîra Botan ile Girgê Amo (Silopi)'ye sömürgeci askeri sevkiyat tüm hızıyla sürüyor. Sadece Cizîra Botan civarında çoğu Alman yapımı 600 tankın yerleştirildiği muhabirimiz tarafından aktarıldı. İki ilçede boşalmış durumda, halk göçe direndiği halde, zorlama ve yaratılan panik nedeniyle halk göçetmek zorunda bırakıldı. Girgê Amo'nun düzlükteki 30'a yakın köyünün tümü boşalmış durumda. Bazı köylerde, köyünde ölmek isteyen yaşlılar kalmış sadece.

Halk kamyonlarla göçediyor. Nusabin caddesi (İpek Yolu) sivil araç trafiğine kapatıldı. Bu da Cizîra Botan'a yeni bir darbe oldu. Cizîra Botan'dan görüştüğümüz yurtseverler, göç karşısında duydukları üzüntüyü ağlayarak anlattılar. Bunlar "ölürüz ama göçetmeyiz" diyorlar. Göçün tek nedeni Türk devleti. Tankları, namlularının yönünü ilçe merkezine çevirmiş durumda. halkta heran ateş edecekleri tedirginliği yaratılıyor.

10 Ocak günü bağlantı kurduğumuz, muhabirlerimizle bir daha konuşmamız mümkün olmadı. Göçedenler ağırlıklı Mersin, Adana ve Diluk (Antep)'e gidiyorlar. Gerçekte Mêrdin'de göç önce Midyad'taki (Estil) Araplarından başlatıldı. Ardından varlıklılar kaçırtıldı. Sıra yoksul halka geldi. Terör, baskı, propaganda ve telaş yaratma savaşı, yığınsal göç selini doğurdu. Sömürgeci devletin Cizîra Botan ve Girgê Amo halkı, Mersin ve Çewlik (Bingöl)'e yerleştirilicek açıklamalarına rağmen, halk düzensiz olarak göçettirildi. Dolayısıyla yapılan açıklama zorla yapılanın, kılıfı oldu.

Nisêbin (Nusaybin) / Kosar (Kızıltepe) ve diğer ilçelerde durum daha sakin. ERNK, 14 Ocak günü Nisêbin ilçe merkezinde bildiri dağıttı. Ancak bunlarda da göçe ve savaşa karşı birşey yapamamanın ezikliği ve bunun yarattığı tedirginlik var. Özellik le Mêrdin il merkezindeki Araplar kaçıyor, bunları ilçelerdeki zenginler izliyor. İlçelerde, herhangi bir kitlesel başkaldırıyı önlemek ve halkı sindirmek amacıyla operasyon üstüne operasyon yapılıyor.

Müş / Çewlik / Dêrsim / Erzirom / Bedlis / Mazra / Riha ve Gûrrgum'dan da bilgiler aldık, tümünde de gündem savaş, yoğun operasyonlar var ve zenginler batıya kaçıyor.

Bu haberlerin tümünden şu net sonuçlara vardık; Kürdistan'ın tümü savaş bölgesi haline gelmiştir. Kürdistan'da kimyasal silahlar halka karşı kullanılmak isteniyor. Sömürgeci devlet, Kürdistan'ı, özellikle ayaklanma bölgelerini kurutmak istiyor, bu amaçla açlık, yokluk ve kaos yaratılıyor.

Buna karşılık; gerillaya büyük katılım var, ülkede bir ulusal uyum ve birlik ortamı oluşmuştur. Halk hızla direnme noktasına kayıyor, sömürgeci devlet, askeri gücünüzün heybetine rağmen hızla denetimini yitiriyor, özellikle kırsal alanda bu denetim zayıflığı net gözleniyor. Halk ayaklanmalara kayıyor. Her yerde PKK'nin otoritesine güven ve ilişki arayışı var. Mêrdin, Sêrt, Wan, Çolamerg, Licê, Çewlik, ve Dêrsim gerilla kaynaklarından doğrudan bilgiler aldık. Tümünde ortak tespitler vardı. Tümü, yakın gelecekte büyük direnişler vaadeden hazırlıklarını aktardılar, halkın silahlanma istediği ve paniğin aşılması istemini tam karşılayamamalarına rağmen ARGK ve ERNK hakın tek güvencesi durumuna gelmiştir.

Türk sömürgeciliği, Kürdistan'a felaket yayıyor, fakat bütün göstergeler asıl felaketin Türk sömürgeci sistemi için olduğunu gösteriyor. Türk devleti, ayaklanma dışında yaşam çareleri kalmayan halk devi karşısında ne yapabilir ki!

Libya'da PKK'nin 13 Savaş yılı coşkuyla kutlandı

Trablus (Berxwedan): Ulusal Kurtuluş mücadelemizin şanlı önderi PKK'nin 13. kuruluş yılına girişi, düzenlenen "Ulusal Direniş Gecesi"nde bir araya gelen 2000'i aşkın Kürdistanlı yurtsever tarafından çoşku ile kutlandı.

Ulusal Direniş Gecesi 7 Aralık 1990 Cuma günü Saat 11.30 da ölümsüz şehitlemizin anısına saygı duruşu ile başladı. Ardından Kürtçe, Arapça, Türkçe dilinde "PKK'nin 13. savaş yılı halkımıza ve tüm ilerici insanlığa kutlu olsun" açıklaması, dakikalar süren alkış ve "Bijî Serok APO", "Bijî Partiya Karkerên Kürdistan" sloganları yurtseverlerin anlamlı çoşkusunu dile getiriyordu. Konukların selamlanması ardından 20 kişilik Koro Parti Cephe-Ordu bayrakları önlerinde müzik eşliğinde askeri yürüyüş ile sahnede yerini alarak devrimci marşlarıyla programlarını sundular.

PKK Libya Temsilciliği'ni temsilen günün anlam ve önemini belirten konuşma Arapça dilinde okundu. Ardından şehit **İbrahim BÜLBÜL** (Rüstem) yoldaş'ın anısına atfen oluşturulan "Koma Şehît Rüstem" Müzik ekibinin sunduğu devrimci halk türküleri büyük beğeni topladı.

Koma Karker Folklor ekibinin çeşitli yörelerimizden sergilediği halk oyunları ardından günün anlamını dile getiren Türkçe siyasi konuşma yapıldı. Konuşma'da **"PKK'nin 13. savaş yılında topyekün örgütlenip ayaklanma görevlerine sahip çıkalım, iktidara yürüyüşümüzü güçlü kılalım"** mesajı, yoğun alkış ve sloganlarla karşılık buldu.

Kültür programının beğeniyle izlendiği gece, çoşkun halaylarla sonuçlandı.

Genel grevcilerle dayanışma:

Avrupa'nın birçok kentinde meşaleli yürüyüşler yapıldı

Köln, Berlin, Hamburg, Stuttgart ve Frankfurt Zürich (Berxwedan): 3 Ocak 1991 tarihinde Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan'ın birçok kentinde uygulanan ve yaşamı önemli oranda etkileyen genel grev eylemine yurtdışında yaşayan Türkiye ve Kürdistanlı kitlelerce de çeşitli biçimlerde destek sunuldu. Bu amaçla, ERNK taraftarlarının da içinde ağırlıklı olarak yer aldığı, Kürdistan ve Türkiyeli 16 örgüt tarafından oluşturulan "Devrimci Eylem Platformu"nca düzenlenen eylemler Avrupa'da geniş yankılar uyandırdı.

Aynı çerçevede, grevci işçilerle dayanışma amacıyla 3 Ocak günü akşamı Almanya'nın Köln, Stuttgart, Hamburg, Frankfurt ve Berlin gibi önemli merkezleri ile İsviçre'nin Zürich kentinde toplam 2000'e yakın ilericinin katıldığı meşaleli yürüyüşler yapıldı. Her kentte hemen hemen aynı anda, akşam saat 18.00 sıralarında başlayan ve 2–3 saat kadar süren meşaleli yürüyüşlere Zürich'te 150, Köln'de 300, Hamburg'da 800, Stuttgart'ta 500, Frankfurt'ta 150 ve Berlin'de 3500 kadar dayanışmacı katıldı.

Birçok yerde "Türkiye ve Kürdistan İşçi Sınıfı Mücadelesini Destekliyoruz" tarzındaki tek pankartın taşındığı yürüyüşler, adı geçen kentlerin en işlek ve kalabalık semtlerinde başlatıldı ve sonuçlandırıldı. Yürüyüşler sırasında Kürtçe-Türkçe ve Almanca konuşmalar yapıldı; çeşitli dillerden çok sayıda bildiri dağıtıldı. Ayrıca yürüyüş güzergahları boyunca Kürtçe-Türkçe müzik çalındı, sloganlar atıldı, bazı yerlerde bunlara folklor gösterileri de eşlik etti. Gecenin karanlığında ellerinde alev alev meşalelerle yüzlerce kişinin, adeta harekete geçen ateşten bir ormanı andıran yürüyüşleri çevreden büyük ilgi ile izlendi. Yürüyüşler hiçbir olumsuzlukla karşılaşmadan başarıyla sonuçlandırıldı.

Türkiye'deki genel grevi destek eylemine İngiliz polisinin ırkçı saldırısı

Londra (Berxwedan): Türkiye'de 3 Ocak günü yapılan genel grevi desteklemek amacıyla oluşturulan ve içinde ERNK'nin de yer aldığı platform, Londra'da çalışan Kürt ve Türk işçilerini bir günlük greve çağırdı. Bu çağrıya uyarak bazı fabrikaların önünde toplanan işçilerin iş sahipleri tarafından ihbar edilmesi üzerine olay yerine gelen İngiliz polisi işçi kitlesine saldırdı ve birkaç işçiyi döverek gözaltına aldı.

Irkçı İngiliz polisinin bu antidemokratik tutumuna haklı bir tepki duyan kitleden 500 kadarı polis karakolunun önüne yürüdü. Yürüyüşçüler arkadaşlarının serbest bırakılmasını talep etmekteydiler. Burada saldırıya hazır bekleyen polis tekrar kitleye saldırarak 64 demokrat ve ilericiyi daha gözaltına aldı. Bu arada kitleden yaralananlar oldu.

Akşam saat 18.30'da tekrar aynı karakolun önünde toplanan işçiler, arkadaşlarının bırakılması isteği yerine getirilmediği için ertesi gün saat 16.00'ya kadar bekleme eylemiyle olayı protesto etti. Halaylar ve sloganlarla devam eden bu eylem geniş yankılar uyandırdı. TV haber bültenlerinde iki kez duyurulurken, çok sayıda gazetede de fotoğraflarla ve geniş biçimde yer aldı. Daha sonra TV'de canlı yayınlanan bir basın toplantısı yapıldı. Eylemcilerin kararlılığı ve kamuoyunun ilgisi üzerine geri adım atmak zorunda kalan ırkçı polis, tutukluların tümünü serbest bırakmak zorunda kaldı. Ancak eylemciler hakkında dava açılacağı bildirildi.

Kürdistanlı yurtsever işçilerden Zonguldak maden işçilerine destek

Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK'nin Berlin Şubesi, 4.1.1991 tarihinde yaptığı bir açıklama ile, Türk egemen güçlerine karşı işçi sınıfının yükseltiği direniş mücadelesini destekledigini duyurdu. Açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Sömürgeci Türk egemen güçleri bugün Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşın faturasını işçilere, emekçilere ödetmektedir. Devlet bütçesini Kürdistan'da sürdürdüğü haksız savaşa göre düzenlemektedir. Savaş ekonomisine dayandırılan sistemleri bugün iflasın eşiğindedir. %60–70'lere varan enflasyonla işçiler, emekçiler ekmeğe muhtaç bir duruma getirilmiştir.

"Bizler Kürdistanlı emekçiler olarak Zonguldak'taki ve Türkiye'deki sınıf kardeşlerimizin haklı direnişlerini selamlıyor ve tüm yüreğimizle destekliyoruz. Daha dün Cizre'de halkımızın binlercesi tüm baskı işkence ve tutuklamalara rağmen Zonguldak işçilerini destekleyen sloganlarıyla ortalığı inletmişlerdir. Bugün başta Zonguldaklı işçiler olmak üzere tüm Türkiye'deki sınıf kardeşlerimiz Körfez'deki haksız savaşa hayır dedikleri gibi, Kürdistan'da Türk egemen güçlerince yürütülen kirli savaşa da hayır diyebilmelidirler. Çocuklarını bu kirli savaşa bulaştırmamak için askere göndermemelidir.

"Biz Türk ve Kürt emekçileri devrim olmadan kurtulamayız. Şunu da unutmayınız: Kürt halkı özgür olmadan, Türk halkı özgürleşemez!"

Berlin'de "Türkiye Ve Kürdistan İşçi Sınıfı ile Dayanışma Komitesi" oluşturuldu.

Berlin (Berxwedan): Berlin'de Kürdistan ve Türkiyeli çeşitli devrimci ve demokratik örgütler ve sendika-işçi temsilcileri 17 Aralık 1990 tarihinde biraraya gelerek "Türkiye ve Kürdistan İşçi Sınıfı ile Dayanışma Komitesi" oluşturduklarını açıkladılar. Oluşturulmasında ERNK'ye bağlı Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK, Devrimci İşçi, Ekim Grubu, Halkevi ve Sosyalist Parti taraftarlarının aktif olarak yer aldığı komite, yaptığı açıklamada, çalışmalarının tüm demokratik örgüt ve kuruluşlara açık olduğunu belirtti. Açıklamada ayrıca, "Zonguldak'taki grevci maden işçileri ve direnen, ayağa kalkan Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketi ile dayanışma içinde olduğumuzu açıklarız" görüşüne de yer verildi.

Söz konusu komite kurulduktan bu yana şu etkinliklerde bulundu:

Zonguldak madencilerinin grevine maddi destekte bulunmak amacıyla bir. bağış kampanyası açıldı. Ve ilk elde Genel Maden-İş Sendikası'na 5000 DM gönderildi. Ayrıca Berlin çapında binlerce afiş, bildiri ve el ilanı basılarak dağıtıldı. Çeşitli yayın organlarına duyurular yapıldı, ilanlar verildi. Komite, çalışmalarını kalıcı ve uzun vadeli kılmak amacıyla Berlin'de semt alt komiteleri de oluşturdu.

6 Ocak 1991 tarihinde, 200'ü aşkın bir katılımla, maden işçilerinin grev ve direnişlerini destekleme ve bilgilendirme toplantısı yapıldı.

2000'e Doğru'ya yayın durdurma tehditi

Haftalık 2000'e Doğru dergisi, 30 Aralık 1990 tarihli 26. sayısında yer alan "8 Aylık Kararname/Güneydoğu'da Özel Harp Bilançosu" başlıklı yazı nedeniyle, doğrudan İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu imzalı bir mektupla tehdit edildi. İçişleri Bakanlığından gönderilen mektupta, derginin "Olağanüstü Bölge" yani Kürdistan'da yaşanan gelişmelere ilişkin benzer yazı ve haberlerinin devam etmesi halinde süreli veya süresiz olarak yayınının durdurulacağı, dergiyi basan matbaanın ise kapatılacağı "İhtarı"nda bulunuldu. Sömürge Valisi'nin isteği üzerine derginin 26. sayısı toplatılmış ve Kürdistan'a girişi yasaklanmıştı.

Toplatılan 26. sayıdaki "8 Aylık Kararname / Güneydoğu'da Özel Harp Bilançosu" başlıklı yazıda, SS Kararnamelerinin çıkarıldığı ilk günden bu yana geçen sürede Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, ARGK eylemleri, kitle gösterileri, artan devlet terörüne karşı yükselen direnişin bilançosu veriliyor ve gelişmeler çok çeşitli yönleriyle değerlendiriliyordu. Kürdistan'da direniş ve savaş gerçeğinin sınırlı bir yansımasını bile hazmedemeyen, hem sömürgeci devlet terörü ve hem de Küdistan halkının yükselen ulusal kurtuluş mücadelesini Kürdistan sınırlarına hapsetmeye çalışan ve en iğrenç yöntemlerle sürdürülen sömürgeci özel savaşı, Körfez krizinden de yararlanarak daha da tırmandırmak isteyen Sömürge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun isteği üzerine 2000'e Doğru dergisi Sorumlu Yazişleri Müdürü Adnan Akfırat'a gönderilen İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu imzalı mektupla, kapatma ihtarına şunlar gerekçe gösteriliyor:

"1–Derginin '8 Aylık Kararname/Güneydoğu'da Özel Harp Bilançosu' başlıklı yazısında; '1990, devletin şiddet politikasının iflas yılı oldu, SS Kararnamesi hiçbir amacına ulaşmadı, kitle hareketi yasakları serbest bıraktı. Kepenkler 8 ayda 13 kez kapandı. Toplam 92 eylem yapıldı.' alt başlıkları altında; kepenk kapatma eylemlerinin Güneydoğu'da bir protesto biçimi olarak yerleştiği, 5–10 kişilik gerilla gruplarının 50–100'e çıktığının vurgulandığı, özellikle bölgedeki terörist eylem ve faaliyetlerle ilgili olarak Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin yaptığı resmi açıklamaların gerçeği yansıtmadığı belirtilerek 'resmi açıklamaların Güneydoğu'da en ufak bir güvenirliğinin olmadığı iddiasına yer verildiği; yasadışı terör örgütünün yayın organlarında çıkan haberler kaynak gösterilerek özellikle terör örgütünün kayıplarının bilinçli olarak önemsizmiş gibi gösterilmeye çalışıldığı, güvenlik kuvvetlerimizin kayıp ve zayiatının ise kasıtlı olarak abartılmaya çalışıldığı,

2– Bunların temel nedeninin de; bölgede yasadışı terör örgütüne karşı mücadele içinde bulunan güvenlik kuvvetlerimizin başarılarını gölgeleyerek Devletin acz içinde olduğunu, terör örgütünü ise halk nazarında güçlü gösterek bölge halkının Devlete olan güvenini yitirmesini sağlamak olduğu,

3– Gene aynı yazıda, kepenk kapatma eylemlerinin kitle hareketinin bir süreklilik kazandığını gösterdiği, il ve ilçe baskınlarının ise gerilla hareketinin ulaştığı boyutun işareti olduğu belirtilerek yasadışı terör örgütünü halk nazarından güçlü göstererek bölge halkının devlete olan güvenini yitirmesini sağlama amacı güdüldüğü, gerçekleri yansıtmayan bir biçimde ve bilinçli olarak olduğundan çok daha güçlü gösterme ile de, sağduyulu bölge halkına, yasadışı terör örgütünün yanında yer alması gerektiği yönünde bir mesaj verdiği ve hatta önce pasifize edilip bilahere galeyana getirerek devlete karşı toplu eylemlere teşvik edildiği, tespit edilmiştir."

Bilindiği gibi, 2000'e Doğru dergisinin yayını, Kürdistan'daki halk ayaklanmaları ardından çıkarılan SS Kararnameleri gerekçe gösterilerek 27 Haziran 1990'da süresiz olarak durdurulmuştu. 424 sayılı KHK'nin iptali ve yerine 430 sayılı KHK'nin çıkarılmasıyla birlikte yeniden yayın hayatına başlayan derginin toplatılma kararı verilen 26. sayısı, yeniden yayınlanmaya başlamasından sonraki 2. sayısıydı.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Görevimiz özgür Kürdistan için savaşmaktır!

Körfez kriziyle derinleşen ve hızla topyekün bir savaşa sürüklenen Ortadoğu'da bunalımın faturası halkımıza çıkarılmak istenmektedir. Bunalımda doğrudan taraf olan faşist Türk sömürgeciliğinin fiili savaş hazırlıkları son aşamasına ulaşmıştır. Türk devletinin bu savaşta niyetleri açık ve nettir; ulusal halk direnişimiz karşısında çaresiz kalan sömürgeci rejim, yeni bir paylaşım savaşını varlığını idame ettirmenin tek yolu olarak görmektedir. Türk devleti, savaşla genişlemek, ülkemizin Güney parçasını da işgal etmek, özel savaşını doruğa ulaştırarak ulusal kurtuluş mücadelemizi dağıtmak, bölgede emperyalist çıkarların korunması için jandarmalık rolünü güçlendirmek istiyor. İşte bu nedenlerle sömürgeci Türk devleti, tüm bölge halklarını hedef alan, savaşı tahrik eden bir savaş makinasına dönüşmüş, tüm güçleriyle fiili bir savaşın planını adım adım hayata geçirmektedir.

Kürdistan'da fiili bir özel savaş yaşanıyor!

Körfez bunalımı şimdiden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisizleştirilmesi ve Kürdistan'ın yeniden paylaşılması savaşına dönüşmüştür.

Bu savaşın başlıca yürütücüsü faşist sömürgeci Türk devleti, Körfez krizini bahane ederek Kürdistan'ı kimyasal silahlar, tanklar, toplar, nükleer başlıklı roket taşıyan savaş uçakları ve sadece Botan'da yekünü 300 binin üstünde olan askeri birliklerle doldurmuştur. Malatya-Erhaç, Diyarbakır, Batman ve Muş askeri hava üsleri saldırıya hazır yüzlerce savaş uçağı ile doldurulmuştur. İdil, Cizre ve Cudi dağı eteklerinde füze rampaları yerleştirilmiştir. Kimyasal ve lazer ışınlı silahlarla Kürdistan emperyalist yıkım silahlarının deney alanı ve Kürt insanı da bu silahların kobayları olarak kullanılmak istenmektedir.

Türk devleti, askeri yığınağı, propagandası ve zor yöntemleriyle halkta kaos yaratmayı, sindirmeyi ve bu yolla halkı göçettirmeyi hedeflemektedir. Şimdiden Silopi ilçesinin nüfusunun yarısı göçmüş, sınır alanına yakın tüm köyler boşaltılmıştır.

Diyarbakır ve Batman ile daha pek çok şehirde hastaneler orduya devredilmiş, ağır hastalar dahi kabul edilmemektedir. Devlet ve devlete bağlı karaborsacı tüccarlar, şimdiden mal stokuna başlayarak halkı açlığa mahkum etmenin uğraşı içine girmişlerdir. Zenginlerin kaçışı hızla teşvik edilerek halk göç psikolojisine sokulmaktadır. Bankalarda para ve döviz işlemleri durdurulmuş, eczanelerde ilaç sıkıntısı yaratılmıştır. Halkın zaten çok kıt olan yerel ekonomisi çöküntüye sokulmuştur. Şimdiden halkın sivil araçlarına el konulmakta ve yapılan resmi devlet açıklamalarında bir savaş durumunda tüm araçlara ordu hizmetleri için el konulacağı belirtilmektedir.

Bu uygulamaların bir parçası olarak tüm il ve ilçelerde büyük bir terör estirilmekte, güvenlik adı altında yasak bölgeler yaratılmakta, günde yüzlerce yurtsever tutuklanmakta, otel gibi halktan insanlara ait yapılara Çevik Kuvvet ve diğer emperyalist askeri kadrolar için el konulmaktadır. Bir fiili savaş durumunda yasal demokratik kuruluşların kapatılmasının ve bilinen etkin ve topluma yön verecek yurtsever potansiyelin safdışı edilmesinin provaları yapılmaktadır.

Bu vahşi savaşın yürütücüsü Türk devleti, diğer yandan da büyük bir demagojiye başvuruyor; özel savaşın en ahlaksız propaganda yöntemlerini kullanarak, bir yandan "Halepçeyi unutmayın" başlıklı bildiriler dağıtırken, diğer yandan ulusal kurtuluş öncümüz PKK ile önderliğini asılsız iddialarla karalamaya çalışıyor. Devletin tüm propaganda kurumları ve basını, PKK'nin halk üzerindeki otoritesini zedelemek ve hızla yıkıma doğru giden sömürgeci otoriteyi tekrar egemen kılmak için özel savaşın hizmetinde yoğun bir biçimde kullanılıyor.

Bunalımın ve sömürgeci paylaşım savaşının diğer tarafı faşist Saddam rejimi de boşalttığı Güney Kürdistan alanını yönünü Kuzey Kürdistan'a çevirdiği nükleer füzelerle doldurmuş, zorla silahlandırdığı Kürt halkını, milis adı altında savaşın kobayları olarak en önde mevzilendirmiştir. Yani her iki tarafta da hedef olan Kürdistan halkı seçilmiştir ve sömürgeci güçler birbirleriyle hesaplaşma adına Kürdistan'ı boğazlamanın ve yeniden paylaşmanın hesabı içindedirler.

Yurtsever Kürdistan halkı ve sorumlu politik güçleri!

Mevcut savaş hazırlıklarına, olabilecek bir bölgesel savaşa ve şimdiden Kürdistan'da sürdürülen fiili özel savaşa karşı tutumumuz nettir; görev hem Türk, hem Irak sömürgeciliği ve arkalarındaki işgalci emperyalist güçlere karşı savaşmaktır. Bir Kürt yurtseverinin görevi sadece ve sadece "Özgür bir Kürdistan için savaşmaktır." Aydınından çobanına kadar her Kürt insanı, hazırlığı yapılan savaşın bizim savaşımız olmadığını ve bu savaşta amacın halkımızın köleliğini daha da katmerleştirmek olduğunu bilmektedir. Ulusal olarak karşı karşıya bulunduğumuz büyük tehlike şimdiden duygu ve düşüncede halkta bir birlik yaratmış, geniş bir ulusal uyum ve direniş ortamı doğmuştur. Kürdistanlı yurtsever güçler arasında oluşan bu diyalog ve uyum ortamında sorumluluk la davranılması durumunda geniş bir ulusal birlik içinde direnmek mümkün olacaktır. Son işçi eylemleri, Türkiye'de de Kürdistan halkının direnişine omuz verecek büyük bir emekçi halk potansiyelinin canlı bir eylem hareketliliği içinde olduğunu göstermiştir. Kürdistan'da merkezileşen sömürgeci emperyalist savaş tehditi, Kürdistan halkını ve direnişini bölge çapında halklararası dayanışmanın odağı durumuna getirmiştir. Avrupa'da gelişen diri savaş aleyhtarı hareketin dayanışma gücü halkımıza doğru kaymaktadır. Unutmayalım ki, savaş sömürgeci güçlerin güçlülüğünden değil, tam aksine zayıflıklarından gündeme gelmiştir. Bu savaşta Türk sömürgeciliğinin tıpkı Irak faşist rejimi gibi kazanma şansı yoktur. Bir savaş durumunda Türk rejiminin çıkmazı daha da derinleşecek, halkımız üzerindeki denetimini büyük ölçüde yitirecek, halkımızın ulusal direnişi etrafında büyük bir dayanışma çemberi doğacaktır. Bunalımın mevcut aşamasında ileri gitmeme durumunda da varlığını savaşa bağlayan faşist devlet, güçlü ulusal muhalefetimiz ve halk ayaklanmalarımız karşısında kesinlikle tutunamayacaktır.

Yurtsever Kürdistan halkı!

● Sömürgeci devletin yarattığı baskı, açlık, kaos ve ölüm tehditi psikolojisine kanarak ülkenizi, ilçenizi ve köyünüzü terketmeyiniz. İnsan ülkesini terkederek kurtulamaz, sömürgeci savaştan kurtuluşu Kürdistan'da halk varlığımızda, dağlarımızda ve birbirimize kenetlenerek direnmekte arayalım!

● Sömürgeci devletin propagandasına kanarak, Türk ordusuna hiçbir şekilde destek vermeyelim, yakınlarımızı faşist orduya göndermeyelim, ordudan firara ve ordu içinde sabotajlara teşvik edelim, sabotaj, bildiri, pul, sloganlarımızla faşist ordunun harekatını güçleştirelim, en küçük ordu birimini bile taciz edelim, moralleriní bozalım, savaş maneviyatlarını kıralım!

● Araçlarımızı ve diğer mülklerimizi hiçbir şekilde katiller ordusunun hizmetine vermeyelim, böylesi durumlarla karşılaştığımızda aracımızı yakmaktan bile geri durmayalım!

● Çevik Kuvvet ve diğer NATO uzmanlarının kaldığı otel vb. binaların önünde kitlesel gösteriler yapalım, TC'ye yardıma gelen her yabancı askeri düşman bilelim, yurtseverler olarak Çevik Kuvvet ve diğer yabancı asker ile kadroları, masum yabancılardan ayırma duyarlılığı içinde olalım!

● Devlet ve işbirlikçisi firsatçılar eliyle yaratılan stokçuluk ve karaborsacılığa karşı duralım, karaborsacıları teşhir ve tecrit edelim, kıtlık durumunda aramızdaki dayanışmayı güçlendirelim ve devletin gıda ofisi ile diğer kurumlarındaki mallara el koyalım!

● Halk olarak silahlanalım, iç örgütlenmemizi derinleştirelim, ayrım yapmadan sömürgeci savaş karşıtı olan ve ulusal kurtuluş ile direnişten yana tüm güçleri bünyemize alalım, ulusal uyum ve direniş ortamını daha da genişletelim, göçetme yerine düşmanın denetiminin zayıfladığı kırsal alana çekilelim, ARGK'ye katılalım, şehirlerde her birimde ERNK direniş komitelerinde gücümüzü birleştirelim!

● Koruculara artan tehlikeyi kavratalım, silahlarını asıl düşmana çevirmelerini sağlayalım!

● İşçilerin ve diğer emekçi halk kesimlerinin parasıyla kurulan hastanelerin ordunun hizmetine ayrılmasına karşı özellikle sendika olarak karşı duralım!

● Demokratik yurtsever sendika, parti ve insan hakları dernekleri olarak, göçertme, açlık, devlet terörü ve kimyasal silah tehditine karşı, olanakların azlığına rağmen elimizdeki mevzilerden eylemsel tepki ve direnişi yükseltme yönünde yararlanalım, bir savaş durumunda bu kurumların kapatılabileceğini de gözönünde bulundurarak, halka yön göstermeye illegal koşullarda da yerine getirmenin hazırlıkları içinde olalım!

● Düşmanın bu politikasına alet olan ajanları aramızda yaşatmayalım, bunları en ağır ve en ibret verici şekilde cezalandırmaktan geri durmayalım!

● Halk olarak ulusal kurtuluş öncümüz PKK, cephemiz ERNK ve halk direniş ordumuz ARGK'ye güven ile desteğimizi pekiştirelim. Öncümüz PKK, süreci en büyük duyarlılıkla değerlendirmekte, halkımızı süreçten kazançlı çıkarmanın ve ulusal kurtuluş zaferine vardırmanın yoğun siyasal, örgütsel ve eylemsel hazırlıkları içinde bulunmaktadır.

- Kahrolsun sömürgeci emperyalist savaş!
- Kahrolsun faşist Türk ve Irak sömürgeci rejimleri!
- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
- Faşist Türk sömürgeciliği kaybedecek, Kürdistan halkı kazanacaktır!
- Yaşasın ulusal halk ayaklanmamız!

ERNK-Avrupa Örgütü

14 Ocak 1991

Türkiye halkına çağrı!

Yaşadığımız günlerde bölgesel bir savaşın fitili ateşlenmek isteniyor. Türkiye'yi yönetenler ise savaş kışkırtıcılığının başında yer alıyor ve bunalımlarını çözmenin tek yolu olarak savaşı görüyorlar.

Kardeş Türkiye halkı: "Savaşa Hayır!" şiarınız haklı bir şiardır. Ancak, bunun içinin iyi doldurulması gerektiğine inanıyoruz.

Başta Özal olmak üzere devleti yöneten kişi ve kurumlar, sizlerin kanı üzerinde gerçekten de Türkiye'yi bir kumar masasına yatırdılar. Türk burjuvazisi kumar oynuyor ve buna kendisini mecbur hissediyor.

Nedenleri var ve bu nedenler çok açık.

Türk devleti zaten bir savaş içindedir. Bu savaş, Kürdistan'da veriliyor. Bu savaş, Türkiye'de bizzat sizin çıkarlarınızla Türk burjuvazisi arasındaki karşıtlıkta yaşanıyor. Ve sizler, böylesine bir savaş içerisinde ikinci bir cepheye ve hem de Türk burjuvazisi adına sürülmek isteniyorsunuz. İradenize rağmen sizler, bütün mücadele silahlarınızı teslim etmeye ve Türk burjuvazisi adına haksız bir savaşa zorlanıyorsunuz. Sizin kanınızla gerçeklerin üstü örtülmek isteniyor. Üstü kanla örtülmek istenen gerçeklerin başında ise Kürdistan yer alıyor.

Önce belki habersizdiniz. Kürdistan'da yaşanan vahşeti göremiyor, duyamıyordunuz. Ama, özellikle 15 Ağustos 1984'den sonra yükselen ulusal kurtuluş mücadelesiyle Kürdistan halkı kendi sesini tüm dünyaya olduğu gibi sizlere de ulaştırdı. Bugün Kürdistan'da Türk sömürgeciliği ile Kürdistan halkı arasında kıyasıya bir savaşın yaşandığını tüm dünya biliyor, yakından izliyor.

Kürdistan'da gelişen savaşın çok yönlü sonuçları var. Türk faşist burjuvazisi ve ordusu Kürdistan'da savaşı yoğunlaştırdıkça kendi çıkmazını da derinleştirdi. Bunun siyasal ve ekonomik sonuçları kendisi açısından çok ağır oldu. Kürdistan halkının bağımsızlık özgürlük ve demokrasi talebi tüm dünyada yankı bulduğu gibi Türkiye işçi sınıfında da yeni bir atılımın koşulunu yarattı. 1990 yılında Türk burjuvazisi iki korkunun esiri haline geldi. Birincisi, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük savaşı; ikincisi ise, Türkiye işçi sınıfının demokrasi mücadelesidir. Türkiye cephesinin yaşadığı zayıflıklara rağmen, Türk burjuvazisi kendisini kuşatmanın içinde hissetmektedir. İşte bu noktada, Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle doğan bölgesel ve uluslararası ortamı kendisi için bir fırsat bilmiş ve tam bir savaş ağalığına soyunmuştur.

Amaçları şunlardır: Öncelikle Kürdistan'daki vahşi sömürgeci savaşı emperyalist efendilerinin doğrudan desteği ve Irak'a karşı müdahale adı altında çözümlemek istemektedir. Sözde Kuveyt'i işgal ettiği için Irak'a yönelik savaş çığırtkanlığının başını çeken Türk devletinin kendisi Kuzey Kürdistan'ı elinde tutan sömürgeci bir güçtür. Onun, işgalciye karşı tavır alması gibi bir derdi asla yoktur ve olamaz. Tıpkı onun gibi, başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin durumu da budur. Onlar hep birlikte Ortadoğu üzerinde yeni bir güç hesaplaşması yapmaktadırlar. Nitekim, sömürgeci Türk devleti, bu ortamdan yararlanarak hem Kuzey Kürdistan'daki bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini en öldürücü savaş tekniğiyle boğmak ve hem de kendi egemenlik sahasını Güney Kürdistan'a doğru kaydırmak istemektedir. Türk ordusunun bütün gücü Kürdistan'a yığılmıştır. Kürdistan'da köyler yakılmış, yıkılmış, insanlar yüzlerce yıldır oturdukları topraklardan sürülmüşlerdir. Irak egemenliği altındaki Kürdistan parçasında da olan bundan farklı değildir. Güney Kürdistan'daki halk kimyasal silahların daha yakın zamandaki kurbanıdır. Ve bu kimyasal silahları Saddam rejimine verenler, bu kez de sözde Saddam'a karşı aynı silahlarla Kürdistan üzerine konumlandılar. Kürdistan tam bir uluslararası savaş alanı haline getirildi. Çevik Kuvvet adı verilen emperyalist askeri güçlerin Kürdistan'a yerleştirilmesinin amaçları çok açıktır. Bu güçler hiç bir zaman doğru ve haklının, yani halkların yanında yer almamışlardır. Bunun tankları, uçakları, özel timleri ve kimyasal bombalarıyla Kürdistan'a gelirken de ne Türk, ne Kürt ve ne de bölgenin diğer halklarının yanındadırlar. Onlar doğrudan doğruya kendi emperyalist çıkarları ve Türk faşist burjuvazisinin varlığı için gelmişlerdir. Fakat gösterdikleri gerekçe "Türkiye'yi tehditten korumak" gibi Türkiye halkını utanca boğacak bir gerekçedir. Şu gerçeği çok iyi bilince çıkarmalıyız: Kürdistan, Türk sömürgecileri ve emperyalistler tarafından son bir kez daha kana boğulmak isteniyor.

İkincisi; Türkiye İşçi sınıfında son yıllarda uyanan demokrasi bilinci ve eylemi çarpıtılmak ve ezilmek isteniyor. Son örneği, Zonguldak'daki maden işçilerinin çok haklı temelde gelişen eylemlerine karşı alınan tutumdur. Sizler, son grev eylemiyle insanca bir yaşam ve demokrasi talebini dile getirdiniz. Ama, bu eylemiz bile "Saddam'ın kışkırtmaları"na bağlandı. Savaş kışkıtıcılığının nedeni bu noktada bile çok açık değil midir? Sizler, özgürlük, demokrasi ve ekmek istiyorsunuz. Türk burjuvazisi sizlere bu yolu kapatmak için sözde ulusal çıkarları dayatıyor. Türkiye'nin Irak'dan yönelen bir tehdit altında olduğunu, özgürlük-demokrasi-ekmek ve barış isteyemeyeceğinizi söylüyor. Sözde "Savaşa Hayır" diyen Türk burjuva politikacıları ve yazarları da, ikili oynayarak hem sizlerin taleplerinize sahip çıkmış gibi görünüyor ve hem de eğer bir savaş çıkarsa tarafsız kalınamayacağı ve bir Türk olarak devletin yanında yer alınması gerektiğinin propagandasını yapıyorlar. Ama, devletin yanında yer almanın oğullarınızı bir kurban gibi Türk burjuvazisine ve emperyalistlere adamanız, bütün demokratik haklarınızdan vazgeçmeniz, bir lokma ekmeği bile kaybetmeniz olduğunu söylemiyorlar.

Türk burjuvazisi ve emperyalistlerin sizleri içine çekmeye çalıştıkları savaş sizin savaşınız değildir. Tam tersine, Türkiye işçi sınıfı ve halkı yeni yeni oluşmaya başlayan kendi mevzilerinden geri sürülmeye çalışılmaktadır. Sizlerin görevi, sömürgeci ve emperyalist mevzilerde kanınızı heba etmek değil, kendi mevzilerinizi sağlamlaştırmak ve Kürdistan halkıyla ittifakınızı güçlendirmektir. İşte Zonguldak işçileri mevzilerinden geri sürüldüler. Oysa adımların kararlıca atılması mevcut oyunu bozmaya yetecekti. Bu geri adım mücadelede bir son olmasa da, ciddi bir kayıptır ve gerekli derslerin çıkarılmasını dayatmaktadır.

Türkiye emekçileri!

Eğer en sıradan ekonomik ve demokratik haklarınızı bile korumak, sınıf onurunuzu yüksekte tutmak istiyorsanız, savaş ağalığı yapan hakim sınıflarınıza karşı kendi mevzilerinizi kazmanız ve bu mevzilerde siper almanız gerekir. Kürdistan'daki imha savaşına HAYIR demek en başta sizlerin görevidir. Savaş Kürdistan'da yoğunlaşmaktadır. Savaş, sizlerin emeği ve kanı üzerinde sizlere karşı kullanılmak istenmektedir. Halklar arası kardeşliğin gereği güçlerimizi birleştirmektir. Silahlarımız birbirimize karşı değil, sömürgeci faşist Türk devletine ve emperyalist güçlere karşı yönelmelidir. Emeğinizin sizden çalınarak size ve kardeşlerinize karşı ölüm araçları haline getirilmesine izin vermeyin. Silah üreten ve bu üretime katkıda bulunan sanayi dallarında üretimi durdurun. Her fabrikayı, her iş yerini birer mücadele mevzisine dönüştürün. Sizin elinizdeki en büyük silah emeğinize sahip çıkmanızdır. Burjuvaziye karşı başlattığınız yürüyüşü güçlendirin. Sizi yolunuzdan geri çevirmek isteyen sahte önderleri burjuvazinin yanına gönderin. Çünkü onların gerçek yeri sizin yanınız değildir. Karşılıklı olarak yürüyüş kollarını birleştirelim ve zaferi hep birlikte yaratalım.

Türkiyeli kadınlar!

Oğullarınızı, eşlerinizi, babalarınızı sizin olmayan bir savaşta tümüyle yitirme tehlikesiyle yüz yüzesiniz. Kürdistan'daki sömürgeci savaşta Türk ordusunun üniformasını taşıdığı için oğullarınızı ve eşlerinizi nasıl yitirdiğinizi ve bunun acısını en iyi sizler bilirsiniz. Vatani görev adıyla Kürdistan'a yolcu ettiğiniz her evladınızın Türk ordusunun üniforması altında kendi kişiliğine ve çıkarlarına yabancılaştığını, Kürdistan'da birer katil olmaya zorlandığını bilmelisiniz. Kürdistan'a savaşmak üzere yolladığınız her erkeğin ardından sizi bekleyen iki gerçek var: Ya bir katilin anası, eşi ya da kızı olmak; veya bir ölünün anası, eşi ya da kızı olmak! Bunu önlemek biraz da sizin elinizde. Oğullarınızı, eşlerinizi, babalarınızı, erkek kardeşlerinizi savaşa göndermeyin. Sevdiklerinize ve sevgilerinize sahip çıkın.

Türkiyeli gençler!

Kendi yaşamınıza ve geleceğinize sahip çıkmak bizzat kendi ellerinizdedir. Kaderinizi Türk burjuvazisi ve ordusuna teslim etmeyin. Türk ordusunun üniformasını giydiğiniz, bu ordunun silahını elinize alıp Kürdistan halkına yönelttiğiniz gün, sizler artık kendi kişiliğinizle değerlendirilemezsiniz. Bu durumda sizi bekleyen ya bir ölüm makinası olmak, ya da gerillaların kurşunlarıyla can vermektir. Bu yolu tercih etmeyin. Tam tersine, insanlığınıza ve gençliğinize sahip çıkarak birer ölüm makinesi olmayı reddedin.

İlerici, demokrat, savaş karşıtı ve insanlıktan yana olan Türkiyeli tüm güçler!

Sömürgeci ve emperyalist savaşa karşı çıkmak herşeyden önce bir insanlık görevidir. İnsanlığın onurunun kirli bir savaşta lekelenmesine ve insanın en değerli varlığı olan yaşamın yok edilmesine izin vermeyin. İnsan yaşamı ve onurunun savunulması noktasında tarafsız kalınamaz. Bugün Türkiye'de iki seçenek vardır. Ya emperyalist ve sömürgeci savaştan yana olarak başta kendinize, halkınıza ve bölge halklarına düşman olmak; ya da emperyalist ve sömürgeci savaşın karşısında yer alarak kendinizin, halkınızın ve insanlığın çıkarlarını savunmaktır. Çağrımız, kendine insanım diyen herkesin bu sözün gereğini yerine getirmesidir. Türk burjuvazisi ve emperyalist efendilerinin Kürdistan'ı boğazlamasına ve Türkiye'yi yeni maceralara sürüklemelerine izin vermeyin. Gücünüzü Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan halkının gücü ve haklı mücadelesiyle birleştirin.

– Kahrolsun emperyalizm ve sömürgecilik!
– Kahrolsun emperyalist-sömürgeci ve faşist savaş ağaları!
- Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının kardeşliği ve mücadele birliği!
– Yaşasın halkların bağımsızlık ve özgürlük savaşı!

ERNK-Avrupa Örgütü
14 Ocak 1991

Türkiye işçi sınıfından tarihi eylem:

Genel grev ve büyük yürüyüş

Birinci sayfadan devam

İstanbul, Ankara, Adana, İzmir, Mersin, İzmit, Eskişehir, Antalya gibi işçilerin yoğun olarak bulunduğu Türkiye merkezlerinde, özellikle belediye işçilerinin çalışmadığı yerlerde günlük yaşam felce uğradı. Şehir içi, hava ve deniz ulaşımı önemli oranda yapılamadı. İstanbul'un 1 Mayıs, Ümraniye, Kağıthane, Gültepe, Kartal gibi işçi semtlerinde esnaf kepenk kapattı. Bazı hastanelerde doktorlar da işe gitmeyerek eyleme katılırken, İstanbul'da yer yer gözaltına almalar oldu.

len otobüs vb. araçların Zonguldak'a girmesinin engellenmesi üzerine, maden işçileri 4 Ocak sabahı yürüyerek yola çıktı. Yürüyüşe HEP ve SHP'den bazı milletvekilleri ile diğer bazı sendika başkanlarında katıldı. Bolu'nun Mengen ilçesine varıncaya dek iki yerde oluşturulan barikat işçilerin kararlılığı ve ısrarı ile aşıldı. Ancak E-5 karayoluna 7 km kadar kala, jandarma komandosu ve çevik kuvvetlerden oluşan bir tabur asker ve polis tarafından işçilerin yolu yeniden kesildi. Bu 3. barikatın önünde

Mengen (Bolu) - Ocak 1991

Ayrıca Ankara ve İstanbul üniversitelerinde boykot, gösteri ve forumlar yapılarak işçilere destek sunuldu. Ankara'da ODTÜ, SBF, Hukuk, Hacettepe ve Bilkent'te derslere girilmedi. İstanbul Üniversitesi'ne bağlı İktisat, Hukuk, Basın Yayın ve Çapa Tıp'ta da form ve gösteriler olurken, İTÜ boykota girdi.

Öte yandan Batman, Diyarbakır, Van, Elazığ, Mardin gibi Kürdistan merkezlerinde Petrol-İş, Yol-İş, Çimse-İş, Maden-İş gibi iş kollarında %100'e varan katılımlarla üretim tümden durdu.

4 Ocak günü ise, Ankara'ya gitmek üzere 70 bin maden işçisi Zonguldak'tan yürüyüşe geçti. "İktidar yürüyüşü", "Özgürlük yürüyüşü" ya da "Halk ihtilali yürüyüşü" gibi adlarla nitelenen ve genel grevin ertesi günü başlatılan bu yürüyüş, iktidar ve muhalefetiyle düzen sahiplerini endişe içinde bıraktı. Madenci eşlerinin yanısıra yol boyunca katılanlarla birlikte sayı 100 bine yaklaştı. Faşist rejim korkusunu gizleyemedi. Ankara ve Çankaya adeta kat kat asker ablukasıyla korunmaya alınırken yol boyunca da çeşitli yerlerde tabur tabur asker, polis, çevik kuvvet timleri, panzer ve dozerlerle barikatlar kuruldu.

Çevre il ve ilçelerden gönderi-

iki gün beklendi. Bu arada sendikacılar Bolu'da Akbulut'la bir görüşme de yaptılar, fakat bu görüşmeden herhangi bir sonuç alınamadı.

Mengene 12 km uzaklıktaki Yılancık Köprüsü'nde oluşturulan barikatın önünde bekleyen işçilere gönderilen yiyecek, battaniye gibi malzemelerin ulaştırılması engellendi. Yürüyüşün 4. gününde barikat önünde bekleyenlerden 200 kadar işçi, polis tarafından gözaltına alınarak Ankara DGM'ye sevkedildiler. Genel Maden-İş Başkanı Şemsi Denizer'in "kadınlar geri dönsün" talebi reddedildi; kadınlardan geri dönmeyi kabul eden olmadı.

8 Ocak 1991'de, yani yürüyüşün 5. günü hükümet çevreleriyle yaptığı çeşitli görüşmeler sırasında Genel Maden-İş geri dönüş kararı aldı ve bunu Mengen'de işçilere açıkladı. Aynı gün Zonguldak esnafının işçilerle dayanışma üzere kepenk kapadığı ancak ertesi gün kepenklerin polis tarafından zorla açtırıldığı bildirildi. Sarı sendikanın geri dönüş kararı işçiler tarafından öfke ve üzüntüyle karşılandıysa da, başka bir yol gösteren olmadığından madenciler istemeyerek, hatta bazıları gözyaşlarıyla geri dönmek durumunda kaldılar.

Direniş platformunda birlik

3 Ocak 1991, Türkiye işçi sınıfı hareketinin tarihinde önemli bir gün olarak anılacaktır. 1989 ve '90 yıllarında farklı biçimlerde gelişen işçi eylemlerinin, '91'in bu ilk günlerinde bir günlüğüne de olsa genel grev düzeyine yükselişi ve ardından Zonguldak'tan Ankara'ya başlatılan büyük yürüyüş hareketi, sömürgeci burjuvazinin egemenliğini iyice sarsarak onu büyük bir telaşa düşürdü. Öyle ki, varolan sözde çelişkileri hemen bir yana atarak hükümete çok dikkatli davranmasını öğütleyen İnönü, ilgili çevreleri "iç savaş çıkabilir" diye uyarmaktan kendini alamadı. Çünkü bu eylemlilik, devrimin iki temel dinamiğinin, Kürdistan'daki gerilla ve Serîhildanlar ile Türkiye işçi hareketinin direniş platformunda buluşması anlamına gelmektedir.

Bu anlamlı buluşma, içinde bulunduğu ağır bunalımdan, kılcal damarlarına dek etkilenen sömürgeci-faşist rejimin, 2000'li yılları görebilmesi şurda kalsın, '90'lı yılların yarısına bile ulaşabilmesinin olanaksızlığını açıkça ortaya koymaktadır.

Kimi çevreler, 12 Eylül faşizminin acımasız baskısı altında 10 yıl bütün haklarından yoksun kılınmış bulunan Türkiye işçi sınıfının, '91 yılına korku ve sindirilmişlik setlerini yıkarak girdiğini söylemektedir. Bunda haklılık payı olduğunu belirtmek ve ayrıca bir gerçeği de altını çizerek vurgulamak gerekir. Bu olguda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin, özellikle 1989 yaygın gerilla atılımı ve 1990 Serîhildanlarının rolü ve etkisi büyüktür.

Diğer yandan 12 Eylül rejimi gerçekten işçi ve emekçilerin "anasını ağlatmak" üzere tesis edilmişti. Bu gerçeklik 12 Eylül rejiminin daha ilk günlerinde dönemin işverenler sendikası "TİSK" Başkanı Halit Narin tarafından, "şimdiye kadar bizim anamız ağladı, biraz da onlarınki (işçiler kastediliyor bn.) ağlasın" biçiminde dile getirilmişti.

Şimdi işçi sınıfı 12 Eylül'den bu yana gerçek anlamda ilk kez faşist rejime "yeter" diyor, "yaşamaya hakkın yok artık!" Hatta bu çıkışın önemi 12 Eylül yıllarının da çok ötesine uzanmaktadır. Maden işçisinin yürüyüşü, –ki bazı işçiler bunu özgürlük yürüyüşü diye nitelendirmişti– Türkiye işçi sınıfı tarihinde ilk kez karşılaştığımız bir olay ve en büyük yürüyüş niteliğindedir. 3 Ocak tarihinin çoğu çevrelerce toplumsal yaşamda bir dönüm noktası biçiminde değerlendirmesi boşuna değildir. Gerçekten bu bir fırtınadır; "dipten gelen dalga"nın Kürdistan'dan sonra Türkiye'yi de sarstığı bir devrim fırtınasıdır. Bazıları bilinçli olarak, bir kesmi de gerçeği kavrayamadığından bu direnişi salt Özal'a yönelik bir olay biçiminde algılasa da; bunun aslında burjuva egemenlik sistemine ve onun somut ifadesi faşist-sömürgeci TC rejiminin topuna birden meydan okuma ve bu anlamda kapsamlı bir hesaplaşma olduğu kuşkusuzdur. Olayı salt Özal boyutuna indirgemek, isteyerek veya istemeyerek özel savaş yönetiminin oyununa gelmek demektir. Ve bu noktanın kavranması son derece önemlidir.

Çünkü toplumsal muhalefetin oklarını Özal'a yönelterek, çökmekte olan Kemalist rejimi kurtarmak planları bizzat özel harp yönetimi kurmaylarınca yapılmaktadır. Öte yandan "Türkiye'nin Walesa'sı" diye pohpohlanan sarı sendika Türk-İş mensuplarından Şemsi Denizer ve benzerlerinin, işçi direnişinin boyutlarını çarpıtmak için, olayı ekonomik amaçlarla sınırlı göstermesi, hatta "para için yürüyoruz" diyecek kadar bayağılaştırmak istemesi de, aynı planın bir uzantısı olarak değerlendirilmelidir.

Oysa işçi hareketinin tamamen siyasal boyutlar içeren bir eylem olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur. Zaten maden işçisinin savaş ve rejim karşıtı siyasal talepleri, direniş süresince haykırdığı sloganlarında somutlaşmıştır.

Çok kısa hatlarla da olsa, burada değinilmesi gereken başka noktalarda var. Öncelikle ve özellikle eylemin amacına ulaşıp ulaşmadığı gerekli sonucun alınıp alınmadığı sorusuna yanıt vermek kaçınılmaz oluyor. Doğrusu buna olumlu bir yanıt verebilmek fazla mümkün görünmüyor. Barikatların önünden geri çevirilen bir çok medencinin bunu tasvip etmediği burjuva basını bile yazdı. Peki tabanın bu görülmemiş kararlılığına rağmen yürüyüşçüler barikatların önünden neden geriye döndürüldü? Bu ve benzeri soruları, hiç kuşkusuz herkesten önce, Türkiye proletaryasının öncüsü olduğunu iddia edenler yanıtlamalıdırlar. Böylesi muazzam bir potansiyelin neden değerlendirilemediğini iyi düşünmelidirler.

En çok da kitleler açısından ders çıkarılması gereken diğer önemli bir husus, ne denli keskin laflar ederlerse etsinler, Denizer ve aynı soydan olanlar hiçbir zaman düzenle aralarındaki köprüleri tümden atamaz, şu sıralar çokça kullanılan bir deyimle hiçbir zaman gemileri yakamazlar. Dolayısıyla da, böyleleri her zaman işçi sınıfını yarı yolda bırakırlar.

Şunu da hemen belirtmek gerekir ki, öncü düzeyinde görülen olumsuzluklar ne denli büyük olursa olsun, maden işçilerinin bu görkemli çıkışına ve taşıdığı anlama gölge düşürmez. Tam tersine öncünün olumsuzluğuna ve yetmezliğine rağmen tabandaki büyük kararlılık daha da anlam kazanır.

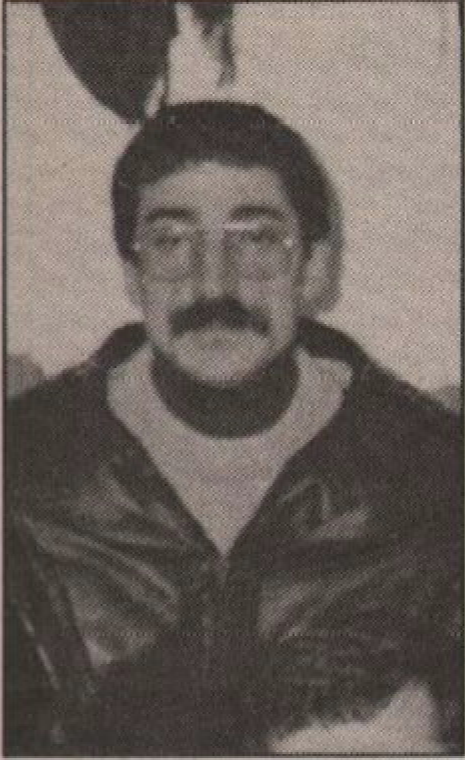
Öncü yetersiz ve başlatılan yürüyüş başarıyla sonuçlandırılamamış da olsa, Zonguldak maden işçisi; dünyadaki son gelişmelere bakarak sosyalizmin iflas ettiği masalını salyalı ağızlarından eksik etmeyenlere de, proletaryanın nasıl bir çözüm gücü olduğunu, sınıf olarak söyleyecek sözünün tükenmediğini ve tükenmeyeceğini kendi pratiğiyle kanıtlamış oldu. Bu da önemli bir noktadır.

Bir diğer önemli husus da, direnişdeki maden işçilerinin en dar anında gözlerini kendisine en yakın gördüğü müttefiki Kürdistan ulusal direniş hareketi üzerine çevirmesi, bu anlamda bazı talep ve beklentilerini dile getirmesiydi. Elbette ki bu, son derece anlaşılır ve saygın bir taleptir. Sömürgeci-faşist rejimin Körfez krizi gürültülerini fırsat bilerek Kürdistan'ı, NATO çevik kuvveti de dahil bir silah ve asker deposuna çevirerek koşullarını alabildiğine ağırlaştırmasına rağmen, ulusal kurtuluş hareketi duyarsız davranmadı. Lice ve Cizre kitlelerinden dağdaki gerillaya ve yurtdışındaki yoğun kitlesel eylem faaliyetlerine dek somut destek sunmaktan geri durmadı. Koşullar elverse, kuşkusuz daha fazlası da yapılmalı ve gelecekte yapılmaması için neden de yoktur.

Kesinlikle dar kıyaslama, hesapçı bir yaklaşım ve bir misilleme mantığıyla değil, ama bir gerçeği de burada dile getirmenin dostluk kavramına daha bir anlam kazandıracağını düşünmekteyiz. Küçük küçük birimler halinde Kürdistan gerillası, yıllar yılı faşist ordu sürüleriyle son derece eşitsiz koşullarla ve yüreği avuçlarında savaşırken, gözlerini benzer duygularla Türkiye işçi sınıfına yönelttiğinde, neyle karşılaştığı, anlayış dahi göremediği bilinir. Ama O, bu olumsuzluğun mutlaka aşılacağını duyduğu inançla -ki bu bilime inanç anlamına da geliyordu aynı zamanda– dostluk duygusunu hiç bir zaman yitirmedi ve bugünlere ulaşıldı.

İşte bugün sömürgeci Türk burjuvazisinin şoven milliyetçi anlayışı parçalanarak Kürdistan ve Türkiye halklarının kucaklaşmasında önemli adımlar atıldı, atılıyor. Eğer Kürdistan ulusal kurtuluş hareketiyle, Türkiye işçi sınıfı hareketinin direniş platformunda bu tarihi buluşması gerçekleşebildiyse bugün, bunda sözü edilen inançlı ve sorumlu yaklaşımın önemli rolü vardır. Ve bu sağlam dostluk temeline dayanarak geleceğe atılacak her yeni adım, Kürdistan ve Türkiye halklarını ulusal ve toplumsal kurtuluşa taşıracak en emin yol olacaktır.

Niye bizim için de olmasın?

Analar, kadınlar!
Yıllar geçip de savaşın yaraları sarıldığında; nefret dinip de yerini özgürlük, sevgi, huzur aldığında; birgün tüm İspanya özgürlüğüne kavuştuğunda, bu zorlu ve kanlı günleri hatırlayıp çocuklarınıza anlatın, anlatın onlara ULUSLARARASI TUGAYLARI. Bu insanların dağları denizleri aşarak, süngülerle kapatılmış sınırları geçerek, ülkemizin özgürlüğü için savaşmaya nasıl geldiklerini anlatın... Onlar herşeyi geride bıraktılar! Vatanlarını, yaşamlarını, ailelerini, çocuklarını... Geldiler ve 'işte burdayız. Sizin davanız, İspanya'nın davası bizim davamızdır, tüm ilerici insanlığın davasıdır' dediler. Bugün geri dönüyorlar. Ama binlercesi burada, İspanya toprağına gömülü kaldı. İspanya halkı onları unutma!

PASİONARİA (Solares İBARURİ)

(15 Kasım 1938 günü İspanya'yı terk eden Uluslararası Tugayların veda geçidinde yapılan konuşmadan...)

Enternasyonalizmin en kutsal örneği, başka bir halkın özgürlük davası uğruna döğüşmek ve o halkın topraklarına kanlarını akıtma özverisinde bulunabilmektir. Tarihte olduğu gibi, yüzyılımızda da bunun sayısız örneği vardır. Tekil örnekleri kadar, kitlesel/grupsal örnekleri halkların belleklerinde canlılığını sürdürüyor hala..

Bir **Ernesto Che GUEVARA**'yı efsaneleştiren en belirleyici boyut, kuşkusuz O'nun enternasyonalist kişiliğidir. Küba'ya, Küba'dan Bolivya dağlarına koşturan enternasyonalist bilinç ve yüksek ruhsal biçimleniştir.

Bizim pratiğimizde de seçkin enternasyonalist kişilikler vardır: **Haki KARER** ve **Kemal PİR!** Kürdistan devriminin bölgesel ve enternasyonal boyutlarını erkenden öngörmeleri ve kavramaları, Türkiye ve Kürdistan devrimleri arasındaki enternasyonalist ilişkileri konusundaki düşünceleri, Onları Kürdistan devrimine yöneltti. Henüz ortada çekim merkezi olabilecek bir gelişme, kullanılacak olanak ve ilişkiler yokken, olumsuzluk ve umutsuzluğun, olanaksızlıkların egemen olduğu bir ortamda, Kürdistan ve Kürt adlarını telaffuz etmenin bile yürek istediği bir dönemde devrim teorimizin oluşum ve kuruluş çalışmalarına atıldılar. Ve bu uğurda kanlarını akıtmaktan geri durmadılar. Bu devrimci enternasyonalist yaklaşım ve pratik, Türkiye ve Kürdistan halkları, giderek bölgesel ve dünya çapında geliştirilmesi gereken proleter enternasyonalizminin örneğidir. Öyle değerlendirmek gerekiyor...

İspanya savaşında gerçekleşen Uluslararası Tugaylar deneyimi, denilebilir ki, çağımızın en seçkin ve soylu enternasyonalist örneğidir. 1936'da başlayan İspanya iç savaşında Cumhuriyetçilerin yanında faşizme karşı savaşmak için dünyanın dört bir yanından devrimci, ilerici, demokrat, komünist kişi İspanya'ya akın etti; Uluslararası Tugaylar'da bir araya gelerek İspanyol kardeşleri yanında omuz omuza döğüştü, binlercesi İspanyol topraklarına kanlarını akıttı,

PASİONARİA'nın da vurguladığı gibi, "Onlar her şeylerini geride bırakarak" İspanya'ya geldiler. "Vatanlarını, yaşamlarını, ailelerini, çocuklarını" geride bırakarak cumhuriyetçilerin, bütün bir İspanya'nın özgürlük davasını sahiplendiler. Hiç bir kişisel kaygı ve beklenti içinde olmadan. Tek bir duygu ve inanç onları yöneltmişti İspanya'ya: Enternasyonalist dayanışma, zorda olan, çetin günler yaşayan bir halkın dişe diş süren özgürlük kavgalarına omuz vermek!..

Uluslararası Tugayları oluşturanlar sadece komünistler değildi. Dünyanın dörtbir yanından yüzlerce devrimci ve antifaşist aydın Halk Cephesi saflarında döğüştü. Uluslararası Tugaylar'da savaşanların arasında Mlaraux, Hemingway, Coudwell gibi yazarların yanı sıra hepsi sonraki yıllarda kendi ülkelerinde önemli roller oynayacak olan Lukacs, Tita, Ulbricht gibi önderler de bulunuyordu. Denilebilir ki, İspanya iç savaşında somutlaşan Uluslararası Tugaylar deneyi, İnsanoğlunun en soylu ve yüce dayanışma ve kardeşlik-dostluk örneğidir.

Evet, Cumhuriyetçi İspanya yenildi. Fakat İspanya topraklarına akan Uluslararası Tugayların kanı boşa mı aktı? Etleri, kemikleri, kanları şu anda İspanya toprağına karışmış bulunan Uluslararası Tugaylar'ı şehitlerinin soylu idealleri bir ütopya mıdır? Bu soruya kesinlikle hayır diyoruz. İdealleri kitleler kavramıştır, ezilen halkların özgürlük ve ulusal kurtuluş kavgalarında yaşıyor ve somutluk kazanıyor... Onlar insanlığın en güzel ve soylu duygu ve değerlerinin ayakta tutulmasında hep esin kaynağıdırlar. Kürdistan halkının özgürlük kavgasında da yaşıyorlar...

Ve, soruyoruz: 1930'lu yıllarda gerçekleşen **"Uluslararası Tugaylar"** deneyi, **Bizde niye yaşanmasın/yaşatılmasın?** İlerici insanlığın, dünyamızın bu örneği yeniden yaşamasına/yaşatmasına şiddetle ihtiyacı olduğuna inanıyoruz. Bu inancımızın altında yalnız yurtsever duygular yoktur, tersine enternasyonalist gerekirlik ön planda ve belirleyici konumdadır. Sorun salt çağımızın en vahşi soykırımı ile yüzyüze olan bir halkın varlık yokluk, özgürlük davasına destek verme sorunu olarak da görülmemelidir. Yardımına koşulan ülke devriminin bölgesel ve uluslararası boyutları muazzam olduğu için, içinden geçmekte olduğumuz dünyева ve bölge koşullarında devrimlere tarihsel açılım sağlayan olanakları ve olasılığı bu ülke devrimi ile yaratılabildiği için en soylu enternasyonalizm örneklerine hak kazanıyor...

Devrimcilik ile karşı-devrimcilik, ilericilik ile gericilik arasındaki kavganın en çok yoğunlaştığı bu coğrafya parçasında süren savaşa, öncelikle bölge halkları ve onların en seçkin evlatları yeni enternasyonalist örnekler gösterebilmelidirler... İspanya'ya koşanların evlatları, torunları! Kürdistan sizi bekliyor, cömert ve bağrını açmış olarak...

Kürdistan devrimi, ulusal kurtuluş savaşımız "Uluslararası Tugaylar" örneğini yaşamaya hak kazanmıştır, bunun çok boyutlu nedenleri vardır. Ve halkımız, başka halkların göstereceği bu seçkin, müstesna dayanışma örneğini ve bunun kahramanlarını bağrına basmakta oldukça cömert davranacaktır...

Aslında halk olarak tarih sahnesine çıkışımız da, çağımızın en güzel enternasyonalizmi ile gerçekleşmiştir. ASUR'a karşı MEDLER'in zaferi, bölge çapında gelişirilen geniş ittifakların ve dayanışmaların bir sonucudur. NEWROZ'un bir bölgesel bayram niteliğini binlerce yıldır sürdürmesi boşuna değildir. NEWROZ; bölge halklarının enternasyonalist dayanışmasının ve Asur üzerindeki görkemli zaferlerinin simgesidir. Asur'un yıkılışının bölge halklarına sağladığı tarihsel ve toplumsal açılım, hiç kimse için sır değildir. Uygarlığın beşiği olan bölgemizin bu tarihsel zenginliği bugün, niye yeni tarihsel, toplumsal ve ulusal açılımların dayanağı yapılmasın ki?

Güncel nedenler daha az yakıcı değildir:

Son Körfez krizi gösterdi ki, Ortadoğu'nun bulunduğu konum ve taşıdığı potansiyellerden dolayı dünya siyasetinde çok önemli bir yere ve role sahip. Yine denilebilir ki, Ortadoğu statükosunun devrimci alt-üst oluşu, salt emperyalizmin güncel politikalarına vurmakla kalmayacak, aynı zamanda, bölge ve dünya çapında çok sarsıcı sonuçlara yol açacaktır... Dünya devriminе en büyük açılım, buradan, Ortadoğu bölgesinden sağlanacaktır. Dolayısıyla "devrimler çağı kapandı", "sosyalizm öldü" gibi tekerlemelere en iyi yanıt Ortadoğu devrimleri ile verilebilir... Devrim ve sosyalizm davasının prestij ve saygınlık kazanabilmesinin, ve giderek dünya çapında çekim merkezi olabilmesinin olanakları ve olasılığı en çok Ortadoğu'da bulunuyor. Uygarlığa beşiklik etmiş bu topraklar, bu tarihsel zenginliği ve güncel çelişkileriyle yeni bir büyük devrimci tarihsel açılıma en çok aday görünüyor... Bu, bir tarihsel fırsata işaret ediyor, aynı zamanda.

Ülkemizin nesnel statüsü, devrimimize Ortadoğu devrimlerinin lokomotifi olma rolünü veriyor. Bu motor rol, bugün, ulusal kurtuluş kavgası pratiğimizde doğrulanıyor, siyasal sonuçlarını şimdiden her kesime hissettiriyor. Açmaya gerek yok. Bu rolü ve konumuyla ulusal kurtuluş hareketimiz, başta komşu bölge halkları ve devrimci, yurtsever güçleri olmak üzere, giderek ilerici insalığın ilgi odağı olmaya başlıyor.

Dolayısıyla bütün bu özellik ve potansiyelleriyle mücadelemiz, enternasyonalist ilgi ve dayanışmaya hak kazanıyor. Günümüzün gerici ve karşı-devrimci "yeniden biçimlenişine" karşı insanlık değerlerini yeniden güçlendirip egemen kılmak için bölge ve ülkemiz devrimlerine bütün gücümüzle yüklenmek ve bu noktada da enternasyonalizmin en soylusunu göstermek gerekiyor. "Uluslararası Tugaylar" örneği bu dayanışmanın bir biçimi olabilir... Enternasyonalist duygu ve değerleri yeniden canlandırmanın bir örneği böylece yaratılabilir... Mücadelemiz buna zemin oluşturuyor..."

"Düşman nerdeyse orda, kale düşene dek sürecek Savaş. Bayrağımız hep o bayrak!"

(Uluslararası Tugayların veda türküsünden)

Bu türkünün en çok Türkiye sol aydınları, demokratları, ilerici ve devrimci çevreleri ve kişileri arasında yankı bulmasını istiyoruz. Bu konudaki istemimizin çok daha güçlü ve yakıcı nedenleri vardır. Türkiye halkı ile halkımız arasındaki tarihsel ve güncel ilişkilerin yakıcılığı ve çok özgün durumu biliniyor. Ülkemize ve mücadelemize gösterilecek bir ilgi, sıradan bir enternasyonalizm ile açıklanamaz. Devrimimize gösterilecek ilgi ve ilişki doğrudan Türkiye işçi sınıfı ve halkının çıkarı gereğidir.

Fakat ideoloji ve siyasal pratik açısından Türkiye'de tarihsel somut koşulların dayattığı görev ve sorumlulukların kavrandığı ve gereklerinin yerine getirildiği söylenemez. Bu olumsuzluğun çeşitli nedenleri var... Buna girmiyoruz.

Günümüzde Türkiye solu ve halkı önünde yakıcı enternasyonalist görevler duruyor. Bu aslında, kendi kurtuluş kavgalarında açılım ve atılım yapmanın da asgari koşuludur; hem de olmazsa olmaz cinsinden...

Ne var ki, 12 Eylül'ün vurduğu darbenin sol saflardaki etkileri tüm şiddeti ile sürüyor... Sayısız devrimci olanak, ilişki, potansiyel devrim kanalına akıtılabilmiş değil, dağınıklık, atalet, kan kaybı devam ediyor... Kısacası, sol henüz toparlanabilmiş değil, toparlanma sancılarını çekiyor.

Ancak öte yandan halkımız özgürlük kavgasını yükseltiyor, buna karşılık katliam ve soykırım politikalarıyla yüz yüze yaşıyor. Pis bir özel savaş altında çağımızın en zorlu savaşımını yürütüyor. Bu somut güncel olgunun dayattığı enternasyonalist görevler hatırlatıldığında, konu ile ilgili devrimci eleştiriler yapıldığında, sol saflarda yükselen karşılık "Toparlanıyoruz, bir örgütlenirsek, siz o zaman görün" vb. biçiminde oluyor. Bu kaçamak bir yanıttır.

Kuşkusuz, mücadelemize verilecek en etkin ve köktenci enternasyonalist karşılık, gerçek anlamda Türkiye devrimini geliştirmek ve yükseltmektir. Aslında bunun koşulları vardır, giderek daha da olgunlaşıyor. Ne var ki, sol buna gerekli öznel karşılığı veremiyor.

Peki, tam da bu noktada mücadele ateşi ile yanıp tutuşan, bir an önce devrimci görevlerini militanca yerine getirmede sabırsız davranan insanlar, özellikle enternasyonalist duyguları, vicdan huzursuzluğuna yol açan devrimci, demokrat, ilerici bireyler ne yapmalıdır, eli boş mu oturmalıdırlar?

Esas ağırlığın Türkiye devrimine verilmesi gerekiyor kuşkusuz! Dolayısıyla esas gücün bu cephede yoğunlaştırılmasını anlıyoruz. Ancak en başta sembolikte olsa küçük bir çekirdek, gönüllü militan bir grup Botan'da ve ülkenin diğer alanlarında özgürlük ve enternasyonalizm savaşımına katılamaz mı? İspanya iç savaşının "Uluslararası Tugayları" örneği bizim kadirbilir dağlarımızda yaşatılamaz mı? Bu yönlü bir adım, küçük bir başlangıç, insanlığın yüreğini tutuşturmak da bir kıvılcım olamaz mı?

Evet, Türkiye'de enternasyonalizmde samimi olan devrimcilerin olduğuna inanıyoruz. Militan dayanışma duygularına sahip olup çıkış arayışı içinde olan devrimciler de var. Bu gibi kişi ve çevrelere ülkemiz ve halkımızın kucak açtığını, onları beklediğini vurgulamalıyız.

1970'li yıllarda, "bir-iki-üç, daha fazla Vietnam!" diye haykıran binlerden bugün ayakta kalanlar! Nostaljiye takılacağınıza bu düşünüzü gerçekleştirmek için ülkemiz bağrını tüm mertliği ile size açıyor! Yeni Che'ler, daha çok Haki ve Kemal'ler yaratmak sizin elinizde...

Filistin devrimine, Yunan devrimine kanını akıtan Türkiyeli devrimciler ve demokratlar, aynı soylu davranışı ülkemizde göstermek için çok daha yakıcı ve dayatıcı nedene sahipsiniz!

Enternasyonalizmin bu soylu örneğine yaptığımız çağrı, salt Türkiye halkına ve devrimcilerine, ilericilerine, demokrat aydınlarına değildir. Başta komşu halklar olmak üzere tüm bölge halklarınadır. Öncelikle bölgesel enternasyonalizmin güzel bir örneğini sembolik düzeyde de olsa ülkemizin somutunda başarmalıyız. Bu, denenmeye değer bir çağrıdır!

Daha şimdiden başka halklardan devrimcilerin tek tek mücadele saflarımızda yer aldıklarını duyuyoruz. Bu katılımın "Uluslararası Tugaylar" düzeyine çıkmasını istiyor ve diliyoruz. Ve bu örneği gerçekleştirdiğimizde, uluslararası dayanışmanın yeniden ve devrimci temellerde canlanışına tanık olacağız.

Unutmayalım! Halkımız bugün bir insanlık savaşı veriyor. Enternasyonal bir davadır bu. Çağdaş Asur'a karşı çağdaş MED hareketidir yükseltilen. En sıradan insanlık değerlerinin ne kadar ağır bedeller pahasına kurtarıldığı biliniyor.

O halde özünde enternasyonal olan özgürlük davamıza her yönüyle ve biçimiyle destek ve dayanışma isteminde bulunmak bizim hakkımız.

Yeni bir "Uluslararası Tugaylar" deneyi ülkemizde neden gerçekleştirilmesin?

M. Can Yüce
Çanakkale E Tipi Cezaevi
15 Aralık 1990

Körfez'de son dakika

Savaş çanlarına karşı barış gösterileri

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Irak'a Kuveyt'ten çekilmesi için tanıdığı süre 15 Ocakta bitiyor. Geçen 15 günde olup bitenlere baktığımızda görüyoruz ki, Irak da ABD de içinde bulundukları duruma bir çözüm getiremiyorlar, ne geri ne de ileri bir adım atabiliyorlar. Zaten ABD Dışişleri Bakanı James Baker'le Irak Dışişleri Bakanı Tarık Aziz arasındaki görüşmede ortaya çıkan biraz da buydu.

Baker - Tarık Aziz görüşmesi

ABD Başkanı George Bush, 3 Ocak günü yaptığı bir açıklamayla Saddam'a görüşme çağrısında bulundu. Bu çağrının ardından bir süre Irak'ın ne yapacağı üzerinde tartışmalar yürütüldü. Saddam böyle bir görüşmeyi kabul mu, yoksa red mi edecekti? Bu sorunun yanıtı, Saddam'ın böyle bir görüşmenin Bağdat'ta yapılmasına karşı önerisiyle verilmiş gibi göründüyse de, bunu da ABD kabul etmeyince sonunda iki ülke dışişleri bakanlarının Cenevre'de biraraya gelmesinde karara ulaşıldı. Ancak bu kez de görüşmenin ABD'nin istediği Ocak ayının başlarında mı, yoksa Saddam'ın talebi olan 12 Ocak'ta mı yapılacağı sorunu çıktı ortaya. Sonunda 9 Ocak günü İsviçre'nin Cenevre şehrinde görüşülmesinde karar kılındı.

Özellikle ABD'nin başta büyük çoğunluğu savaş istemeyen kendi halkı olmak üzere tüm dünya kamuoyunu savaş değil, barış istediğine inandırmak ve bu doğrultudaki tüm çabaları gösterdiği imajını vermek için, Irak'ın ise, gerçekte savaşı kendisinin istemediğini ve barış doğrultusunda atılan adımlara katkıda bulunmaya hazır olduğunu kanıtlamak amacıyla, ama her iki gücün ve kamuoyunun önemli bir bölümünün de sonuç çıkmayacağını bildikleri halde 9 Ocak günü iki ülke dışişleri bakanları Cenevre'de bir araya geldiler. İyimserlik havası estirmeye çalışan bazı güçlerin dışında hiç kimse 6 saat süren görüşmelerin sonuçsuz kalmasına ve ortaya ortak bir çözüm çıkmamasına şaşırmadılar. Her iki tarafın da kendi görüşlerinde dayattığı saatler süren görüşme sonunda, Bush'un tehditlerini içeren bir mektubu Saddam Hüseyin'e iletmek üzere Irak Dışişleri Bakanı Tarık Aziz'e vermeye çalışan James Baker'in elleri havada kaldı. Çünkü Tarık Aziz böyle bir mektubu kabul etmedi ve Bush'un kendi görüşlerini çeşitli verilelerle, ama sık sık dile getirdiğini ima eden sözler sarfetti.

Körfez krizi başladığından bu yana ilk kez gerçekleştirilen bu karşılıklı doğrudan görüşme, böylece sonuçsuz kalmış oldu. ABD Başkanı Bush görüşme öncesinde yaptığı bir açıklamada; "Saddam'ın Kuveyt'ten çekilmesi krizin bitmesi anlamına gelmez. Eğer böyle bir durum olursa, o zaman da Saddam'ın başka bir saldırıda bulunmaması için kontrol altına alınması gerekecek" diyerek, kendi çağrısıyla yapılan bu görüşmenin bir formaliteden ibaret olmadığını ifade etmişti. Dolayısıyla oynanan, sahte barışçılık oyunu olarak kaldı.

Diğer yandan ABD, Ocak ayı başlarında Körfez ülkelerine bir geziye çıkan ve nabız yoklayan ABD Başkan Yadımcısı Don Quayle aracılığıyla Suudi Arabistan'da bulunan askerleri ve "Çöl Kalkanları" operasyonunun mali giderlerini karşılamak için Suudi Arabistan ve devrik Kuveyt yönetiminden daha fazla destek istedi.

Körfez krizi nedeniyle ABD'deki ekonomik bunalım ve işsizlik daha fazla artmış durumda. Halkın önemli bir bölümünün savaşa karşı çıkması ve barışçı tüm yolların denenmesi için gösterdiği tepki de cabası.

BM Genel Sekreteri Bağdat'ta

BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar, Baker-Tarık Aziz görüşmesinin sonuçsuz kalması ve Güvenlik Konseyi'nin Irak'a tanıdığı sürenin bitimine iyice yaklaşılması üzerine bir çözüm umuduyla 10 Ocak 1991 günü Bağdat'a gitti. Cuellar, Saddam'la görüşmesi ardından Bağdat'tan ayrılırken havaalanında yaptığı açıklamada; "Körfez'de barış mı, savaş mı olacağını ancak Allah bilir" diyerek, görüşmeden bir sonuç alınamadığını ifade etti. Aynı gün Bağdat'ta bulunan FKÖ lideri Yaser Arafat'ın ise, gazetecilere "Savaş yok, savaş yok, savaş yok" diye ısrarla vurgulaması, görüşmelerde açıklanmayan gizli noktalar ve uzlaşılan belli öneriler varmış gibi bir izlenim yarattı. Ancak son güne kadar bu konuda herhangi bir iz görülmedi.

Bağdat'tan doğru Fransa'ya giderek Saddam'la görüşmesi hakkında Devlet Başkanı Mitterand'a bilgi veren Cuellar, burada yaptığı açıklamada da, Körfez'deki gerginliği ve yakınlaşan savaş tehlikesini ima ederek, "Yapılabilecek hiç bir şey yok" dedi. Bu sözler, aynı zamanda BM Genel Sekreteri'nin barıştan umudunu kestiği ve savaşın önünün alınamayacağını ifade ediyordu.

Tabii, BM Genel Sekreteri'nin Saddam'la görüşmesinin ardından hemen Fransa'ya gitmiş olması, akla bir arabuluculuk misyonu yüklendiği ve Fransa'nın da dünya politikasında kendi ağırlığını daha fazla hissettirmek için gizli bir takım anlaşmalar önerdiği düşüncesini getiriyor.

Baker'ın muammalı Türkiye ziyareti

Aslında Tarık Aziz'le görüşmesinin hemen ardından Ankara'ya gitmesi kararlaştırılan ABD Dışişleri Bakanı James Baker, Türkiye'den önce İngiltere'ye giderek savaş hazırlıklarının son şeklini alması için gerekli görüşmelerde bulunmayı tercih etti. 10 Ocak akşamı Türkiye'ye giden Baker, sözde "havanın sisli olması ve uçağının iniş yapamaması" nedeniyle doğrudan Adana'daki İncirlik Üssü'ne gitti. Ve geceyi burada bulunan Amerikan askeri komutanlarıyla son savaş hazırlıkları ve planları üzerinde görüş alış-verişinde bulunarak geçirdi. Yani, gerçekte sisli olan Baker'ın İncirlik'te ne yaptığıydı. Bu durum, Türkiye'deki diplomatik çevrelerde ve basında da üzerinde ısrarla durulan ve kuşku uyandıran bir konu oldu.

11 Ocak günü sömürgeci-faşist rejimin şefi Özal, kukla Başbakan ve kukla Dışişleri Bakanları'yla görüşen Baker, aynı gün apar topar Ankara'dan ayrıldı. Baker'ın TC yetkilileriyle, Tarık Aziz'le yapılan görüşmelerden sonuç alınamaması üzerine savaş olasılığının giderek artması ve olası bir savaş durumunda TC'ye düşen rol konusunda görüştüğü kesin. İncirlik Üssü'nün savaş halinde kullanılıp kullanılmayacağının görüşüldüğü iddiası ise, gerçek dışı. Çünkü, ABD bu ve diğer askeri üsleri istediği anda istediği ülkeye karşı kullanma yetkisine sahip. Libya'ya yönelik hava saldırılarında da ABD uçaklarının bir kısmı Adana'daki İncirlik Üssü'nden havalanarak Libya'daki bazı merkezleri bombalamıştı. Ayrıca Kürdistan üzerinde yürütülen pazarlıklarda da kesin bir sonuca ulaşmış olabilirler. Kimbilir belki de Irak'a yönelik saldırı tarihi ve planları da kesinleşmiştir. Bunu önünmüzdeki günlerde net olarak göreceğiz.

Zaten Baker'ın Ankara'dan ayrıldığı satlerde İngiltere Dışişleri Bakanı Douglas Hurd'un sessizce gelmesi ve Dışişleri Bakanı A. Kurtcebe Alptemuçin'le görüştükten hemen sonra daha Özal ve kuklalarıyla bile görüşmeden apar topar Ankara'dan ayrılması da, bunu gösteriyor.

AT'nin Körfez politikası

ABD'nin eteğine sıkıca tutuşmuş olan İngiltere dışında kalan diğer AT ülkeleri, özellikle de Fransa ve Almanya, Körfez krizinde başından beri farklı bir politika izlemeye çalıştılar. Sorunun daha çok görüşmeler yoluyla çözümlenmesi gerektiğini yinelediler sık sık. Hatta BM Güvenlik Konseyi'nin Irak'a tanıdığı sürenin bitimine çok kısa zaman kala, Almanya Dışişleri Bakanı Genscher ve Fransa Devlet Başkanı Mitterand çeşitli önerilerde bulundular. Genscher, soruna diplomatik görüşmeler yoluyla çözüm bulunması ve bir uluslararası konferansın düzenlenmesi çağrısında bile bulundu. Mitterand ise, 12'e 5 kala bir barış planıyla ortaya çıktı. Irak'ın Kuveyt'ten çıkması koşuluyla Filistin sorununu da içeren ve bölgenin tüm sorunlarını kapsayan bir uluslararası konferansın düzenlenmesi, Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi halinde Irak'a saldırılmayacağı garantisi verilmesi vb. konuları içeren plan, kabul görmedi. Almanya ve Fransa'nın hemen hemen ortak tutumu, İngiltere dışında kalan diğer Avrupa ülkeleri tarafından da onaylandı gibi bir görünüm yaratıldı.

Ancak diğer yandan, aynı zamanda NATO ülkesi bazı Avrupa ülkeleri Türkiye'nin talebi üzerine Kürdistan'a çevik kuvvet, askeri malzeme, savaş uçağı, tank, top, askeri personel vb. göndermekten de geri durmadılar.

Bu süre içinde Ortadoğu ülkelerinden Suriye, Mısır, Libya ve Sudan devlet başkanları da bölgede giderek beliren savaş tehlikesi kaşısında görüşme ve belli kararlara varma ihtiyacı duydular. Bu amaçla 3 Ocak günü Libya'da yapılan zirvede, Libya, savaş durumunda Mısır'ın yanında yer alacağını açıkladı.

15 Ocak'a doğru da kriz bölgesine yakın ülkeler, olası bir İsrail saldırısına karşı sınır boylarındaki güvenlik önlemlerini arttırdılar. Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat, Saddam'a yaptığı bir çağrıda, Kuveyt'ten çekilmesini istedi. Suriye, ABD karşısında İran halkının yanında yer alacaklarını açıkladı. İran da Irak sınırında askeri tatbikatlar yaptı ve herhangi bir ABD saldırısına karşı duracaklarını, gerekirse savaşacaklarını açıkladı.

Ortadoğu'da savaş çanlarının çalınmasına halk ne diyor?

Savaşın ciddi bir tehlike olarak belirmesi üzerine tüm dünyada kitlesel barış gösterileri düzenleniyor. Özellikle son bir hafta içinde yoğunlaşan barış gösterilerine yüzbinlerce, milyonlarca insan katılıyor ve böyle bir savaşa karşı olduklarını dile getiriyor.

"Kuveyt için ölmeye değer mi?", "Savaş değil, barış istiyoruz" vb. sloganlarla ifade edilen barış talepleri, gösterilerde yüzbinlerce insan tarafından hep birlikte haykırılıyor. Barış gösterilerine her kesimden insanlar katılıyor. Gösteriler Pakistan'dan Almanya'ya, Amerika'ya kadar bu durumda rolü olan olamayan tüm ülkelerde yapılıyor.

Evet halklar savaş çanlarının durdurulmasını ve barışın sağlanmasını istiyor. Bunun olası bir savaşı engelleyip engelleyemeyeceği elbette belli değil. Ancak, tüm dünya halkları emperyalistlerin ve işbirlikçisi rejimlerin bu suçlarına ortak olmamakta kararlı olduklarını, giderek daha gür bir sesle ifade ediyorlar.

Yüzbinler Körfez savaşına karşı yürüdü

Almanya, Fransa, İngiltere, Avusturya, Hollanda (Berxwedan): Avrupa'nın birçok önemli başkenti ile diğer büyük kentlerinde 12 ve 13 Ocak tarihlerinde yüzbinlerce kişinin katıldığı savaş karşıtı miting ve yürüyüşler yapıldı.

Birçok merkezde yapılan yürüyüşlere ERNK taraftarları da katıldılar. Çoğu mitinglerde ERNK adına konuşmalar yapıldı. Gerek ERNK ve gerekse çeşitli Avrupalı kişi ve kuruluş adına yapılan konuşmalarda Irak ve ABD'nin yanısıra TC'nin savaş kışkırtıcılığı biçiminde somutlaşan politikası da eleştirildi ve Kürdistan'da gerçekleştirdiği insanlık dışı uygulamalarına dikkat çekildi. Bazı şehirlerde yürüyüş güzergahlarına denk gelen Türk konsolosluklarının taşlandığı görüldü.

Ayrıca mitinglerde yapılan çoğu konuşmalarda, Ortadoğu'da bir konferans toplanarak sorunların barışçıl yöntemlerle çözülmesi talep edildi. Bu tür konferanslarda Kürdistan ve Filistin halklarının kendi kaderlerini tayin haklarının da mutlaka gündeme getirilmesi gerektigi vurgulandı.

Almanya: Çok sayıda parti, sendika, dernek vb. kuruluş ve anti-savaş komitelerinin düzenlediği yürüyüş ve mitinler, başta Berlin, Münih, Hamburg, Köln, Hannover, Bielefeld gibi önemli merkezler olmak üzere Almanyanın toplam 120 bölgesinde yapıldı. 12 Ocak tarihinde yapılan bu yürüyüşlere yüzbinlerce kişi katıldı.

Fransa: Aynı amaçla 13 Ocak günü de Paris, Marsilya, Lyon, Lille, Boerdeaux, Nice gibi merkezlerde yine yüzbinler "Körfez savaşına hayır" sloganıyla yürüdüler. Fransız Komünist Partisi, CGZ Sendikası, Yeşiller, Lutte Quvrire, SOS Racisme, SOS Kürdistan, Pasifistler, Komünist Gençler Birliği ve daha birçok kuruluşun yanısıra ERNK de etkin katılım sağladı.

Hollanda: Rotterdam'da yapılan aynı amaçlı yürüyüşe de bin kişiye yakın katılım oldu. Esas olarak 15 Ocak'ta geniş çaplı yerel yürüyüşler yapılması, savaş çıkması halinde 16 ve 17 Ocak'ta da parlamentoya yürünmesi kararlaştırıldı.

Avusturya: Başkent Viyana'da 13 Ocak günü yapılan yürüyüşe 5000'i aşkın katılım oldu. Burada da savaş karşıtı kitle gösterilerinin süreklileştirileceği bildiriliyor. Ortadoğu sorununun tartışıldığı her platformda Kürdistan ve Filistin sorunlarının da gündeme getirilmesi ve Avusturya'nın muhtemel bir savaşta tarafsız kalması, kitlenin ortak talepleri olarak Dışişleri Bakanlığı'na iletildi.

İngiltere: Başkent Londra'da da 12 Ocak günü 20 bine yakın kişinin katıldığı benzer bir gösteri yapıldı. Ancak İngiltere'de daha geniş çaplı gösterilerin pazar günü yapılacağı bildiriliyor.

Avrupa basınından

De Morgen / Belçika

"Türkiye Kürdistan'ı sürgün diyarı"

Kuzey Kürdistan'da Türk ordusunun baskıları sonucu yüzlerce köy boşaltılmaktadır. Köyler ve ekili araziler yakılıp yıkılıyor. Köylüler beş parasız bir biçimde çadırlarda yaşamaya zorlanıyorlar. Türk hükûmetinin amacı, bu yöntemle PKK gerillalarının desteğini kesmektir. Zaten Ankara Türkiye'de Kürtlerin de yaşadığını inkar etmekte, Belçika'daki Türkiye büyükelçisi ise bölgede herhangi bir baskının söz konusu olamayacağını iddia ederek yorum yapmaktan kaçınmaktadır. Ancak büyükelçi tarafından bir Belçikalı milletvekiline verilen bir mektupta, Irak sınırını TC vatandaşlarının kendi istekleri doğrultusunda boşalttıklarına değinmektedir.

Türk politikasındaki tabu: Kürtler

Mustafa Kemal'den Kürtlere kalan

Türkiye'de 15 milyon Kürdün yaşadığı tahmin ediliyor. Buna rağmen azınlık olarak dahi kabul edilmeyen Kürtler, Türkiye politikasının en büyük tabusunu oluşturuyor. Sadece bununla da kalmıyor. İçinde bulunduğumuz dönemde büyük bir sürgün hareketi yaşanıyor. Köyler yakılıyor, insanlar üzerinde en çirkin işkenceler uygulanmaktadır. En son çıkarılan sansür ve sürgün yasası dolayısıyla dışarıya bilgi ve haber akışı hemen hemen imkansız gibi bir şey... Körfez krizinde koyduğu tavır, TC'nin ne kadar ikiyüzlü bir politika izlediğini bir kez daha ortaya koydu. Kendi içinde insan hakları ihlali -ki özellikle Kürtler söz konusu olunca daha da şiddetlenirken, Kuveyt'in işgalini insan haklarına bir saldırı olarak niteleyip batının yanında yer alıyor. Bu aslında Batı'nın ne kadar iki yüzlü bir politika izlediğinin de bir kanıtıdır. Bütün önlemlere rağmen, bize özellikle Kürdistan'da insan hakları ihlali konusunda ulaşan bilgiler cilter dolusudur.

Her ne kadar Kürt sorunu kendini bugün en ağır biçimde hissettiriyorsa da, daha gerçekçi bakmak gerekirse şöyle bir 70 yıl öncesinden incelemek gerekiyor. 79 senedir TC'nin de bir Lenin'i var: Mustafa Kemal, 1943'ten bu yana Atatürk, Kemalizmin yaratıcısı. İşte Kürt sorununun çözümünü zorlaştıran, her anlama çekilen bu Kemalizm olmaktadır.

Atatürk'ün fotoğrafına hemen hemen her evde, lokantada, otelde rastlamak zorundasınız. Bugünkü TC'nin kurucusu (1923), ordunun yaratıcısı ve Türkiye'nin kurtarıcısı olan Atatürk'ü eleştirmek yasak olduğu gibi, herkes propaganda yapmak zorundadır.

Politik partilerin tümü tamamen Kemalizmin etkisi altındadırlar. Programlarında sürekli olarak Türklerin üstünlüğünden, azınlıkların yokluğundan bahsetmek zorundadırlar. Kağıt üzerindeki en büyük yenilik işi herkesin kendine göre yorumladığı Laikliktir. Adının gizli kalmasını isteyen bir gazeteci, "70 yıldan bu yana Kemalizme çok değişik yorumlar getirildiğini, özellikle ordunun, Kemalizmi her dönemde 'Türklerin üstünlüğü' olarak algıladığını, solcu kemalistlerin ise yenilikçi yönünü işleyerek kendilerine pay çıkarmaya çalıştıklarını" dile getiriyor.

1988'den beri senede bir kaç ayını Kuzey Kürdistan'da geçiren Belçikalı Michele Meuris'e göre "Bu yüzyılın başında Kemalizm, değişik kesimleri bir araya getirip emperyalizme karşı savaşmak için bir zorunluluktu. Politik partiler üzerinde Kemalizmin etkisi hissedilir derecede büyükse de, sıradan vatandaşın buna fazla kulak astığı yok. İnsanlar her ne kadar Türk vatandaşı olduğunu söylüyorlarsa da hemen devamında Gürcü, Çerkez Laz... olduklarını da ekliyorlar. Demokrasinin biraz daha yerleşmesini takiben, değişik kültürel kimliklerin kendilerini dayatmaları kaçınılmaz olacaktır."

Sonuç olarak: Kürt sorununun çözümünde Kemalizm en büyük engeli oluşturmaktadır. İddia edildiği gibi Türkiye'de Kürt yoktur, dağ Türkleri vardır deyip, böyle bir problemin olmadığı kabul mü edilecektir?

Brüksel'deki Kürt Enstitüsü'ne göre TBMM'inde, tahminen Kürt kökenli 50 milletvekili yeralmaktadır. Bilindiği gibi meclis 450 milletvekilinden oluşmaktadır. Kesin rakamlar vermek olanaksız. Çünkü onlar orada "Türk" olarak oturmaktadırlar, "Kürt" olarak değil. PKK dışında Kürt sorununu doğru çözümleriyle ortaya koyan başka bir ML Parti de söz konusu değildir. Mevcut partilerin programlarında da bu soruna sürekli ve bilinçli olarak teğet geçilmektedir.

Kürt kökenli 7 SHP'li milletvekili 14–15 Ekim 1989'da Paris'te, Danielle Mitterand tarafından düzenlenen birinci Kürt Konferansı'nda, hiç bir resmi açıklama yapmamalarına rağmen, sırf izleyeci olarak katıldıkları halde ülkeye dönüşlerinde ayrımcılık yaptıkları gerekçesiyle partiden ihraç edilmişlerdi.

Qilaban-Şirîş (sabancı)-1990 yıkıldıktan sonraki hali — Foto Berxwedan

Bu eski 7 SHP'li parlementer Mayıs 1990'da yeni bir parti, HEP'i kurdular. Diğer bağımsızların bir kısmının da katılımıyla 15 milletvekiline sahiptir. Hemen hemen hepsi Kürt kökenlidir. Yasal partiler içerisinde Kürtlerin bir azınlık değil, ulus olduğunu savunan tek parti konumundadır.

7 Kürt kökenli parlementerin ihracı SHP'nin popülaritesinden çok kaybettirdi. Kasım 1989'dan bu yana Kürt kökenli üyelerinin yarısı istifa ederek HEP'e geçtiler. SHP lideri Erdal İnönü, uzun tartışmalardan sonra, parti programına Kürt dilinin ve kültürünün serbestisi için madde koymak zorunda kaldı. Bilindiği gibi son 1987 seçimlerinde Kürtlerin büyük çoğunluğu partisini desteklemişti.

Mayıs ayı başında Kürdistan'a 5 günlük bir gezi yapan SHP lideri Kürtler nezdinde umduğunu bulamadı. Gittiği her yerde kendisine, Kürtlere karşı alınan önlemler söz konusu olunca ANAP ve Özal ile işbirliği yaptığı hatırlatıldı. İnönü her ne kadar bunun ANAP propagandası olduğunu iddia ettiyse de pek inandırıcı olamadı.

23 Nisan 1990'da Guy Spitaels'in konuğu olarak Belçika'da bulunan İnönü, Kürtlere dil ve kültür alanında bazı haklar tanınabileceğini, fakat bağımsız bir politik ve sosyal statünün tanınmasının yüksek talepler olduğunu dile getirdi. İnönü'ye göre "Altında İngiltere, Fransa, İtalya ve Yunanistan imzaları bulunan Lozan Antlaşması'na göre Türkiye'de üç azınlık gurubundan bahsedilebilinir. Yahudiler, Ermeniler ve Rum Ortodokslar. Ancak bunlara bazı ayrıcalıklar tanınabilinir."

Serbest Alman gazeteci Elisabeth Smith politik yapının birazcıkta olsa olumlu yönde bir gelişim gösterdiğini belirttikten sonra, geçen seneye kadar Türk politikacısı için Kürtlerin varlığı kabul edilmemiş bir olguydu demektir. Onlar da olsa olsa dağ Türkleri olabilirlerdi. Şimdi ise Ankara'da hemen hemen her gün Kürtler konusunda ne yapılabileceği tartışılmakta. Parlamento da üyesi bulunmayan Sosyalist Parti'nin bu konuda yoğun çalışmaları gündemde. Bütün partiler kendilerini Kürtler konusunda bir durum değerlendirmesi yapmaya zorunlu hissetmektedir. Yanlız şurası bir gerçektirki yapılanlar oy içindir. Yoksa Kürtlerin karakaşı ve gözü için değil. Tahminen 15 milyon Kürdün yaşadığı Türkiyede dogaldır. -Çünkü bu konuda sağlıklı istatistik bulmak hemen hemen imkansız-. Çünkü yaşamak için bir yerde buna zorunlu. Ancak köyde yaşayan köylü Kürt öyle fazla olanağa sahip değil. Konuştuğu ve anladığı tek dil Kürtçe, yaşam tarzı ise Kürt atalarının yaşam tarzıdır

Bir Türk gazetecisine göre: Politikacılar için yöre seçimden seçime önem kazanmaktadır. Bunu seçim kampanyalarında görmek mümkün. Bütün partiler, aşırı sağcılar, yörede kampanya süresince mümkün olduğu kadar Kürtçe propaganda yapmaktadırlar. Bu büyük bir çelişkidir. Kendilerinin anlaşmak zorunda kaldıkları bu dil ne gariptirki tanınmıyor ve yasak...

Catherine Vuylsteke

Belçika'dan giden Heyetin sözcüsü:

"Avrupalı demokratlar PKK ve Kürdistan halkını desteklemelidir"

Aralarında 6 parlamenter, 4 gazeteci ve 4 sendikacının da yer aldığı bir Belçika heyeti, araştırmalarda bulunmak üzere 26 Aralık 1990 ile 5 Ocak 1991 tarihleri arasında Kürdistan'ın çeşitli bölgelerinde incelemeler yaptı. Gözlem heyetinde yer alan parlamenterlerden 5'i dönüşlerinde Brüksel'de yaptıkları basın toplantısında izlenimlerini aktardılar.

Sadece Cizre ile Siirt arasında 16 kez aranmak üzere durdurulduklarını belirten üyeler, diğer bazı gözlemlerini de şu sözlerle aktardılar:

Jef Sleeckx (Sosyalist Parti milletvekili):

"Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi verilmektedir. Halk PKK'yi desteklemektedir. Tüm Belçikalı ve diğer Avrupa ülkelerindeki demokratlara düşen görev, bu haklı savaşlarında PKK ve Kürdistan halkını desteklemek olmalıdır."

"Yıkılan köyleri gözlerimizle gördük. Zorla göçettirilenlerin ağzından, devletin kendilerine yaptığı baskıyı dinledik ve gözlemledik."

Willy Kuypers (Halkın Birlik Partisi Senatörü):

"Kürdistan'da vahşet var. Bunu gözlerimizle gördük. Çok acı şeyler yaşanıyor, bunların tanığıyız. Olanlara 'Uluslararası Af Örgütü (AI)'nün sessiz kalmasına anlam veremiyoruz. Bir küçük Kuveyt için yapılanlar ve koparılan gürültü ortadayken, 25 milyonluk bir halk ortadan kaldırılırken hiç ses çıkarılmamakta, buna seyirci kalınmaktadır."

Hugo van Rompaey (Hristiyan Halk Partisi):

"Ben de arkadaşlarımızın gözlemlerine katılıyorum. Kürdistan'da insan hakları yok. Türkiye AET'ye giremez ve girmemesi için elimden gelen herşeyi yapacağım."

Hugo van Diendren (Yeşiller Partisi Parlamento Dışilişkiler Komisyonu Üyesi):

"TC, halkın PKK'den korktuğunu söylüyordu. Gözlerimizle gördük ki durum tam tersi. Halk, bir savaşın çıkması durumunda PKK'nin yanında yer alarak devlete karşı savaşacaklarını söyledi."

Tijl Declercq (Pax Christi Komisyon Başkanı:

"Gözlerimle gördüğüm vahşeti anlatacağım ve Belçika halkından bu vahşete karşı durmasını istiyorum."

TAZ, 9 Ocak 1991 / Almanya

"Emirlere uymayabilirler"

Köln'lü binbaşı Helmut Prieß, 51, "Darmstädler Signal" isimli subay birliğinin temsilcisidir. Bu birlikteki 200 asker 1983 senesinden beri silahsızlanma ve ordunun demokratikleştirilmesi ile uğraşmaktalar

Taz: *Ordunun Türkiye'deki harekatı anayasa ile bağdaştırılabilirmi?*

Prieß: Harekatı birkaç yönden sıkıcı buluyorum. Hukuksal yanına bakılırsa federal hükûmet uluslararası hukuk bilirkişilerinin çoğunluğunun görüşüne dayanmaktadır. Ben bunu genede tartışılabilir olarak görüyorum. Eğer NATO–üyelerinden birisi tehdit altında bulunuyorsa, antlaşma müzakerelere başvurulmasını öngörüyor. Bir saldırı esnasında antlaşma ortakları askeri harekatlara kadar varabilecek önlemleri alırlar. Türkiye'ye yönelik bir tehlikenin olduğunu hiç zannetmiyorum. Hele hele saldırıdan hiç bahsedilemez. Onun için Alman Ordusu'nun bu harekatının NATO antlaşması ile hiç bir alakası yoktur, daha ziyade Irak'a yöneltilen bir tehdittir, dolaylı bir Körfez harekatıdır.

Taz: *Tükiye'deki durum hangi rolü oynamaktadır?*

Prieß: Alman hükûmetinin Alman askerlerinin orada bulunmasına izin vermesine üzülüyorum. Türkiye en fazla 2/3'lik bir demokrasidir. Muhalefetin ve basının hakları önemli bir şekilde kısıtlanmıştır. Binlerce siyasi tutuklu vardır ve cezaevlerinde yaygın şekilde işkence yapılmaktadır. Ve Alman askerlerinin koruma sunacakları bölgede, yani Türkiye Kürdistan'ında, hemen hemen hiç demokrasi yoktur. Orada sürgün, işkence ve katliam var.

Taz: *Askerler bu durumdan haberdarlar mı?*

Prieß: Somut durum hakkında yeterli bilgileri yok. Kürt direnişçilerini takip etmek için Türk ordusu'nun senelerden beri Irak'a girdiğini bilmemekteler. Bu sürekli bir savaş tehlikesi demektir. Böyle bir durumda Alman bir pilot savunma eylemlerine katılıp katılmadığını nasıl değerlendirsin?

Taz: *Yani Alman ordusu Kürtler'e yöneltilen saldırılara yardımcı mı oluyor?*

Prieß: Doğrudur. NATO birliklerinin kantarları altında daha çok şiddet kullanılarak, Kürt sorunun çözümüne gidilmeye çalışılacaktır.

Taz: *Körfez'deki direkt katılımları için sadece anayasa değişikliği değil, aynı zamanda yeni bir yemin metnide lazımdır.*

Prieß: Evet, Şu anda Alman askerlerinin kaçmasına bile gerek yok. Yeminlerine atıf yaparak red edebilirler. Yani hukuksal belirlemeler olmadan emirlere uymaları gerekmez. Eğer bir gemide görevlerini yerine getiriyorlarsa en geç Süveyş Kanalında suya atlamaları gerekir. Ben sadece Alman halkını korumak için yemin ettim. İleride Alman askerinin dünyanın dört bir köşesinde savaşması için değil.

Taz: *Savaş patlarsa mücadeleyi reddetme olaylarının artacağını zannediyor musunuz?*

Prieß: Reddedenlerin sayısı artacaktır.

Xwendevanên hêja,

Berxwedan, di şoreşa Kurdistanê de rojnameyeke girseyî ya rizgariya netewî ye. Di bingeha weşanên wê de, perwerdekirina girsên Kurdistanê, rêkxistinkirina wan li dijî dagîrkeriyê, xebatên ajîtason û bengeşiyeke xurt ên şerê rizgariya netewa Kurdistanê, nasdana pêşveçûnên di barê vî şerî de, parastina gelê Kurd ji ramyariyên dijminî û hevxebatkariyê hene.

Berxwedan, ku rojnameyeke di destê girsên gel de ye, berî her tiştî bi alîkariyên tund û xebatên kolektîfî yên gelê me yê welatparêz pêşvediçe. Di vê barê de, di nava şaxên weşanî yên Kurdistanê û Tirkiyê de, cihekî xwe yê taybetî û bê-nimûne girtiye. Ev taybetîbûn û bê-nimûnetî jî, ji naveroka şoreşgerî, xwe spartina li ser derfetên zikmakî yên girsên gelî, hejimara bilind û sixleta birêxistinê dihê.

Kin were gotin **Berxwedan**, prensîb û hoyên serxwebûna netewî û demokrasiya gelî yên gelê Kurdistanê, weke sedemên hebûna xwe pejirandiye.

Berxwedan, bi destpêkirina sala 1991'ê, lihevhatineke li gora pêşveçûna têkoşîna serxwebûn û azadiyê û li gora pîvanên rexneyên bi guman, armanc dike ku kêmasiyan hindiktir û xwe ji hemû aliyan ve xurttir bike. **Berxwedan** bi sala nuh, bi hinde guhartinên naverokê xurttir dikin ên taybetiyên weşanî dihênin zimên û bi hin guhartinên bergehî û şêweyî destpêdike.

Bi armanca pêşvetir birina xebatên **Berxwedanê** em bang li hemû xwendevanan dikin ku tevlî van xebatên babetî yên li jêr bibin:

1– Livbazî, rêveçûn, xwepêşdan, mîtîng, civîn, pîkoliyên dagîrkeriyê û hwd. ku dikarin bibin nûçe, divê bi şêweyeke lezîn bigihin navenda me ye nûçeyan. Gelek nûçe, ji ber ku di dema xwe de nagihin me, pêwîstiya xwe hunda dikin. Xwendevanên me yên ku nûçe û nivîsên nirxandinê dişînin, divê nav û navnîşana xwe jî binivisînin. Heke ev nebe, derfet jî nîn e, ku em wan nivîsan biweşînin. Nûçe, bi nameyan jî dikarin werin ş‧yandin, herweha bi telefon û faksê (fax) jî. Heke hinde xwendevanên me hebin, ku naxwazin navên wan di rojnameyê de werin nivîsandin, em vê yekê dikarin baş fahmbikin.

2– Divê xwedevanên me bibin belavkarên rojnameyê yên aktîf. **Berxwedan** di têkoşîna li dijî dagîrkeriyê de, divê weke çekekê were bikaranîn.

3– Di barên nûçeyan de; di barên dîrokî, çandî û bikaranînên dagîrkeran de, divê rojname bi bawirnameyan (dokumanan), wêne, nivîs, helbest, hevpeyvîn, karîkatur û hwd. werin şayandin û xwendevanên me di lêkolîn û lêgerînan de cih bigirin.

4– Di hemû barên pêdivî de gotar û nivîs werin armanc kirin û xwendevanên me bi nêrîn û dîtinên xwe rol û fonksiyona rojnameyê mezintir bikin.

5– Weke di hemû xebatan de, di xebata **Berxwedanê** de jî rexne û pêşniyar cihekî pêwîst digirin. Ji bo keda kolektîfî bi xurtî pêşkêş bibe, divê rexne û pêşniyar bi berdewanî werin şiyandin.

6– Heke neyin weşandin û belavkirin jî, divê nameyên li ser pirsên rizgariya netewî herdemê ji me re werin û ji cem me derkevin. Lê nameyên bê-nav û bê-navnîşan nikarin pêwîst werin dîtin. Di vê barê de divê bi kêmasî navekî sembolîkî (xef) jî be, di binê namê de hebe û ev nav riya pêwendiyan pêşkêş bike.

7– Da xwendevanên me yên li dûr bikaribin rojnameyê bi berdewamî bişopînin, divê serî bidin derfetên abonetiyê.

8– Nûçevaniyeke bi dilxwazî û çalakî pêdiviye. Komeleyên welatparêzên Kurdistanê yên li gelek bajaran, divê bûyerên li dora xwe bi şêweyeke lezînî bigihînin rojnameya me.

9– Ji bo xurtkirina arşîva rojnameyê, hemû xwendevanên welatparêz divê derfetên xwe yên fireh, mîna pirtûk, kovar, wêne û bawirnameyan bigihînin me. Heke xwendevanên dixwazin alîkarî û piştgiriyên weha bikin hebin, dikarin pêwendiyên xwe bi me re deynin.

10– Ji bo xurttir kirina rûpelên şehîdan, divê hemû welatparêz nivîs, bîranîn, wêne û nameyên li ser û ji şehîdan bigihînin me.

Li ser bingeha pêwîstî û watedariya demê, hedefa me nûçevaniyeke bi lez û bezî, belavkirineke serdesttir û girsên xwendevanan ên dorfirehtir e. Em dikarin van tevan tev bi hev re pêkbînin. Em di wê baweriyê de ne, ku emê bikaribin vê delametê pêkbînin, her babet zehmetiyan li şûn xwe bihêlin û rojnameya me di sala 1991'ê de bi nûçeyên serfiraziya gelê me tijî bibe.

Sernivîsariya Berxwedanê

Xwendevanên hêja,

Ji bo zêdekirina nav û gotinên Kurdî di peyvandin û nivîsan de, emê ji niha û pêve di rojnameya xwe de heya derfet hebin navên êrdim, bajar, navçe û gundan, herweha navên derdor û çiyan bi Kurdî bidine weşandin.

Em tev baş dizanin, weke li ser hemû nirx û buhayên me yên netewî, li ser zimanê me jî texrîbateke mezin a dagîrkeriyê heye. Ji bo em bikaribin di vê barê de jî pêş ve herin, divê em ji dil û can berê xwe bidin van buhayên xwe jî. Heke vê rojê, di peyvandin û nivîsên xwe de em nekaribin zimanê xwe baş bikarbînin jî, em dikarin bi kêmasî nav û gotinan bi firehî bikarbînin û ji bo bikaranîna zimanê Kurdî di jiyana rojene de, serî bidin destpêkekê.

Li jêr em navên bajar û navçeyên (qezeyên) li bakurê Kurdistanê (perçeya bin destê Tirkiyê), yên ku em dizanin, çap dikin. Daxwaza me ji xwendevanan heye, heke di van de kêmasî û şaşî hebin, rastiyên wan ji me re bişînin.

Emê navên gundan jî, êrdim bi êrdim di demên li pêş de çap bikin. Em ji xwendevanan daxwaz dikin, ku navên gundên dizanin bi Kurdî û Tirkî bigihînin rajnameya me. Lê ji bo çi şaşî çênebin, divê xwendevanên me binivisînin, gund girêdayê kîjan êrdimê, bajarî yan jî navçeyê ne.

Dîsa, niha me bi vî karê xwe, bi bakurê Kurdistanê destpêkiriye. Lê hêviya me ji xwendevanan ewe, ku nav û gotinên êrdim, bajar, navçe, gund, derdor û çiyayên li başûrê Kurdistanê (perçeya bin destê Iraqê), li rojhilatê Kurdistanê (perçeya bin destê Îranê) û li başûrê-rojaveyê Kurdistanê (perçeya bin destê Surî) jî, ji me re bişînin. Li kêleka gotin û navan jî divê navên Erebî yan jî Farisî werin nivîsandin.

Semivîsariya Berxwedanê

Okuyuculara,

Gezetimizde Kürtçe isim ve kavramların oranını artırmak için şehir, kasaba, köy ve gittikçe dağ ile mevki vb.'lerinin isimlerini Kürtçe olarak vereceğiz.

Hepimiz biliyoruz ki, tüm ulusal değerlerimiz gibi, dilimiz üzerinde de büyük bir sömürgeci tahribat vardır. Bunu aşmak için inatla dilimize sarılmalı, konuşma ve yazışmalarımızda tümünü olmasa bile isim ve kavramları Kürtçe kullanmalıyız ve dilimizi günlük yaşamda da yaygın kullanmak için bir başlangıç yapmalız.

Aşağıda şehir ve ilçelerimizden Kürtçe isimlerini bildiklerimizi veriyoruz. Okuyucularımızdan istediğimiz, eğer hata ve eksiklikleri varsa, bilinenlerin doğrularını yazıp gazetemize göndermeleridir.

Aynı şekilde köylerin de Kürtçe isim listesini şehir şehir yayınlayacağız. Bu alanda okuyucularımızdan istediğimiz, yörelerinde bildikleri köylerin Kürtçe ve Türkçe isimlerini gezetemize ulaştırmalarıdır. Ancak bir karışıklık doğmaması için köylerin hangi ilçe ve ile bağlı olduğu belirtilmelidir.

Berxwedan Yazı Kurulu

Tirkî (Türkçe) – Kurdî (Kürtçe)

1- HAKKARİ / ÇOLAMERG
Şemdinli / Şemzînan (Şemzdînan)
Çukurca / Çelê (Çalê)
Uludere / Qilaban
Beytüşşebap / Elk
Yüksekova / Gever (Gêwer)
Esendere / Bajêrgan (Bajirge)

2- VAN / WAN
Çatak / Şax (Şaxê)
Gevaş / Westan
Gürpınar / Payizava (Qesrik)
Başkale / Elbak
Özalp / Ebex (Ebexê)
Muradiye / Bêgir (Bergir, Bagir)
Erciş / Erdîş (Arceş)
Edremit / Artemêtan

3- AĞRI / GRÎDAX (ARARAD)
Patnos / Patnos
Diyadin / Gihadîn (Giyadîn)
Hamur / Xemûr
Tutak / Tûtax
Eleşkirt / Zêdkan (Alaşgerd)
Taşlıçay / Avkevir
Doğubeyazit / Bazîd

4- KARS / SERHEDAN (QERS)
Aralık / Başan
Iğdır / Îdir
Tuzluca / Qulp (Tozan)
Kağızman / Qaqizman
Sarıkamış / Qamûşan (Sarîkamiş)
Digor / Têkor
Selim / Selîm
Susuz / Cilawûz
Göle / Golan (Mêrdenîk)
Arpaçay / Zarûşad
Ardahan / Golbert (Erdexan)
Çıldır / Zûrzûnan
Hanak / Xenêk
Posof / Dugurr (Duxurr)

5- ERZURUM / ERZIROM
Karayazı / Gogsî
Hınıs / Xinûs
Tekman / Tatos
Çat / Çad
Aşkale / Aşkeleh
Pasinler / Hesenkeleh
Horasan / Xoresan
Narman / Îd (Îdê, Hîd)
Tortum / Tortûm
İspir / Îspîr
Oltu / Oltî (Oltiyan)
Şenkaya / Oltîlî (Oltîliyan)
Olur / Olûr

6- ERZİNCAN / ERZINGAN
Tercan / Tercan
Çayırlı / Mansî
Refahiye / Gêrcanis (Zevker)
Kemah / Kemah
İliç / Îliç
Kemaliye / Egîn

7- SİVAS / SÊWAZ
Koyulhisar / Koyûlhîsar
Suşehri / Sûşehrî
Zara / Koçgirî
İmranlı / Kamilava
Hafik / Hafîk
Yıldızeli / Yildizelî
Şarkışla / Şarkişla
Gemerek / Gemerek
Kangal / Kangal
Gürün / Gurun
Divriği / Divrîxî

8- TUNCELİ / MAMIKÎ (MAMIKAN)
Pülümür / Pilemorî
Ovacik / Pûlûr (Zerenîk)
Nazimiye / Nazmiye (Kislê)
Hozat / Xozad
Çemişkezek / Malkîşî (Çemîşkêzak)
Mazgirt / Mêzger (Mazgerd)
Pertek / Pêrtax

9- BİNGÖL / ÇEWLIK (ÇOLIKAN)
Kiği / Gexî
Karlıova / Kehnî Reş (Gonî)
Solhan / Bongîlan (Boxlan)
Genç / Dara Hênê

10- MUŞ / MÛŞ
Varto / Gumgum
Malazgirt / Milazgir
Bulanık / Kop (Beranîk)

11- BİTLİS / BÊDLÎS (BIDLÎS)
Hizan / Xîzan
Mutki / Motkî (Mirtax)
Tatvan / Tûx
Ahlat / Xêlat
Adilcevaz / Elcewaz

12- SİİRT / SÊRT
Garzan / Zok
Sason / Qabilcewz (Qabilcewaz)
Kozluk / Hezo
Baykan / Xana Hewêl (Hewêl)
Şirvan / Xizxêr (Arvo, Xaşir)
Pervari / Berwarî
Kurtalan / Misric
Beşiri / Qûbîn
Batman / Êlih
Eruh / Dih
Şirnak / Şirnex (Şernex)
Güçlükonak / Basan (Baso)

13- MARDİN / MÊRDÎN
Silopi / Girgê Amo (Girê Amo)
Cizre / Cizîra Botan (Bazîbad)
İdil / Hezex (Azix)
Nusaybin / Nisêbîn (Mistbîn)
Midyat / Midyad û Êstil
Gerçüş / Gercews
Ömerli / Mehsert
Savur / Stewr (Sitawr)
Mazidağı / Şemrex (Şermex, Şimrix)
Derik / Dêrika Çiyayê Mazî
Kızıltepe / Kosar (Tilermen)

14- DİYARBAKIR / AMED
Çınar / Çinar
Bismil / Bismil
Silvan / Farqin (Silîvan)
Hazro / Hezro
Kulp / Pasûr
Lice / Licê
Hani / Hênê
Dicle / Pîran
Çermik / Çermûk (Şarîkûş)
Ergani / Erxenî
Çüngüş / Çunguş

15- ELAZIĞ / MAZRA (ELEZÎZ)
Maden / Maden
Sivrice / Gola Hezar
Baskil / Baskil
Keban / Keban
Palu / Palî
Karakoçan / Dep (Oxî)
Ağin / Egîna Jêr

16- URFA / RIHA (RUHA)
Ceylanpınar / Serê Kehnî
Viranşehir / Wêranşar
Akçakale / Kehniya Xezalan
Suruç / Pirsûs (Ordî, Sirûç)
Birecik / Bêrecûk
Halfeti / Xelfetî
Bozova / Heweng (Xeveng)
Hilvan / Cûrnê Reş
Siverek / Girê Sor (Sêwrek)

17- ANTEP / DILUK (DÎLÛK)
Kilis / Kilîs
Nizip / Belkis (Nizîb)
Oğuzeli / Tilbişar
İslahiye / Îslahiye
Yavuzeli / Çinçin
Araban / Ereban

18- MARAŞ / GÜRRGUM (MEREŞ)
Pazarçık / Pazarcix
Andırın / Andirîn
Göksun / Goksûn
Afşin / Avşîn (Efsûn)
Elbistan / Elbistan
Türkoğlu / Kurdoxolî (Eloxlî)

19- MALATYA / MELEDÎ (MELÎD)
Arapkir / Erebgir
Ağin / Axîn
Hekimhan / Hekîmxan
Arguvan / Erxevan (Tahîr)
Darende / Darende
Akçadağ / Argan (Arga)
Yeşilyurt / Çirmik
Pötürge / Şiro
Doğanşehir / Wêranşar

20- ADIYAMAN / PIRRÎN (SEMSÛR)
Gerger / Aldûş (Gêrger, Kerker)
Çelikhan / Çêlikan
Kahta / Kolik
Gölbaşı / Serê Golan
Besni / Bêhiştî (Bêsnî)
Samsat / Şemîzad (Semsad)

NOT: Kürtçe isimlerde parentez dışındakiler temel alınanlardır. Parantez içindekiler ise, ayrıca söyleyiş biçimleridir.

Gelê Kurdistanê yê niştimanperwer û têkoşer!

DELAMETA ME TÊKOŞÎNA JI BO KURDISTANA AZA YE !

Dihê xwestin, xusarên aloziya li Rojhilata Navîn, ku bi pirsa Xelîçê kûr dibe û bi lez ber bi şerekî seranserî ve digindere, di serê gelê me de werin peqandin. Amadekariyên şer ên karvanî ji aliyê dagîrkeriya Tirkên faşîst, ku di aloziyê de alîyeka rastûrast e, gihane pîvanên xwe yên dawiyê. Daxwazên dewleta Tirk di vî şerî de eşkere û zelal in: Rejîma dagîrker, ku li hemberê berxwedana netewî ya gelê me bêgav ketiye, tenê di şerekî levakirinê yê nuh de çareya domandina bebûna xwe dibîne. Dewleta Tirk dixwaze bi riya cengê xwe berfirehtir bike, birê başûrê welatê me jî dagîr bike, bi riya gihandina şerê taybetî ber bi serpilka bandevî ve têkoşîna me ya rizgariya netewî bişikîne û ji bo parastina berjewendiyên împerîalîstî li herêmê rista cendirmetiya xwe xurttir bike. Ji ber van sedeman dewleta Tirk a dagîrker ziviriye mekîneyeke cengê, ku hemû gelên herêmê dike hedefê xwe û xebatên germkirina cengê dide pêşiya xwe. Bi hemû hêzên xwe ve, pîlaneke şerekî karvanî gav bi gav di jiyanê de pêkdihêne.

Li Kurdistanê di karvaniyê de şerekî taybetî heye

Aloziya Xelîçê ji niha ve ziviriye bê-posîde kirina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê û şerê ji nuh ve levakirina Kurdistanê.

Ajotkarê vî şerî yê sereke dewleta Tirk a dagîrker e. Bi hinceta aloziya Xelîçê, Kurdistanê bi çekên kîmî, tankan, topan û firokên cengê yên bi rokêtên serî nuklear tijî kiriye. Tenê li êrdima Botanê bêhtirî 300 hezar leşkerên xwe, yekeniyên artêşa xwe bi cih kiriye. Qadên firokên (firokgeh) cengê yên li Meledî-Erxaç, Amed, Êlih û Mûşê bi sedan firokên cengê yên amadeyê êrîşê tijî kiriye. Li kendalên Çiyayê Cûdî û navçeyên Hezex û Cizîra Botan, kaşên (rampayên) fuzeyan avakiriye. Bi çekên kîmî û çekên tîrêj-lazer dihê xwestin, ku Kurdistanê ji bo çekên rûxandinê yên împerîalîstan bikin qadê ceribandinê û mirovê Kurd jî bikin êmê ber devê van çekan.

Dewleta Tirk ji xwe re kiriye armanc, ku bi komên leşkerên xwe, bangeşî û azîneyên xwe yên kotekê, di nava gelê me de kaosekê (tevlîheviyekê) biafirîne, gelê me bibizdîne û bi vê riyê gelê me ji welêt biajo. Ji niha ve nîvê şêniyê navçeya Girgê Amo (Silopya) berê xwe daye koçê û hemû gundên nêzîkî derdorên tixûbî hatine valakirin.

Li bajarên Amed, Êlih û gelek bajarên din, artêşa Tirkan dest daniye ser hemû nexweşxaneyan; destûr nade, ku nexweşên giran jî bikaribin di nexweşxaneyan de bimînin. Dewleta Tirk û bazirganên bazara-reş ên girêdayê dewletê, ji niha ve dest bi stok-kirina (di embaran de komkirina) tiştên xwarinê û hwd. kirine; xwe dane xebata anîna gel ber keviya birçîhiştinê. Rê ji bo revîna dewlemendan ji Kurdistanê heya dawiyê vekirine; li ser vê bingehê gelê me rûberê psîkolojiya koçeriyê dikin. Li hemû bankayan karên diravî û dovîzan (pereyên biyaniyan) hatine rewastandin û di dermanxaneyan de jî, astengî û rewşa nebûna dermanan afirandine. Aboriya xwecih a gelê me, ku ji xwe gelekî jar bû, xistine nava rûxînekê. Ji niha ve leşker dest datînin ser navgînên (mekîneyên) sivîl ên gelê me. Di vê barê de dewleta Tirk hinde daxweyanjyan danezane dike û dibêje, heke şer derbikeve, ji bo karên artêşê wê dest li ser hemû navgînan were danîn.

Weke birekî van bikaranînan li hemû bajar û navçeyên Kurdistanê bayê teroreke mezin dihê lêdan. Di bin navê parastinê de, hinde êrdimên qedexe dihên danezane kirin. Di her rojekê de bi sedan welatparêz dihên girtin. Dewlet dest datîne ser avahiyên sivîl ên gelê me yên mîna hotêlan, da Hêzên Çalakî û kadroyên leşkerî yên împerîalîstan di wan de werin bi cih kirin. Ji niha ve hinde prova (ceribandin) dihên kirin, ji bo heke şerekî karvanî derbikeve, hemû saziyên demokratîkî yên zagonî werin girtin; potansiyela welatparêz a dihê nasîn û bi posîde ye û dikare rêberiya civakê bike, were şikandin û ji holê rakirin.

Birêvebirê vî şerê hov dewleta Tirk, ji aliyê din jî serî dide demagojiyên mezin. Azîneyên bangeşiya bê-exlaqtirîn ên şerê taybetî ji xwe re bikardihêne; ji aliyekê belavokên bi sernivîsên "Helepçe ji bîr nekin!" belav dike, ji aliyê din jî dixebite ku bi îddîayên bê bingeh rêberê têkoşîna me ya netewî PKK û pêşengê PKK reş şanî bike. Hemû saziyên bangeşiyê û weşanên dewleta Tirk, ji bo birîndarkirina otorîteya PKK li ser gel û ji bo dîsa serdest kirina otorîteya dagîrkeriyê ku bi lezînî ber bi rûxînê ve diçe, di xizmeta şerî de bi tundî dihên bikaranîn.

Aliyê din ê aloziyê û şerê levakirina dagîrkeriyê, ango rajîma Saddamê faşîst jî, başûrê Kurdistana ku valakiribû, bi fuzeyên nuklear ên berê wan li bakurê Kurdistanê, tijî kiriye. Gelê Kurd bi kotekê çekdar kiriye û weke êmê şerî, di kozên pêşîn de bi cih kiriye. Herdu aliyên şer jî, gelê Kurdistanê ji xwe re hedef hilbijartine. Hêzên dagîrker, di bin navê ji hevûdu hisab pirsîne de û bi hinceta vê, danîne pêşiya xwe ku Kurdistanê ji qirkirinekê derbas bikin û welatê me di nava xwe de ji nuh ve leva (par) bikin.

Gelê Kurdistanê yê welatparêz û hêzên xwedî ramyariya berpirsiyar!

Li hemberê amadekariyên cengê yên birêvedikevin, li hemberê gumana pêkhatina cengekî herêmî û li hemberê şerê taybetî yê karvanî ku ji niha ve li Kurdistanê dihê ajotin, hêlwesta (tewrê) me zelal e. Delameta me têkoşîna hem li dijî dagîrkeriya Tirkan, hem li dijî dagîrkeriya Iraqê û hem jî li dijî hêzên împerîalîst ên vegirtkar û piştgirên dagîrkeran e. Delameta welatparêzekî Kurd tenê û tenê, "Têkoşîna ji bo Kurdistaneke aza ye."

Ji rewşenbîran heya şivanan, her mirovekî Kurd gelekî baş dizane, ku şerê amadekariyên wî dihên kirin, ne şerê me ye û armanca di vî şerî de, bêhtir dîldar kirina gelê me ye, reştir kirina kolatiyê ye. Li pêşberê netewê me tehlukeyên mezin hene. Lê ev ji niha ve di his û ramanê de, di nava gelê me de yekîtiyekê afirandiye; rewşeke adaptasyon û berxwedana netewî ya berfireh birêveketiye. Di rewşa vê dîalog û adaptasyona pozîtîf û baş de ku di navbera hêzên welatparêzên Kurdistanê de çêbûye, heke her hêzek bi zanîna berpirsiyariyê xwe bitevgirîne, wê bibe gengaz û derfet ku bi yekîtiyeka netewî ya berfireh em berxwedana gelê xwe bilind bikin. Xwepêşdanên vê dawiyê yên li Tirkiyê jî, şanî dikin, ku li Tirkiyê jî tevgereka livbaziyê ya zînde bi destê potansiyeleke gelê kedkar û xebatkar afiriye û ev wê milê xwe bide berxwedana gelê Kurdistanê jî.

Tehdîta şerê dagîrkerî û împerîalîstiyê ku li Kurdistanê xwe navendî kiriye, gelê Kurdistanê û berxwedana gelê Kurdistanê kiriye navenda hevkariya di navbera hemû gelên li teviya herêmê de. Hîma hevkariya tevgera li dijî cengê ya zînde ku li welatên Ewrûpa pêşvediçe, berê xwe dide aliyê gelê me jî.

Divê em ji bîr nekin, ev şer ne ji ber xurtiya hêzên dagîrker, li çewtî vê, ji ber jariya wan xwe daye rojpergalê. Di vî şerî de, weke rejîma Iraqê ya faşist, şansê biserketina dagîrkeriya Tirkan jî nîn e. Heke ceng çêbibe, astengên rejîma Tirk wê kûrtir bibin. Wê kontrola xwe ya li ser gelê me heya pîvaneke mezin hunda bike û li dora berxwedana netewî ya gelê me wê çembereke hevkariyê ya mezin ava bibe. Dewleta faşîst hebûna xwe bi cengê ve girêdaye, ger aloziye heyî ji rewşa xwe ya niha pêşvetir neçe jî. Lewma, li hemberê opozîsyona me ya netewî û xurt û li hemberê serhildanên me yên gelî, bi şêweyeke vebire ku nikare xwe li ser lingan bigire.

Gelê Kurdistanê yê welatparêz!

– Bi tehdîta psîkolojiya pîkoliyan, birçîbûnê, kaos û mirinê ku dewleta dagîrker diafirîne, neyin xapandin. Ji welatê xwe, navçe û gundên xwe dernekevin. Mirov, bi derketina ji welatê xwe nikare xwe rizgar bike. Li rizgariya ji şerê dagîrkeriyê, li Kurdistanê bigerin; di hebûna gelî, li çiyayên me û yekbûna xwe de bigerin; di berxwedanê û xwe bi hev girêdanê de bigerin.

– Bi bangeşiyên dewleta dagîrker neyin xapandin; bi çi rengî piştgirî nedin artêşa Tirkan, merivên xwe neşînin leşkeriya artêşa faşîstan. Berê ciwanên Kurdistanê bidin revîn û firara ji artêşa Tirkan, bidin livbaziyên sabotajê yên di nava rêzên artêşa faşîst de. Bi sabotajan, belavokan û dirûşmeyan tevgera artêşa faşîst bixin nava tengasiyê. Yekeniyeke artêşê ya piçûktirîn jî bibizdînin, moralê wan bişikînin, maneviyeta wan a şerî bihejînin.

– Navgînên xwe û avahiyên xwe bi çi rengî nedin bin xizmeta artêşa ji garana xwînrij û mirovkujan. Heke hûn rastî rewşên weha bibin û çare nebe, navgînên xwe bidin ber agirî çêtir e.

– Li pêşiya hotêlan û avahiyên din, ên ku Hêzên Çalak û pîsborên NATO yên din, di wan de dimînin, xwepêşdanan pêkbînin û rabin livbaziyên protestoyê. Her eskerekî biyaniyan ku hatine alîkariya dewleta Tirk, dijminê xwe bizanibin. Endamên Hêzên Çalak û kadro û leşkerên biyaniyan ên din, ji biyaniyên bê guneh û sivîl baş cuda bikin û baş bala xwe bidin vê rewşê.

– Li hemberê karên stokê û bazara-reş ku bi destê dewletê û firsendkarên wê yên hevxebatkar birêvedikevin, bi xurtî bisekinin. Bazirganên bazara-reş pîşange û rabir (teşhîr û tecrît) bikin. Heke ji ber şerî kêmasî di tiştên xwarinê de derbikevin, tengasiyeke di vê barê de birêvebikeve, hevkariya di nava xwe de xurt bikin û dest deynin ser ofîsên xwarinê û saziyên tiştên din ên dewleta Tirkan; hemû tiştên wan tarûmar bikin.

– Ji bo berjewendiyên gelî xwe çekdar bikin. Rêxistina xwe ya hundurî pêşvetir bibin. Bê danîna cudahiyekê di navbera hemu hêzên li dijî cenga dagîrkeriyê û piştgirên berxwedana rizgariya netewî de, em tevan bikişînin nava rêzên xwe. Rewşa adaptasyon û berxwedana netewî berfirehtir bikin. Li şûna ji welat derketin û revînê, herin gundên Kurdistanê yên li wan deran kontrol û serdestiya dijmin jar e. Tevlî rêzê ARGK bibin, li bajaran û li hemû taxan di komîteyên berxwedanê yên ERNK de hîm û hêza xwe bikin yek.

– Tehlukeya mezin bi "parêzkarên gundan" jî bidin fahmkirin. Bikin, ku berê çekên xwe bidin dijminê me yê rast.

– Bikin, ku sendîkatên li Kurdistanê li dijî kirinên dewletê rabin; nehêlin, ku nexweşxaneyên bi diravên karkeran û birên gel ên kedkar hatine ava kirin, bikevin bin xizmeta artêşa dagîrkeran.

– Bikin, ku hemû sendîkat, partî û komeleyên mafên mirovan ên welatparêz û demokrat, li hemberê tehdîta ji cih hilkirinê, birçîhiştinê, terora dewletê û çekên kîmî serî hildin. Ger derfet û gengaz kêm jî bin, bi koz û hebûnên di destên me de, protestoyên livbaziyan û berxwedanê bilind bikin; ji vî alî ve, ji derfetan sûd û berjewendî bistînin. Divê were zanîn, di rewşa şerekî de, guman heye ku hemû saziyên qala wan dihê kirin, werin girtin û qedexe kirin; vê rastiyê bînin pêşiya çavên xwe û amadekariyên xwe bikin, da di bin hoyên dizî û dijwar de jî rê şanî gel bikin.

– Sîxur û ajanên dibin hacetên polîtîkaya dijmin di nava xwe de nehêlin, mafê jiyanê ji wan re di nava xwe de nehêlin. Bi şêweyeke girantir û ders-dayinê, ji cezakirina wan xwe dûr negirin.

– Baweriya xwe bi pêşengê me yê rizgariya netewî PKK, eniya me ERNK û artêşa berxwedana gelê me ARGK re xurttir bikin û alîkariya xwe ji wan re pêşvetir bibin. Pêşengê me PKK demê bi his û ramanên kûr û mezintir dinirxîne; xwe daye amadekariyên herî tunde yên ramyarî, rêkxistinî û çalakî, ji bo gelê me ji vê domanê serketî derexîne û gelê me bigihîne serfiraziya rizgariya netewî.

*** Bimire cengê dagirkerî û împerîalîstî!**
*** Bimirin rejîmên dagîrkerên faşîst ên Tirkiye û Iraqê!**
*** Bijîn PKK, ERNK û ARGK!**
*** Dagîrkeriya Tirkên faşîst wê hunda, gelê Kurdistanê wê qezenc bike!**
*** Bijî serhildana gelê me ya netewî!**

Rêkxistina ERNK li Ewrûpa
14 Çile 1991

Destpêk di rûpela dawî de

didominin.

Gêrîllayê ARKG **Abdulvahap Îmret** û welatparêz **Muhyettin Îdiz** bi bangina dirûşmeyên serfiraziyê digihin raddeya şehidbûnê. Kêf û dilxweşiya dijmin jî di qorik de dihêlin. Du endamên komên taybetî dikujin, sê polisên sivil jî bi xadarî birîndar dikin.

Hêzên dijmin paşê destpêkirin ku kerba êşa canê xwe ji gelê me bistînin. Hemû xaniyên di kolana Emîrê Tacdîn de, ku şer li wir çêbûbû, didin ber agirê rokêtan. Xaniyê têkoşerê şehîd **Haşim**, xaniyê welatparêzê şehîd **Muhyettin** û li kêleka van jî, xaniyên walatparêzên bi navên Miheme, Remezan, Ehmed û Mele Şerîf bi tevayî dirûxinin. Mizgefta Cûdî jî bi tevayî rûxandin. Ji ber agirê rokêt û berikên leşkerên dijmin gelek xaniyên din jî birîn girtin. Leşker paşê avêtin ser malan; li taxa Cûdî di gelek xaniyan de zirarên mezin birêxistin. Di dema şer de, gava leşker xaniyê têkoşerê şehîd **Haşim** didan ber agirê rokêtan, xuşka wî ya piçûk jî di xênî de bû. Xuşka wî bi tesadufî xilas dibe. Dagirkerên xwînrij, bi hiceta şerê bûyî, ketin hundurê gelek xaniyan û tiştên mîna televîzyonê û hwd. ji hevûdu xistin. Di dema van êrîşan de dagirker welatparêzan kom bi kom di xaniyan de asê kirin û provayên qirkirinekê kirin armanca xwe. Endamên komên taybetî yên çavsor û har, destê welatparêzê bi navê mele Şerîf girêdan, wî direjî erdê kirin û dan ber lêdanê.

Polis û komên taybetî bi vê hovitiya xwe jî têr nebûn. Bi hezaran serbazan serê hemû kolan û şeqemên bajêr girtin.

Dagirker baş ditirsiyan, ku şîna şehîdan bizivire xwepêşdaneke girseyî û protestoyeke mezin. Lewma destûr nedan gel jî bo rakirina cendekan. Cendekên herdu şehîdan jî aliyê belediyê hatin rakirin.

Roja 6'ê Çîlê bêhtirî 300 welatparêzî, xwestin herin goristanê. Lê paşê anin pêşiya çavên xwe, ku heye dagirker serî bidin provokasyonekê. Ji ber vê yekê dev jî daxwaza xwe berdan. Lê disa jî hema her rojekê, bi giranî jin, li dora 500 welatparêzî çûn goristanê ser şehîdên xwe. Di Mizgefta Mamê Eli de jî taziye dihên pejirandin. Welatparêzên bi hêrs û girr, bi komên mezin, her rojê diçin vê mizgeftê û mizgeftê jî bo biranîna şehîdan dadigirin.

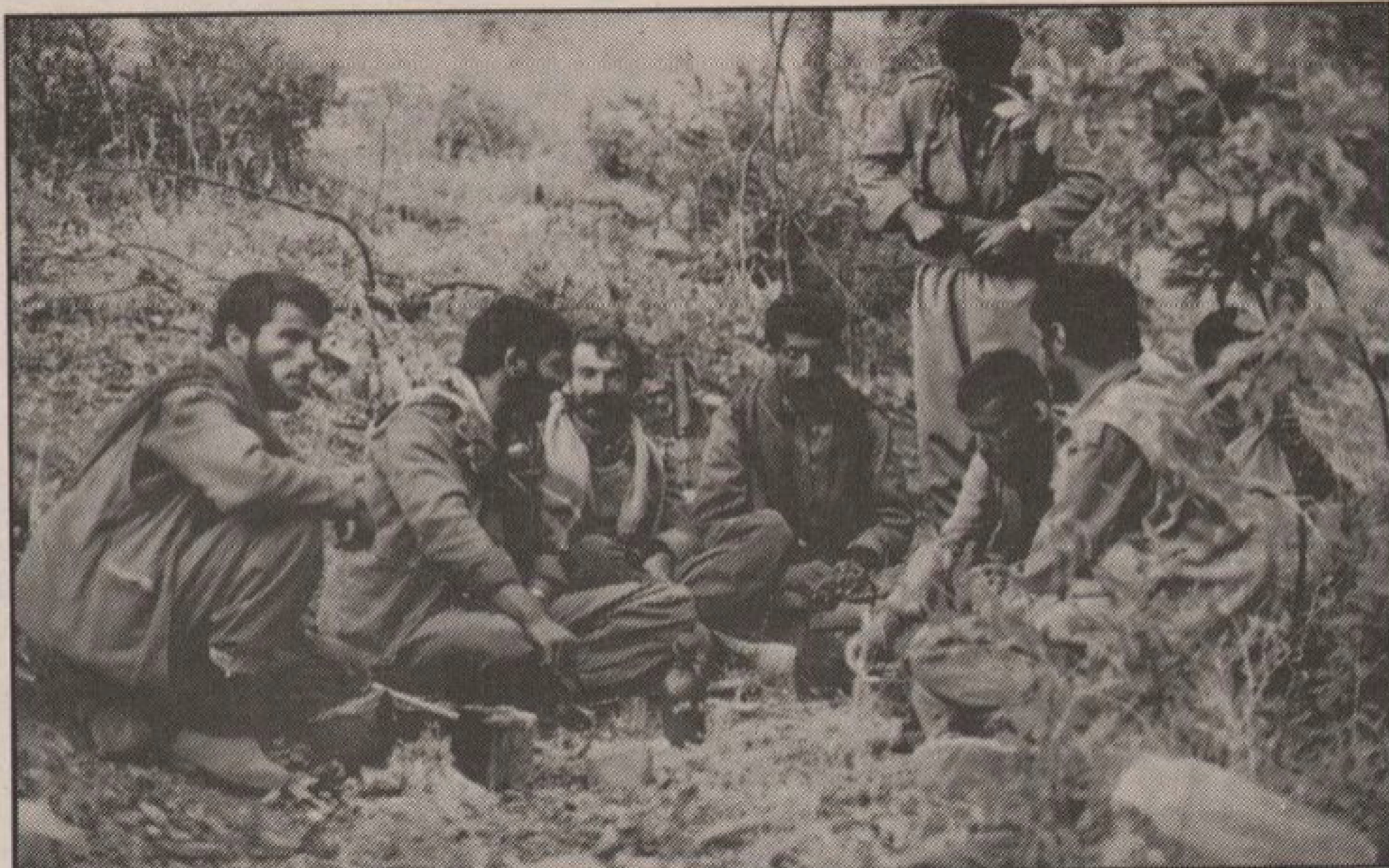
Têkoşerê ARGK ê leheng **Abdulvahap Îmret (Haşim)** 22 salî bû. Eve du sal bûn, ku tevlî ARGK bûbû. Ji malbata wî, **Haşim** dibe şehîdê sêwemîn. Berî niha jî, jî malbata wî du şehîdên me hebûn.

CIZÎRA BOTAN

Welatparêzê bi navê Tevfîk Tîmurtaş di şikenceyan de hate kuştin. Mele Evdilrehmanê Xendekî yê 80 salî, ji ber şikenceyên giran rakirin nexweşxaneyê

Cizîra Botan (Berxwedan): Roja 5'ê Çîlê di navenda bajêr de şerekî dijwar çêbû. Piştî şer gelek welatparêz hatibûn girtin. Ji wan, welatparêzê bi navê **Tevfîk TÎMURTAŞ** di şikenceyan de hate kuştin. Ev welatparêz dilxwazekî ERNE ê aktîf bû. Dagirker, roja 15'ê Çîlê cendekê wî avêtin ber deriyê xaniyekî li kêleka avahiya belediyê. Şikenceyeke giran li wî kiribûn, di şikencê de mejiyê wî peqandibûn û bi vî awahî wî kuştine.

Piştî şer Mele Evdilrehman Aksoyê jî gundê Xendekê jî girtibûn. Tevlî çend melayên din wî biribûn. Bi xwe 80 salî ye. Bi welatparêziya xwe ya aktîf dihê nasîn. Giraniyeke mezin ê Mele Evdilrehman li ser gel heye. Wî jî, ji şikenceyên giran derbas kirine û rakirine nexweşxaneyê. Gava rojnameya me ketî çapê, me van agahiyan ji Cizîrê standin. Lewma hîna em agahdar nebûne, ka melayê welatparêz ji rewşa mirinê derketiye yan ne.

Kurdistan-Qilaban / 1990: Gêrîllayên ARGK — Foto Berxwedan

FARQÎN

ARGK avêt ser navenda navçeyê: Sîxurek bi mirinê hate ceza kirin. Embara titinê ya saziya dewletê hatê şewitandin

Farqîn (Berxwedan): Şeva 10'ê Çîlê gêrîllayên ARGK avêtin ser navenda navçeya Farqînê (Silivan). Ji ber ku di navçeyê de "tugay"eke dijmin û hêzên dijmin ên polisî hene, birek ji yekeniya ARGK li hinde xalên li dora navçeyê xwe kire kozan, ji bo parastina birê ketî navenda navçeyê.

Gêrîllayên ARGK ên ketin navenda navçeyê, xwe belevî çayxaneyan kirin û belavokan dan destê şênî û bangeşî li mirovan kirin. Gêrîlla, bi gumana hinde sîxur û polis jî tevlî gel bûne, kontrola kesaniyê jî çêkirin. Kontrolek di avahiya "Silvanspor" de jî çêbû. Li wir sîxurê bi navê Kadir Tunç girtin ku berî sala 1980'an li Farqînê berpirsiyariya MHP (Partiya Tevgera Nijadperest) a faşîst dikir. Wî dan ber berikan û bi mirinê ceza kirin. Di dema bûyerê de jî ber revîna hinekan bizdanek jî xwe da şanikirin û lewma sê kes jî bi şaşî birîndar ketin.

Gava gêrîlla ji navçeyê derdiketin, agir berdan embara titinê ya saziyên dewleta Tirk jî. Bi tonan rîsiyên titinê şewitandin û tunekirin. Herçendî dijmin di navçeyê de xwediyê himeki leşkerî yê mezine jî, yekeniyên dagirkeran nekarîn li dijî gêrîllayan tiştekê bikin.

HEZRO

Yekeniyeke gêrîlla ya mezin avêt ser navenda navçeyê

Amed (Berxwedan): Êvara 23'ê ya meha Kanûnê gêrîllayên ARGK avêtin ser nevenda navçeya Hezro êrdima Amedê. Gêrîllayên me yên rizgariya netewî, hemû xalên çûyin û derketina ji navçeyê pêşî girtin. Paşê xwe belavî çayxaneyan kirin, belavokan dan destê mirovan, bi gel re peyivîn û bangeşiyeke mezin pêkanîn.

Di domana livbaziya xwe de gêrîlla dest danîn ser sê çekên nobedarên şevê jî. Natirvan li hemberê gêrîllayan li ber xwe nedan.

Herçendî teviya şênî dizanî ku gêrîlla di navçeyê de ne û gêrîlla demeke dirêj di navçeyê de man jî, hêzên leşkerî yên dagirkeran newêrîn bersiva gêrîllayan bidin.

Ev livbazî, di wan rojan de pêkhat, ku berxwedana gelê Licê û greva karkerên Zonguldakê birêveketibûn. Lewma, herweha bi armanca piştgiriya van, ev livbaziya Hezro pêkhatiye. Gêrîlla, bi bangeşiyên xwe, bang li gel jî bo berxwedana berdewamî kirin.

Êrîş û seravêtina gêrîlla li Hezro, di navenda bajarê Amedê de jî posîdeyên mezin û baş afirand.

GEVER

Gêrîllayên ARGK êrîş birin ser qereqola dijmin li Betrodê. 10 serbaz hatin kuştin

Çolamerg (Berxwedan): Gêrîllayên ARGK şeva 8'ê Çîlê li gundê Betrodê navçeya Geverê êrîşek birin ser yekeniyeke dijmin. Di vê êrîşê de gêrîlla topavêj jî bikaranîn. Berik, ji avahiya ku yekeniya dijmin têde bû ketin. Di encamê de avahî bi tevayî hilweşî. Di vê êrîşê de 10 serbaz hatin kuştin, gelek jî birîndar ketin. Yekeniya ARGK ku vê êrîşê pêkanîbû agahî gihand me û got, *"Yekeniya dijmin a ji 30 leşkeran kete nava tirseke mezin. Ji leşkerên nemirîbûn hinek revîn, hinek jî ketin destê me."*

Di vê bûyerê de, çi hundabûnek ji hêza ARGK nebûye.

GIRGÊ AMO

Gêrîllayên ARGK avêtin ser "tabur"a dijmin a li gundê Sîrkê. Sisê ji wan serleşker (subay) gelek serbazên dijmin hatin kuştin

Girgê Amo (Berxwedan): Şeva 9 û 10'ê Çîlê gêrîllayên ARGK êrîşeke bi rokêtan birin ser "tabur"a leşkerî ya Tirkan li gundê Sîrkê. Avahiya "tabur"ê demeke dirêj ma di bin reşandinê de. Bireki avahiyê rûxî. Sisê ji wan serleşker gelek serbaz lêdan û derb xwarin. Ji ber ku çûyina derdorê ji bo gel hatiye qedexe kirin, em bi vebirî agahdarê kuştiyên ji dijmin nebûn. Mirovên ji gel dîtine, ku sê serleşker û gelek serbaz mirî yan birîndar rakirine nexweşxaneyê. Guman heye, ku gelek ji wan hatina kuştin an jî hinek jî yên birîndar paşê mirine.

SÊRT

Gêrîlla riya Sêrt û Dihê birrîn

Sêrt (Berxwedan): Roja 29'ê Kanûnê 1990'an gêrîllayên ARGK riya Sêrt û Dihê birrîn. Hemû navgînên diçûn û dihatin rewestandin, kontrola kesbûnê û bangeşî li rêwiyan kirin. Di domana livbaziyê de û piştî livbaziyê çi şer an pozberiyeke bi hêzên dagirker re çênebû.

Roja 4'ê Çîlê dagirker çar serbazên birîndar birin nexweşxaneya li bajarê Sêrtê. Lê diyar nebû, ev serbaz li kîjan derê birîndar ketine. Her di vê rojê de, pênc serbazên bi birînên giran birin nexweşxaneya li bajarê Amedê. Roja 9'ê Çîlê jî ambulans serbazên birîndar kişandin nexweşxaneya Sêrtê.

Di rojên 6 û 7'ê Çîlê de, li ser riya Sêrt û Dihê li dora gundê Memiran, şerekî giran di navbera gêrîllayên ARGK û hêzên dagirkeran de çêbû û şer demeke dirêj doma. Serbazên qereqola gundê Bêdarê jî tevlî şerî bûn. Di vî şerî de em agahdarê çi hundabûneke ji gêrîllayan nebûne. Lê guman heye, ku serbazên birîndar ên roja 9'e Çîlê rakirin nexweşxanê, di vî şerî de birîndar ketine.

Roja 14'ê Çîlê jî hin birîndarên ji serbazan birin nexweşxaneya Sêrtê. Ji ber ku dagirker bûyeran veşartî dihêlin em agahdarê nûçeyên berfireh nebûne, lê ji van bûyeran eşkere dibe, ku hema her rojê hinde şer li ser axa Botanê çêdibin.

PASÛR

ARGK navgîneke leşkerî xiste dafê. Sê serbaz hatin kuştin, serleşkerek jî bi xedarî birîndar ket

Amed (Berxwedan): Roja 27'ê Kanûnê gêrîllayên ARGK li gundê Sêrêkê navçeya Pasûrê êrdima Amedê navgîneke qereqola gund xistin dafê. Ji serbazên di navgînê de sisê hatin kuştin, serleşkerek (astsbay) jî bi xedarî birîndar kirin. Piştî livbaziya dafê şerekî kin çêbû. Di vî şerî de çi hundabûneke ji gêrîllayan nebûye.

ŞIRNEX

Gêrîlla di navenda bajêr de xaniyê "parêzkarekî" dan ber narînçokan

Şirnex (Berxwedan): Komek ji gêrîllayên ARGK şeva 24'ê Kanûnê xaniyê "parêzkarê" mirovkuj Abdullah Batmaz dan ber narînçokan (bombeyan). Gêrîlla du narînçok avêtin xaniyê welatfiroşî. Yek kete ber devê derî, lê nepeqiya. Yek jî ji şibakeyê kete hundurê xênî û peqî. Di encama peqînê de xusarên mezin di xênî de çêbûn. Di vê bûyerê de çi kesek nehate kuştin, nemir.

Li Şirnexê "parêzkarî" bi dijwarî ji hev dibe. Di navenda bajêr de tenê cerdevanên Mala Tataran mane. Bilî van "parêzkarên" gundên Cefanan û Glindorê jî hene. Ji ber ku ev herdu gund jî hatine vala kirin, cerdevan xwe di navenda Şirnexê de disperin. Hîna komeke "parêzkaran" a axayê Batuyan Osman Demir jî heye, lê ev êdî ne aktîf e.

CIZÎRA BOTAN

Yekîtiya melayên welatparêz belavokan belavkir

Cizîra Botan (Berxwedan): Weke ku nûçevanê me agahî gihandî me, di rojên pêşîn ên meha Çîlê de, li mavçeyên Cizîra Botan, Hezex û Girgê Amo, "Yekîtiya Melayên Welatparêzen Kurdistanê-YMWK" bi navê xwe belavokan belav kiriye. Hîna em li ser naveroka bêlavokê bi vebirî agahdar nebûne. Lê disa jî em saloxdar bûn, ku bi belavokê bang li gel hatiye kirin û weha hatiye nivîsandin, *"Hemû misilman, gelê Kurdistanê... Li hemberê dagirkeriya Tirkan a faşîst rabin berxwedanê!"* Dagirker di navenda Cizîra Botan de bi hinceta çêbûna şereki, deliv girtibûn û mizgeftekê rûxandibûn. Paşê jî çar melayan girtibûn.

Ev bûyer şanî dike, ku derdorên welatparêz ên oldar xwe di nava rêzên ERNK de rêkxistî dikin û her diçe bêhtir, tevlî berxwedana netewî dibin. Belavok jî, ji aliyê van li dijî tiştên bûne, weke perçeyeke jî protestoyan hatiye belevkirin.

LICÊ

Gundiyên "Yolçati" carek din meşîn navenda navçeyê

Licê (Berxwedan): Roja 1'ê Çîlê gundiyên "Yolçati", bi armanca protestokirina pikoliyên qereqola "Tepekoy" di navenda Licê de xwepeşdanekê çêkirin. Gundî xwe li pêşiya avahiya qeymeqam civandin û dest bi protestoyê kirin. Qeymeqamê navçeyê geleki tirsiya, ku wê ev livbazî berfirehtir bibe. Bêgav ma, ku bi gundiyan re bipeyive. Gundî giliyên xwe bi firehî gihandin qeymeqamî. Herweha gotin wî, heke pikolî berdewam bikin, wê serî bidin berxwedanên girseyî yan mezintir û wê berxwedana xwe dubare bikin.

Berî vê livbaziyê jî, di rojên 4 û 12'ê Kanûnê sala 1990'an de, xwepêşdanên gundiyan ên girseyî û mezin di navenda navçeyê de çêbûbûn û şêniyê navçiyê tevlî xwepêşdanan bûbû. Roja 12'ê Kanûnê di domana xwepêşdanekê de, leşker û endamên komên xweser reşandibûn ser gel û jinek û zaroyeki bi hovîtî kuştibûn.

GEXÎ û NAZMIYE

Kesbûna 11 gêrîllayên ARGK ku di şer de şehîd ketibûn eşkere bû

Dêrsim (Berxwedan): Di şerê meha Kunûnê de, di navbera navçeyên Depe, Gexi û Kislê (Nazmiye) de, li derdorên Çirikê devera bi navê Sterê qopaniya "Yayladere" şereki giran çêbûbû. Di şerê du rojan doma de 11 têkoşerên ARGK şehid ketibûn. Navên têkoşerên şehid ev in:

Ahmet ALEV (Yaşar, Zekî): Ji gundê Sorbiyan navçeya Pêrtaxê êrdima Dêrsimê. Endamê Komîteya Eyaleta Dêrsimê ya ARGK.

Mehmet OCAK (Zekî): Ji gundê Kizilca navçeya Depê êrdima Mazra. Endamê Komiteya Eyaleta Dêrsimê ya ARGK.

Huseyin GUNDAR (Hasan, Hilmi): Ji navçeya Pazarcixê êrdima Mereşê. Endamê Komîteya Eyaleta Dêrsimê ya ARGK.

Huseyin ... (Sinan): Ji gundê Kirmizitoprak navçeya Pilemori êrdima Dêrsimê. Beri tevli ARGK bibe di artêşa Tirkan de serleşker (subay) bû. Ji ber bir û baweriyên wî yên şoreşgerî û welatparêziyê wî ji artêşê avêtibûn. Paşê tevli rêzên ARGK bû. Li Botanê komutaniya (serleşkeriya) yekeniyên gêrillayên ARGK kiribû.

Huseyin ATEŞ (Mehmet): Ji gundê Civirikê navçeya Kislê êrdima Dêrsimê. Ji sala 1988'an vir ve li Dêrsimê xebatên şoreşgerî birêvedibir.

Rodi: Ji navçeya Erxeni êrdima Amedê. Di sala 1989'an de ji bajarê Ankara tevli rêzên ARGK bû.

Haydar: Ji navçeya Pali êrdima Mazra (Eleziz).

Fuat: Ji navçeya Qamûşan (Sariqamiş) êrdima Serhedan (Qers). Di sala 1989'an de ji bajarê Ankara tevli rêzên ARGK bûbû.

Aziz TURHALLI (Kazim): Ji gundê Mistan navçeya Dara Hênê êrdima Çewlikê. Ji Zaningeha "Gazi" li Ankara, Fakulteya Tenduristiyê (Tip), klasa duwemin, xwe tevli rêzên yekeniyên ARGK kiribû.

Fethi ÇAKIR (Serdar): Ji gundeki navçeya Baskilê êrdima Mazra. Di mêjûya 15'ê Mijdarê sala 1990'an de, ji Dibistana Perwerdekirina Bilind li Erzinganê tevli rêzên ARGK bûbû.

Servet KARABAY (Azad): Ji gundê Topraktepe navçeya Wêranşar (Doganşehir) êrdima Meledî. Di wêjûya 15'ê Mijdarê sala 1990'an de, ji Zaningeha Feradê li bajarê Mazra, Fâkulteya Fenê, Birê Fizikê, tevli ARGK bûbû.

Weke nûçeyên me ji nûçevanên xwe û gêrillayên li êrdima Dêrsimê standine, şerên em qala wan dikin weha çêbûne:

Yekeniyeke ARGK ku ji aliyê navçeya Depê birêveketibû, dikeve dafeke dijmin. Di şerê li vir de, gêrilla karin çembera dijmin bê hundabûn bişikînin û xwe rizgar bikin. Pirraniya gêrillayên di vê komê de ji êrdima Botanê nuh çûbûn êrdima Dêrsimê. Yekeniya gêrilla, piştî şerî xwe da devera Sterê qopaniya "Yayladere" û vê derê ji xwe re kire parêzgehek. Nêzikî vê derê, di parêzgeheke duwemîn de, yekeniyeka ARGK a din ji hebû û xwe bi cih kiribû. Di vê koma duwemin de ji, bêhtir têkoşerên nuh hebûn, ku hîna nuh xwe tevlî hêzên ARGK kiribûn.

Dijminê dagîrker cihên parêzgehiyên gêrillayan derêxist. Bi hêzeki leşkerî yê mezin dest bi operasyonê kir. Şer du rojan doman. Di encamê de 11 gêrilla di berxwedanê de şehid ketin. Du gêrilla ji birindar ketin. Çi gêrillayeki birindar an ji sax, nekete destê dijmin. Gêrilla me agahdar kirin, ku dijmin di operasyonê de, li kêleka çekên giran, rokêtavêj û çekên kimî ji bikaraniye. Ji ber ku dagirker dora cihên şer pêçan û nehiştin çi kesek bikaribe here wan deran, em agahdarê hundabûnên dijmin bi vebiri nebûn. Lê serleşkereki dijmin ku tevli şer bûbû weha gotiye gelê li êrdimê, *"Berê me geleki bal dikir, ji bo eskerên me neyin kuştin. Lê niha rewş geleki hatiye guhartin. Heke hewce be, emê sed serbazan bidin bi gêrillayeki."*

Tevli cendekên têkoşerên şehid **Ahmet ALEV** û **Mehmet OCAK**, cendekên sê şervanên din ên şehid danê malbatên wan.

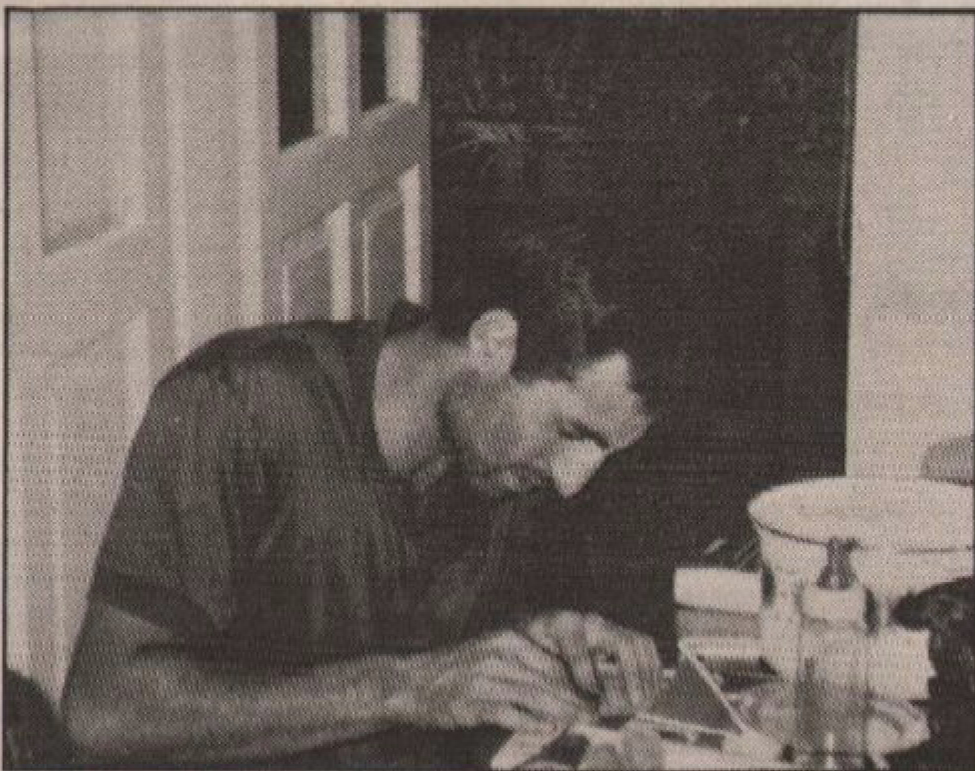
GOGSÎ

Li zivinga Girê Gulan gundê Reşo du gêrîllayên ARGK di şer de şehîd ketin

Dêrsim, Mûş û Erzirom (Berxwedan): Şeva 1'ê Çilê li zivinga Girê Gulan gundê Reşo navçeya Gogsi (Karayazi) êrdima Erziromê şerek di navbere gêrillayên ARGK û yekeniyên leşkerî yên dagirkeran de çêbû. Li gora nûçe û agahiyên me ji gêrillayan standine, yekeniyên leşkerî yên dagirkerên Tirk haydar dibin ku li zivingê komeke gêrillayên ARGK heye. Bi lez dest bi operasyonekê dikin. Di şerê derketî de, têkoşerên ARGK **Aydin KAYA (Diyadin)** û **Mehmet ABAK** şehid dikevin. Gêrillayên din karin çembera dijmin bişikînin û xwe rizgar bikin.

Nûçevanê me yê li Mûşê agahî gihand me, ku hejimara hundabûnên ji dijmin ji sisê ye û pênc birindarên dijmin ji di nexweşxaneyê de ne.

Gêrillayê ARGK **Aydin KAYA** ku di berxwedaneke qehremanî de şehid ket, ji Çewlikê bû. Gava li Erebistana Saudi dixebitî û karker bû, tevlî rêzên rizgariya netewî bûbû. Paşê perwerdeyiya xwe ya leşkerî û ramyerî gihandibû dawî û ji bo şerê li hemberê dijmin, vegeriyabû Kurdistanê. Têkoşerê şehid **Mehmet ABAK** ji, ji gundê Şevreşê navçeya Payizava êrdima Wanê bû. Ji demeke dirêj, ji gelek salan vir ve, di nava rêzên ARGK de bû û şerê dijminê dagirker dikir.

Şehîd Ahmet ALEV — Foto Berxwedan

XANA HEWÊL

Gel xwedî li cendekê têkoşerê şehîd derket

Xana Hewêl (Berxwedan): Roja 25'ê Îlonê 1990'an li dora gundê Derzelatê navçeya Xana Hewêl êrdima Sêrtê şerek di navbera gerillayên ARGK û yekeniyên dijmin de çêbûbû. Di vî şerî de du serleşkerên dijmin, serbazek û "parêzkarek" hatibûn kuştin. Lê têkoşerê ARGK Zeynel AKYAR (Firat) ji birindar ketibû. Gêrilla karin wî xilas bikin, lê paşê ji ber birînên xwe şehid ket. Gêrilla ji wî li gora prensibên xwe dabûn axê.

Di serê meha Çilê de tirba wî bi tesadufî hate peyda kirin. Dijmin ji agahdarê rewşê bû û cendek ji cih derêxist.

Malbata têkoşerê şehid, ku li Hollanda dimine, hate agahdar kirin. Malbat çû Xana Hewêl, ji bo hilanina cendeki û li Dêrsimê bide gorê. Têkoşerê şehid Dêrsimî bû. Lê gava malbata têkoşerê şehid çû Xana Hewêl, gel malbatê îkna kir, ji bo cendek li Hewêlê bimine. Gelê Hewêlê weha gote malbata wî, *"Bin ax kirina cendeki ji me re şerefeke mezin e."* Têkoşerê şehid li ziyareta Weysel Qaranî hate bin ax kirin, ku ev ziyareta li Hewêlê ji bo taviya Kurdistanê navendeke pîroz û miqeddese ji aliyê oli ve.

Gava gel agahdar bû ku têkoşerê şehid ji Hollanda hatiye û ji bo azadiyê hatiye Kurdistanê û li Hewêlê di şer di şedid katiye, ma di bin posideyên giran de.

DAXWEYANÎ

Li Qaqizmanê welatparêzê kal Şamîl YILMAZ û têkoşerê ARGK Saut ATIL di şikenceyan de hatin kuştin

Di meha Mijdarê de li gundê "Akyayla" navçreya Qaqizmanê şerek çêbûbû. Piştî şer kaleki li dora 80 sali hatibû girtin û di şikenceyê de hatibû kuştin. Hingê me vê bûyerê di rojnameya xwe de ji weşandibû. Lê ji ber ku me navê kalê şehid nedizanibû, me tenê **Haci Şamil** nivisibû. Niha em agahdar bûn, ku navê wî **Şamil Yilmaz** e.

Disa, em agahdar bûn, ku roja şer bûyî, dagirker xaniyên welatparêzên bi navên Şamîl û Surmeli Yilmaz ji rûxandine.

Piştî ku welatparêzê kal hatî girtin, hem li bajarê Qersê û hem ji di girtîgeha li bajarê Erzinganê, wî ji şikenceyên giran derbas kirine û di dawiyê de wî kuştine.

Di vê bûyerê de yek ji wan jin, sê gerilla şehid ketine. Yek ji wan têkoşer **Suat ATIL** e. Leşkerên dijmin, piştî wan girtine, wan dane bir berikên çekên xwe û bi hovî kuştine.

Girtiyên di girtigeha Erzinganê yên endamên PKK, Dev-Yol (Riya Şoreşgerî), TKP-ML Hareketi (Tevgera TKP-ML), Kurtuluş (Rizgarî) û TKP-ML/TİKKO bi daxweyaniyeka xwe, bûyerê bi dijwarî protesto kirin.

AMED

Li pêşîya girtîgehan xwepêşdanên mezin li dijî biryarnameya Wezîriyeta Adaletê

Amed (Berxwedan): Roja 1'ê Çilê li pêşiya girtîgehên li bajarên Bartin, Ceyhan, Dilûk, Amed, Aydin, Nazilli, Çanakkale, Meledî û bajarên din, xwepêşdanên girseyî çêbûn. Biryarnameke Wezîriyeta Adaletê hate protesto kirin, ku hevdîtina di şikbe û koxuşan de qedexe dike.

Wezîriyeta Adaletê ya Tirkiyê biryarnameyekê danezane kir. Li gora vê, di rojên cejnan, sersalan û rojên teybetî de, hevdîtina girtiyan û malbatên wan di koxuşan de hate qedexe kirin. Li gora fermana nuh, divê malbat û merivên girtiyan nekaribin di koxuşan de bi girtîyan re bipevin; li şûna vê di hinde çavikên ku bi taybetî hatine avakirin de, wê bipeyivin. Ev çavik ji bi navginên dizî yên teknikî dihên guhdar kirin û di bin kontroleke hişk de ne.

Meriv û malbatên girtiyan ku bi hezaran kilometre rê li şûn xwe hiştibûn û di hêviya dîtina law û keçên xwe de bûn, rastî vê fermana faşist bûn. Lê hema bi lez protestoya xwe ji bilind kirin. Hema hema li pêşiya hemû girtîgehan xwepêşdanên girseyî yên mezin çêbûn.

Xwepêşdana mezintir li Ceyhanê çêbû. Behtirî 2.000 meriv û endamên malbatên girtiyan xwe li pêşiya girtîgehê civandin û xwe dan dirûşmeyên weke, *"Bemire birêvebiriya faşist."* Dan zanin, ku heya law û keçên xwe nebînin, ji ber devê girtîgehê venagerin malên xwe.

Girtî ji, ji hundur ve tevli xwepêşdanê bûn. Pirraniya girtiyên di vê girtîgehê de, ji daweya PKK hatine girtin. Girtî, livîn û lihêfan dan ber agirî û dirûşmeyên berxedanê bangin. Ji ber ku xwepêşdan doma, polis û leşkeran êrişî malbatan kirin. Tenê li Ceyhanê, di domana xwepêşdanê de li dora 60 merivên girtiyan hatin girtin. Nûçe gihan me, ku di xwepeşdanên li pêşiya girtigehên din de ji, gelek merivên girtiyan hatina girtin.

Girtiyên di girtîgeha Aydinê de — Foto Berxwedan

AMED û ÊLIH

Di greva 3'ê Çilê ya gelemperî de serkeftina nezintir li Kurdistanê çêbû: Li Êlihê 4.500 karkerên petrolê û li Amedê jî pirraniya karkeran kar rewstandin

Amed, Êlih û Mazra (Berxwedan): Roja 3'ê Çilê Konfederasyona Kar (Türk-Iş) ji bo rojekê greveke gelemperî denezane kir. Ji Amed, Êlih û Mazra bi hezaran karker bersiva bangê dan û grevekê çêkirin.

Li Amedê hemû karkerên cihên karên girêdayê Sendikata Karên Petrolê biryara grevê pêkanin. Karker xwe di navenda bajêr de, di hinde çayxaneyan de civandin. Ji bilî cihên kar ên girêdayê Wezîriyeta Avakirinê, karkerên Amedê tev, tevli grevê bûn. Karkerên beledeyî û çêkirina riyan ji bi girseyî tevli livbaziyê bûn.

Li Êlihê 4.500 karkerên petrolê neçûn ser kar. Hemû karên rafineriyê yên petrolê rawestin. Li Êlihê karkerên belediyê tevli grevê nebûn. Serekê belediya Êlihê şexekî ji partiya ANAP (partiya hikumetê) e. Serekê belediyê karkeran tehdît kir û got, heke tevli grevê bibin, wê tevan ji kar biavêje. Karkerên jin ên di saziya titinê de, tev bi hev re û bi şêweyeke dilanê kar rawestandin. Karkerên jin weha kirin, ku karkerên mêr jî ji bêgaviyê karê xwe birawestinin.

Ji bajarên Kurdistanê li Mazra jî grevên girseyî çêbûn. Li Dilûkê, ji ber ku cihên kar gelek ji hev dûr û belavbûyî ne, tevlibûn kêmtir çêbû.

STANBOL û AMED

Rojameya "Yeni Ülke" navenda xwe rakir Amedê

Rojnameya hefteyî "Yeni Ülke - Niştamana Nuh", ji ber pêşveçûnên vê dawiyê yên li Xeliçê, buroya xwe ya navendî ji Stanbolê rakir bajarê Amedê. Ji nivîsevanên "Yeni Ülke" Gunay Aslan, İsmail Bêşikçi, Munir Ceylan, Musa Anter, Serhat Bucak, Mahmut Alinak û Metin Çiyayî daxweyaniyekê di vê barê de dan belavkirin. Weha hate gotin, *"Li êrdimên ku şêniyê Kurd bi tundî dije, di nava gel de panik dihê afirandin û li ser vê bingehê koçberî dihê lezandin."* Herweha di daxweyeniya xwe de vê bangê ji kirin, *"Divê dawî bi valakirina êrdimê ji mirovan bê anin. Em bang li awira gelemperiya demokrat dikin, ku bi armanca hevkariya gelê Kurd herin êrdimê."* Li ser bingeha vê daxweyaniyê, hate diyar kirin, ku navenda rojnemeyê radikin bajarê Amedê.

Ji aliyê din, partiya HEP (Partiya Gelê Kedkar) ji, navenda xwe û pirraniya mebûsên endamên xwe şiyand Amedê. Dewleta dagîrker, seri da bikaranineke nuh û dest danî ser pasaportên mebûsên HEP. Hemû pasaportên wan civand û bir. Ji wan re qedexe kir, ku derkevin derveyî welat. Guman heye, ku dagîrker bikaraninên xwe yên li diji sazî û kesên demokrat û welatparêz dijwartir bikin û hinde êrişên nuh bibin ser wan.

Di domana grevên li Kurdistanê de, çi şer an pozberiyeke bi hêzên dagîrkeran re çênebû. Karkerên li Kurdistanê bi dijwarî protesto kirin, ku Şemsi Denizer (Serokê Sendikata Karên Madenê yê Gelemperî) rêveçûna karkerên Zonguldakê rawestandiye. Ji Amed, Êlih û bajarên Kurdistanê yên din, gelek karker diçûn alikariya rêveçûna karkerên Zonguldakê û dixwestin tevlî levbaziyê bibin.

TERORA DEWLETA DAGÎRKER XWE GIHAND SERPILKÊN BANÎTIR

Li çarhêlên bakurê Kurdistanê bi hezaran welatparêz hatin girtin

Dewleta Tirk a dagirker û faşist amadekariyên xwe yên ji bo cengê gihand koçberên bilind. Provaya (ceribandina) şerî li ser gelê Kurd pêkdihêne. Bi şêweyeke pilanî û armancî, hema hema li hemû navçeyan û bajaran bi sedan welatparêz bi şêweyeke sistematikî dihên girtin. Li cihên mirov wan nizanin, girtiyan didin ber lêdan, şikence û pîkoliyan. Hîna qefleyek nehatî berdan, qefleyên welatparêzan ên nuh û mezintir dihên girtin. Ji bo girtinan çi sedemak ji nayê şanîkirin. Kurdbûn, ji bo girtinê bes e. Lê vê carê dewleta Tirk baş dizane çima van mirovan digire. Armanc eve: Divê Kurd werin tirsandin, bizdandin, perçekirin, ji bo nebin xwediyê himeki berxwedanê.

Dêrika Çiyayê Mazî: Li Dêrikê û gundên wê di dawiya meha Kanûnê û destpêka meha Çilê de bi sedan welatparêz hatin girtin. Navên hinekan li jêr in:

Mehmet Şen (45 salî), Abdulkadir Erdem (35 salî), Yahya Deniz (30 salî), Alî Atsay (25 salî), Murat Atsay (23 salî), Nîmetullah Şimşek (18 salî), Cahit Aktay (24 salî), Hamdullah Aktay (18 salî), Hamît Alay (40 salî), Mehmet Alay (26 salî), Sadun Alay (85 salî, bavê Hemît û Mehmet), Eyup Demîr (alîkarê midurê dibistanê), Ramazan ... (29 salî), Bedrî ...(28 salî), Sînan Ayabe (26 salî), Ali Atay (26 salî, karkerê belediyê), Fethî Yukler (25 salî, karkerê belediyê), Orhan Oruç (23 salî, xwediyê xwarinxaneyekê), Mizgîn Onen (20 salî), Devran Onen (20 salî, xwendakar) û Osman Karakaş (50 salî). Ji van welatparêzan hinek şikenceyên giran dîtine û pirranî ji paşê hatine berdan.

Bilî van, du birayên Yakup Aktaş ku di şikenceyan de hatibû kuştin, hatine girtin. Li gundê Qesra Qenco û li gundên Menteşî, Haramiyê, Dêşî û gundên nêzîkî van ji, bêhtirî 20 welatparêz hatine girtin.

Hema li hemû gundên Dêrika Çiyayê Mazî û Kosarê, biqasî ji her gundekî 15 kes, bêhtirî 300 gundiyên welatparêz ji hatine girtin.

Li derbarê girtinan, bi hinde welatparêzên li kosarê û Dêrikê em peyivin. Welatparêz weha gotin, *"Hinek ji yên hatine girtin, têkiliyên wan bi xebatên welatparêziyê re ji binî nîn in. Mirovên bê-hay ji dihên girtin. Bi zanabûn dihên girtin. Vî karî li gora pîlanekê birêvedibin. Guman heye, ku di her kêliyekê de girtinên nuh çêbibin. Di navenda Dêrikê de çend sîxur û glîkar ji hene. Dijmin van berdide gel. Dijmin dixwaze bi gel bide pejirandin, ku li her derê sîxur û gilîkar hene û lewma serdestê her tiştekê ne. Armanc, tirsandina gel e."*

Eşkere ye, ku dewleta dagîrkeran hinde provayan daniye pêşiya xwe. Heke şer derkeve û bê-hîm bikeve, dixwaze ji niha ve bi van provayên li ser bingeha kotekê, bide şanikirin, ku naxwaze kontrola xwe hunda bike.

Êlih: Di deh rojên pêşîn ên meha Çilê de biqasî 20 welatparêz hatin girtin. Navên hinekan ev in: Sabahat Altun, Metin Saglam, Mehmet Fîdan, Mahfuz Çelik, Şefik Yilmaz, Halit Aydin, Bayram Yilmaz, Salih Yilmaz, Yavuz Firat, Şefik Kisrik, Mahfuz Erkan, Ayşe Karabulut (berî niha ji carekê hatibû koçber kirin), Zeki Yilmaz û A. Mecît Çeken.

Ji bo van girtinan çi sedemek nehate lêvkirin. Lê kela potansiyela rizgariya netewî û tirsa ku dide dagîrkeran, ji bo dagirkeran sedemeke bes e, ji bo girtinan.

Nûçevanê me yê li Êlihê, em agahdar kirin, ku li Êlihê avahiya sîxuran a girêdayê kompradorên feodalî yên berê li dijî PKK bûn, dest bi jihevketineke mezin kiriye. Gelek kesên ji vê avahiyê, hinde welatparêzan ji xwe re dikin navber û efûya xwe ji PKK dixwazin.

Mehkemeya welatparêzên hatibûn girtin, roja 14'e Çilê çêbû, tev hetin berdan.

Dih: Roja 1'e Kanûnê 1990'an li dora gundê Derawûdê şerek di navbera gêrîllayên ARGK û hêzên dijmin de çêbûbû. Du serbazên dijmin hatibûn kuştin û sisê ji birîndar kirin. Paşê ji vî gundî 22 welatparêz hatibûn girtin û heşt ji wan xistibûn girtîgehê. Ev hîna ji di girtîgehê de ne.

Welatparêzên hatibûn girtin hinek ev in: Ahmet Aslan, Abdurrahman Aslan, Faik Aslan, Salih Erdem, Omer Erdem, Beşîr Yilmaz, Osman Yilmaz, Bedrî Yilmaz, Mehmet Silig, Tîmur Taş, İbrahîm Ozer, Omer Ozer, Hacî Kiliç, Yusuf Kiliç, Omer Demîr, M. Alî Demîr, İbrahîm Zeng, Ahmet Zeng, Tahir Zeng, Salih Elçiçek, Agit Elçiçek, Cemîl Elçiçek, Kasim Bêştaş, Gurî Bêştaş, Ahmet Goren û Mehmet Goren.

Ji yên hatibûn girtin hîna ji agahî li ser heşt kesan ji binî nîn in. Welatparêzên hatine berdan ji, bi dirêjahiya hafteyekê ji şikence û lêdanan hatine derbas kirin.

Sêrt: Ji 2'ê heya 15'ê Çilê li bajarê Sêrtê û navçeyên Sêrtê, bi kêmasî 100 welatparêz hatin girtin. Ji welatparêzên hatine girtin, Alî Tigu derêxistin pêşiya dadgehê. Di laşê wî de şopên şikenceyên giran hebûn. Ev welatparêz di eywana dadgehê de bi şeweyeke nivîsî, giliya şikenceçêkeran kir û xwest ku werin cezakirin. Lê encûmana dadgehê daxwaza wî nepejirand û guhdariya wî ji nekir.

Di sala 1985'an de li gundê Omyanus navçeya Berwarî welatparêzê bi navê **Emîn Tunc** di şerekî de şehîd ketibû. Niha dagirker birayê wî Cemîl Tunc ji girtin. Girtina wî, ji ber ku mirovê şehîdekî bû, ji bo dagirkeran sedemeke bes bû. Emîn û birayê wî di sala 1985'an de ji carekê hatibûn girtin û Cemîl çar salan di girtîgehê de mabû.

Keyê gundê Bilcanê ji eve cara duwemîn e, dîsa hate girtin. Dagirker, keyê gund Ahmet Teper dane ber şikence û lêdanên giran.

DAXWEYANÎ LI DIJÎ ŞERÊ DAGÎRKERÎ-İMPERÎALÎSTÎ, PÎKOLIYA NETEWÎ, VALAKIRINA GUNDAN Û ŞIKENCEYAN-LÊDANAN

Encûmana Berpirsiyarên Sendîkata Karên Petrolê Şaxê Amedê, roja 13'ê Kanûnê 1990'an civînek çêkir û bi gel da xweya kirin, ku van biryaran standiye

"Aloziya Xeliçê ku di van mehên dawiyê de li herêma me didome, posideyên xwe bi kûranî li welatê me ji kiriye. Rejîm ji vê rewşê firsend (deliv) digire û li êrdima me, dixwaze armancên demokratîkî yên gelê Kurd bifetisîne. Bi vê armancê, pîkoliyên xwe yên li ser gelê kedkar her diçe dijwartir dike.

Li êrdima me bi sedan gund hatine valakirin, daristan hatine şewitandin, li ser mirovên bê-hay, pîkolî-şikence û qirkirin her diçe tundtir dibin û didomin. Rejîm, bi riya kontr-gêrîlla, "parêzkariya" gundan û komên taybetî gelê êrdimê bi hevûdu dide şikandin.

Em di vê baweriyê de ne, heya ku daxwazên domokratîkî yên gelê Kurd neyin bicihanin, demokrasî ji tu caran nayê Tirkiyê... Lewma, em xwe li ser vê dîtinê ditevgirinin, xwe tevlî hemû hêzên demokratiyê yên li Tirkiyê dilivînin û bang dikin, da her kesek ji bo şerê li êrdimê yê taybetî bibêje "ne" û li dijî rabe.

Ji ber vê yekê di civîna xwe de, me xwe gihand van biryaran:

- Pîkoliya netewî ya li ser gelê Kurd divê bi lez were sekinandin. Ji bo vê, em bang li hêzên demokratîkî dikin, da delameta xwe bicihbînin.
- Rewşa nenormal divê bi lez were rakirin, kontr-gêrîlla û komên taybetî ji êrdimê bi lez derkevin. Ji bo vê, em bang li sendîkatan, di serî de "Türk Iş" dikin, da delameta xwe bicihbînin.
- Em napejirînin ku tevlî şerekî li Rojhilata Navîn bibin, ku tenê ji bo berjewendiyên Emerîka dihê amade kirin."

Kurdistanê-Şirnex / 31 Kanûn '90: Heyeteke Ewrûpî li Gundikê Mellê rewşê dişopîne Foto Berxwedan

SUCÊN DEWLETA TIRK ÊN ROJENE

Dagîrker avêtin ser gundê Zevrê êrdima Amedê. Li gund bayekî terorê dagerandin

Amed (Berxwedan): Roja 3'ê Çilê, serê beyanê dora saet 5.00'an hêzên dagirkeran avêtin ser gundê Zevrê êrdima Amedê. Gundiyan di qada gund de li hev civandin, bi saetan wan li ser lingan hiştin û wan dan ber lêdanên giran.

Di domana vê êrîşê de, bi hinceta sehkirinê, deriyên xaniyan hatin şikandin, tiştên di malan de hatin talan kirin, navgînên weke radyo, sarince û televîzyonê hatin şekandin. Herçendî bi destûr û zagonî derdikevin ji, dest danîn ser rojname û kovarên bi navên "Yeni Ülke - Niştimana Nuh", Özgür Halk - Gelê Aza" û "Medya Güneşi - Roja Medya" û wan şewitandin. Qasêtên muzîkê yên ketin destê wan, avêtin nava agirî. Di domana vê êrîşê de, bi vî awahî, xusarên mezin gihandin gundiyan.

Di vê bûyerê de welatparêzên bi navên Berzan Akyol (cotkar, 25 salî), M. Salih Akyol (xwendekar, 18 salî), Mahmut Aktaş (birayê Yakup Aktaş ku li Dêrika Çiyayê Mazî di şikenciyê de hatibû kuştin) û M. Salih Taş (şivanê gund) hatin girtin.

Piştî êrîşa yekeniyên artêşa dagîrkeran encûmaneke ji bo şopandina rewşê çû gundê Zevrê. Di bin serokatiya Hikmet Ata (Serekê Encûmana Şopandina Birîndarkirina Mafên Mirovan a Komeleya Mafên Mirovan Şaxê Amedê), endamên encûmanê Vedat Aydin û Abukat Husniye Olmez çûn gund û dîtinên xwe di raporekê de civandin û belavkirin. Di raporê de gundiyên bi navên Ahmet Geçer, Bedrettin Akyol bûyerê bi firehî didin nasîn.

NÛÇEYÊN KURT

Buhayên çekên ku gêrîlla dest danîbûn ser wan ji "parêzkaran" dihên xwestin

Sêrt (Berxwedan): Vê carê ji, dagîrkerên Tirk ji "parêzkarên" navçeya Civanîkan êrdima Sêrtê, buhayên çekên ku gêrîlla dest danîbûn ser wan dixwazin. Ji bo her kalaşnîkofekê mîlyonek û 135 hezar Lirên Tirkî, ji bo her çeka G-3 ji 900 hezar Lire dixwazin.

Pirraniya "parêzkarên" kevin xizan û bêmal in. Lê dîsa ji dagirker ji wan dixwazin, ku heya roja 18'ê Çilê diravan bidin.

Roja 9'ê Adarê 1990'an gêrîllayên ARGK avêtibûn ser Civanikan û dest danîbûn ser çekên neh "parêzkaran." Piştî vê bûyerê "parêzkar" hatibûn girtin. Paşê dîsa hatibûn berdan.

Li gundê Gova Şil navçeya Dihê mafê jiyanê di destê serleşkerê qereqolê de ye

Sêrt (Berxwedan): Li gundê Gova Şilê 100 mal hene. Dagirker çûyin û derketina ji gund bi destûra xwe ve girêdana. Ji hinek gundiyan re ji, derketina ji gund qedexe ye. Serleşkerê qereqolê weha gotiye gundiyan, *"Divê hûn ji gund dernekevin. Heke hûn herin bajarê Sêrtê yan cihekî din, em nahêlin hûn dîsa vegerin gund. Heke hûn vegerin, ezê we bi destê xwe bikujim."*

Li vî gundî ji malbata Ozalp, roja 14'ê Çilê, bê şanîkirina sedemekê, sê-çar welatparêz hatin girtin. Serleşkerê qereqolê zoriyê li melayê gund dike, da îfadeyên derewîn li ser vê malbatê bide.

Di havîna sala 1990'an de ji rez û zeviyên fisteqên gund ji aliyê leşkeran hatibûn şewitandin.

Dagîrker weha gotin heyeta ji Belçîka: "Frensî çi li Cezayirê kiribûn, emê wê bikin"

Sêrt (Berxwedan): Di dawiya meha Kanûna 1990'an de hinde parlamenterên Belçîkî çûn Kurdistanê. Gelek bûyerên helez şopandin, rastî gelek hêlwest û tewrên helez bûn.

Serleşkerekî Tirkan weha gotiye endamên heyetê, *"Frensî li Cezayirê milyonek mirov kuştin, vê rojê çi İsrail bi Filistîniyan dike, emê ji welê bikin."*

Sala bihurî ji serleşkerekî Tirkan weha gotibû, *"Çi ferqeke me ji leşkerên İngilîzan ên li Hindistanê bûn, nîn e."* Kadroyên artêşa dagirker bi çi rengî li gelê Kurd dinêrin, ji binî hewce nabinin ku veşêrin ji...

Li gundê Şemsê gundî li dijî pîkoliyên leşkeran li ber xwe dan

Sêrt (Berxwedan): Li gundê Şemsê şerekî bi dar û keviran di navbera gundiyan û leşkerên Tirkan de derket.

Qereqola leşkeran, ku hema li keviya gund e, bi dizîna darên gundiyan debara xwe dikir. Gundî xwe li hev civandin û şewra xwe danîn, ku nema daran bidin wan û li ber xwe bidin. Vê biryara xwe gihandin dawiyekê. Gava dîsa leşker berê xwe dan daran, zaro û jin wan dan ber kevir û kûçan. Leşker mecbûr man, ku birevin û paşê zarokekî ji girtin.

Keyê gund çû cem serleşkerê qereqolê û ji wî xwest ku zaro were berdan. Ji wî re got, heke zaro neyê berdan, protestoya gel wê gelekî mezintir bibe. Paşê zaro hate berdan.

Li gundê Bilorîsê ji, ji ber ku gundî nebin "parêzkar" li ber xwe dan. Di dawiyê de dagirker welê kirin, ku niha tenê çar-pênc malbat li gund mane.

Hîna jî çi agahî li ser pêşmergeyê hunda nîn in

Amed (Berxwedan): Roja 17'ê Kanûnê 1990'an, pêşmergeyek ji qempê penahan li Amedê, ji aliyê polîsan hatibû birin. Paşê bi carekê hunda bû û çi kesek nezanî çi bi wî hat. Heya niha ji çi agahî li ser pêşmergeyê bi navê Ehmed Bîdax nîn in. Berpirsiyarê qempê serî dabû walî, lê çi encamek ji vê keftûlaftê ji derneketiye. Walî dibêje, *"Haya me ji wî tune ye."* Li gora vê rewşê, du guman li pêşiya me dinînin: An ji aliyê endamên istixbarata Tirkiyê MÎT hatiye kuştin an ji dewleta Tirk wî dayê destê Iraqê.

LI BER SIHA ŞEREKÎ DAGÎRKERAN DÎMENÊN JI KURDISTANÊ

Destpêk di rûpela dawî de

Hejimareke gelek bilind ji ciwanan xwe gihandine me. Li pêşberê tevlîbûneke weha mezin, pirs û zoriyên perwerdekirina wan derketiye pêşiya me. Em rastî bibêjin, di çekdar kirin û kemilandina wan de hinde tengasî derketine pêşiya me."

Nûçevanê **Berxwedanê** roja 15'ê Çilê, ango di kêliya dawiyê ya çapkirina rojnameyê de, ji Amedê li me geriya û weha got, *"Serê beyanê (sibê) ez ji malê derketim. Hemû şeqem û kolan vala bûn. Min got belkî livbaziya girtina deriyên dikanan heye. Ez hindekî din birêve çûm. Min nêrî, tenê hêzên dewletê, polis û memûrên diçin kar li ser şeqeman diçin û dihên. Ji gel, gelek hindik mirov ketin ber çavên min.*

Bi van gotinan, ez dixwazim koçbera revîna ji bajêr bi we bidin fahmkirin. Rewş ne baş e. Kesên di bajêr de, tev xwe veşartine, çi kes ji mala xwe dernakeve derve.

Rewşa li Êlihê ji ya me çêtir e. Pirraniya şêniyê Êlihê xwe li şikeftên navçeya Heskîfê û gundê Şikeftan bi cih kiriye. Lê sermayeke dijwar li wir heye. Agahî gihandim Amedê, ku hewcebûna wan, bi tiştên germkirinê heye."

ÊLIH / Rewşa li navenda bajêr ji ya Amedê çêtir e. Lê ji vir ji koçberiyek heye. Firokên cengê yên li firokgehê û hebûna rafineriya petrolê li Êlihê, gel ditirsînin. Ji Êlihê ji dewlemend tenê direvin. Hemû karên bankayan rawestiyane.

Dagirker dest datinin li ser otobûsên gel ên mezin. Di navenda bajêr de dagirker belavokan belav dikin. Di belavokan de hatiye nivîsandin, heke şer derkeve, wê dest deynin ser hemû navgînên gel.

Dest li ser nexweşxaneyan jî hatiye danîn. Nexweşên giran jî li holê bê xwedî mane. Dagirker panîkê diafirînin û dixwazin weha berê gel bidin koçberiyê. Lê gelê me bi zanebûn û hişyarî xwe ditevgirîne. Tirs û bizdaneke mezin li Êlihê nîn e. Şargeh dihên kolandin. Gel, birek ji xwe dikişîne gundan û cihên şikeft hene.

Pîkoliyên li ser partiya HEP, Komeleya Mafên Mirovan û Sendîkata Petrolê her diçe zêdetir dibin. Lê dîsa jî li bajêr adaptasyonek di nava gel de heye. Gel xwe nêzîkî hev dike. Xebatên welatparêzan li bajêr heya were gotin zêde bûne. Dagirker jî vê rastiyê dibînin. Çareya xwe di girtinên komî de dibînin. Xebatên gerîllayan xwe dirêjî heya navenda bajêr kirinê.

WAN û ÇOLAMERG / Li herdu bajaran jî rewşeke bi heyecan heye. Bajarê Çolamergê û navçeya Çelê bi leşkeran hatine tijî kirin. Ji ser Wanê, bê rawestan, yekeniyên leşkerî yên nuh diherikin êrdima Çolamerge. Ji bajarê Çolamergê ji, 24 saetan, kamyonên tijî, ber bi aliyê tixûban ve diçin. Rewşa li navçeyên Gever û Elkê vehesî ye. "Parêzkarên" li Elkê ketine nava tirs û bizdaneke mezin.

Tirsek di nava gel de jî heye. Gel diramîne ka dikare çi bike. Hinek dixwazin berê xwe bidin êrdimên din. Mirovên li Çolamergê dibêjin, ji me re tenê rojhilatê Kurdistanê (Îran) û bajarê Wanê çarê mane. Li hemû deran peyvên li ser amadekariyên li hemberê cengê dihên kirin. Meyla xwe çekdar-kirinê xwe dide pêş û giraniya xwe avadike.

Li gundên Qilaban rewşa gel ne baş e. 16 gundên li ser tixûb ji aliyê leşkeran bi kotekê hatin valakirin. Gelê van gundan hîna jî di bin berfê de ye. Rewşa gundiyan perîşan e. Gundiyên gundên Şaxê, ku berî niha barkiribûn û çûbûn, tev vedigerin gundên xwe.

Ji ber berfa tund û dijwar, xebatên gerîlla hinekî kem bûne. Dijmin dixwaze vê rewşê ji xwe re bikarbîne û pê gel bitirsîne. Di navenda bajarê Colamergê de "Wêneyên Helepçe" û afîşên ku dibêjin "Apo piştgiriya Saddam dike" dihên belavkirin. Di vê barê de belavok jî dihên belavkirin.

Gelê me ji aliyekê xwe çekdar dike, ji aliyê din jî "parêzkar" dev ji karê gemar berdidin. Meyla neçûna leşkeriyê, zehmetkirina karê dijminê şerbike, çêbûna milîsên gel, xwe daye pêş û rewş bi giranî bi vî awahî xwe dide şanî kirin.

Li Wanê Komeleya Mafên Mirovan, bûye navendeke, ku li wir mirov dişêwirin. Lê endamên îstixbarê (MÎT) û komên taybetî jî, her bi vê pivanê berê xwe didin endamên Komeleya Mafên Mirovan û êrişan dibin ser wan.

Berfa dijwar, li çol û çiyan xebatên leşkerî yên dijmin gelekî kêm kiriye.

Li Wanê xebateke welatparêziyê ya mezin heye. Êrişa li Geverê çûyî ser qereqolê moraleke mezin daye gel.

Weke nûçeyên me ji wî aliyê tixûb, ango ji başûrê Kurdistanê (Iraq) standine, eşkere dibe, ku Iraqê birekî mezin ji artêşa xwe aniye qirexa tixûbî. Li nêzîkî tixûb, li ser erdekî fireh, fuze hatine bi cih kirin. Berê wan jî li bakurê Kurdistanê ye.

Iraq, ji hezaran Kurdan yekeniyên milîsî çêkiriye û wan li ser tixûb bi cih kiriye. Girsên gel ên Kurdî bê rêxistin mane û Saddam bi hesanî wan çekdar kiriye. Birên hatine çekdar kirin, bi giranî welatparêz in. Heke kontrola dewletekê li êrdimê hunda bibe, her kêliyekê deliv wê hebe, ku mirov wan bizivirîne potansiyeleke berxwedanê ya mezin. Pirraniya wan pêşmergeyên Partiya Demokrata Kurdistana Iraqê yên kevin in. Ev milîs PKK jî baş nasdikin û sempatiyeke wan a mezin ji PKK re heye.

Nêzîkî 100 leşkeran ji artêşa Iraqê revîn û hatin aliyê bakur. Pirranî Kurd û Aşûrî ne. Hinek Ereb jî di nava wan de hene. Niha li bajarê Çolamergê di bin kontroleke hişk de ne, wan birine qempekê. Hinek ji wan malbatên xwe jî, bi xwe re anîne.

Weke ku nûçevanê me, me agahdar kiriye, di naxweşxaneya Çolamergê de jineke Kurd ku ji başûr reviyabû, zarokekî anî dinê. Navê zarokê xwe jî, daniye "KURDISTAN."

ŞIRNEX / Bajêr bi leşkeran tijî bûye. Ev der weke serê pêş ê eniya cengê dihê pejirandin. Ji ber ku hemû gundên Şirnexê berî niha hatibûn vala kirin, gel di navenda bajêr de dimîne. Ji Şirnexê koçberî gelekî kêm e. Çi kesek nareve. Şêniyê gundên nehatibûn vala kirin jî, berê xwe dane navenda Şirnexê. Ji niha ve, bi rengekî jî dil, tengasiya tiştên xwarinê xwe daye şanî kirin.

Rewşa li Qilaban jî vehesî ye. Dijmin, leşkerê xwe gelekî nekiriye Qilaban. Gelê Qilaban heya were gotin hişyar xwe ditevgirîne. Ji bo serîhildanekê, rewşa gelê Qilaban, hoyên gelekî baş û pêşketî dide şanî kirin.

Li Qilabanê ARGK jî gelekî aktîf e. Gel, di pirsa cengê û çilo-çawa xwe tevgerandinê de, gelekî zana ye.

SÊRT / Li vê êrdimê dagîrker, bi dijwarî û tevayî berê xwe dane gelê me. Her rojê operasyon û girtin çêdibin. Berî her kesekî, Erebên di nava bajêr de, ji Sêrtê revîn. Paşê jî kesên dewlemend revîn. Ev tişt, bi pîlan hate birêvebirin. Gel di bizdanê de ye. Li hemberê koçberiyê berxwedanek jî heye. Li navçeya Civanîkan û li gundên derdorê, dîsa li gundên nêzîkê Sêrtê, şargeh ji aliyê gel dihên kolandin. Ji ser navçeya Misricê, bi trênan barkêşiya cebilxane û leşkeran ber bi aliyê êrdimên texûbî ve, didome. Li navenda Misricê, Sêrtê û li gundan, gelek zehmetî di peyda kirina tiştên xwarinê de hene.

Roja 11'ê Çilê li Sêrtê û li hemû navçeyên Sêrtê, karên bankayan hatine rawestandin. Hinek otobûs, di karê yên koç dikin de, dihên bikaranîn. Carnan di rojekê de 20 otobûs tijî mirov, ji Sêrte derdikevin.

Gelê Sêrte jî, di pirsa çekên kîmî de bê hay û agahî ye.

Li navenda bajêr potansiyeleke serdest a welatparêzan heye. Dijmin tehdîta tunekirinê li vê potansiyela welatparêz dike. Ev tehdît her diçe zêdetir dibin. Roja 13'ê Çilê polîsek di çayxaneyekê de weha gotiye, *"Heke şer derbikevê, emê we bidin ber kuştinê. Di destê me de lîsteya navan heye. Komên me yên kuştinê jî amade ne. Emê we tevan jî ber qurşinan derbas bikin. Emê we bikujin."* Her çendî ev tehdîteke vala jî be, rastiyekê bime dide nasîn. Waliyê Sêrtê jî gotiye serokê belediyê, *"Ji me re fermanek hatiye. Heke hinek li hemberê cengê bin, li dijî cengê derbikevin û hinek hebin rê şanî gel bikin, emê tevan bigirin."*

Ev gotin, ne ji ber xwe û hema welê vala dihên kirin. Perçeyên pîlanekê ne. Dixwazin di nava gel de tirs û bizdanê biçînin. Dixwazin rewşeke panîkê serdest bikin.

Li navçeyên Dih û Berwarî ji, di navbera gerîllayên ARGK û yekeniyên dijmin de şerên dijwar çêdibin. "Parezkarî" ketiye domana şikestin û belavbûna xwe. Dijmin jî bi vî çavî li van navçeyan dinêre: Êrdima serîhildana leşkerî ya gerîllayên ARGK.

MÊRDÎN / Bi lezîneke gelekî mezin, dagirker hêzên xwe yên leşkerî û cebilxane dikişînin Cizîra Botan û Girgê Amo (Silopya). Ev kar hîna jî bi dijwarî didome. Tenê li Cizîra Botanê, pirraniya wan ên Almanî, bêhtirî 600 tank hatine bi cih kirin. Herdu nevçe jî bi giranî jî mirovan vala bûne. Gel, ji bo koçê neke bi serhişkî li ber xwe dide. Lê ji ber tehdîtan û panîka hatî afirandin, gel naçare maye, ku xwe bide aliyekê. Li Girge Amo, li deverên xakerast, bêhtirî 30 gund bi tevayî û bi zora leşkerî hatina vala kirin. Li hinde gundan, jî tenê hinde kal mane, ku dixwazin li gundên xwe çavên xwe ji li ber jiyanê bigirin.

Gel bi kamyonan koç dike. Riya Nisêbînê (îpekê) ji navgînên sevîl re hatiye qedexe kirin. Tenê navgînên leşkerî derbas dibin. Ev jî, ji Cizîra Botanê re bû lêdaneke nuh ji aliyê aborî ve.

Ji Cizîrê hinek welatparêz li rojnaneya me geriyan. Ji ber koçberiyê bi rengekî kelegirî êşa dilê xwe anîn zimên. Gotin, *"Heke em deh caran bimirin jî, em ji welatê xwe dernakevin."* Sedema vê koçberiyê dewleta Tirk e. Tenkên dijmin, berê xwe dane navenda Cizîrê. Gel di nava wê heyecan û gergê de ye, weke ku hema her kêliyê ev tank wê agir bibarînin

Ji navçeya Hezexê koçberî nîn e. Di navendê de gelek tank hene. Navçe bi leşkeran tijî bûye. Navgînên leşkerî diçin û dihên. Gel ji xwe re şargeh kolaye.

Rewşa Nisêbînê jî baş e. Şargeh hatine kolandin. Kêm kes koç kiriye. Pirranî berê xwe didin gundan.

Roja 10'ê Çilê em bi nûçevanên xwe re peyevîn. Paşê dîsa me nekarî em bi wan re bipeyivin. Kesên direvin, bi giranî çûne bajarên nêzîkî Kurdistanê. Koçberiya li Mêrdînê, pêşî bi Erebên li Êstilê (taxeke Midyadê) destpêkir. Paşê dewlemend dest bi revê kirin. Di dawiyê de dor hate gelê xîzan. Teror, pîkolî, bangeşî û afirandina tirsê ya dijmin, zivirî rengê şerekî taybetî. Ev ji lehiya koçê rakir. Dewleta dagirker da bihîstandin, ku gelê Cizîra Botan û Girgê Amo, wê li Çewlikê û Mersînê were bi cih kirin. Lê ev ne rast bû û gel li gora derfetên xwe berê xwe da koçê. Ji ber vê yekê, mirov dikare bibêje, ku daxweyaniya hatî kirin, tenê qalikek bû, ji bo veşartina sûcên xwe.

Li navçeyên Nisêbîn û Kosarê rewşeke vehesî û bêdeng heye. Navçeyên Mêrdînê yên din jî, di rewşeke weha de ne. Roja 14'ê Çilê, ERNK li navenda Nisêbînê belavokan belav kir. Lê dîsa jî tirsek li van deran heye. Mirov gelekî bi êş in, ji ber ku li dijî koçberiyê û cengê nikarin tiştekî bikin. Ji navenda bajarê Mêrdînê Ereb direvin, dewlemend jî didin ser şopa wan. Li navçeyên Mêrdînê, ji bo girtina pêşiya serîhildaneke bi guman û ji bo tirsandina gel, dagirker operasyonên leşkerî li dûv hevûdu pêkdihênin.

Di roja dawiyê de, roja 15'ê Çilê, ku rojnameya me dikete çapê, nûçevanê me ji Cizîra Botanê li me geriya û weha got:

"Ji 52 hezar mirovan tenê 5 hezar mirov li Cizîrê mane. Cizîr hate valakirin, vala bû. Lê ne weke dihê gotin. Gelê Cizîrê neçûye bajarên Tirkan. Pirraniya Cizîriyan xwe dan gundan û xwe di şikeftan de bi cih kirine. Tenê hinek dewlemend çûne Tirkiyê. Hejimara wan gelekî hindik e. Lê ev jî ne bi armanca barkirinê û koçê çûne. Pirraniya kesên çûbûn Tirkiyê zarokên xwe li wan deran hiştine û niha dîsa vedigerin Cizîrê. Tenê yekî jî mala xwe ji Cizîrê bar nekiriye. Hemû dikan weke xwe diminin, tişt di wan de ne. Kesên çûne, tev wê vegerin.

Pirraniya Cizîriyan çûnê gundê Şêxê Reş navçeya Şirnexê, ku dikeve navbera Çemê Qesrik û derdorên Dêrgulan. Gelek jî çûne gundên bi navên Kinikê, Deşta Lalo, Dêrşevê, Soravê, Ker Reşo, Keferiyê. Li van gundên li dora Çiyayê Gebarê xwe kirine şikeftan. Gelek jî cûne şikeftên li Çiyayê Cûdî. Hinek jî çûne bajar û navçeyên Midyadê, Gercewsê, Dihê, Hezexê, Şirnexê, Wanê, Kosarê û Nisêbînê. Gelek jî çûne gundê Bazîftê û li wir xwe di hezar dikanî de bi cih kirine.

Ji Şirnexê çi kesek neçûye. Şirnex weke xwe dimîne. Ji Girgê Amo, gelek xwe li Şirnexê bi cih kirin. Tiştên li ser Girgê Amo dihên gotin ne rast in, ji vir mirov neçûne bajarên Tirkiyê. Tenê çend dewlemend çûne. Gundiyên Girgê Amo dihên Cizîrê. Ji aliyê gel di xaniyên hatine valakirin de ji bo demekê dihên bi cih kirin.

Li Hezexê rewş baş e. Ji navendê hinek mal bar dikin gundan. Bêhtir xwe li wan gundan bi cih dikin, ku berî niha ji aliyê dagirkeran hatibûn valakirin. Ji Midyadê jî tenê Ereb diçin. Ji navçeyên Mêrdînê yên din, kêm mirov koç dikin. Gundên li ser tixûbê başûrê Kurdistanê (Iraq) tev bi koteka leşkerî hatine valakirin. Gundî berê xwe nadin Tirkiyê. Diçin navendên bajarên Kurdistanê yên nêzîk. Xwe di xaniyên vala de bi cih dikin.

Koçberiya ji êrdimê ber bi aliyê Tirkiyê ve li dora ji sedî 20 e. Lê ev ji tenê ji bo demeke kin e. Tev wê dîsa vegerin. Gotina, ku Cizîrê radikin Çewlikê bi tevayî derew e. Tiştê li ser Girgê Amo ji hatin gotin, ji binî ve derew in. Gergê Amo û gelê xwe li ber xwe didin, çi kesek naçe bajarê Mersînê.

Ji ber ku Cizîr vala bûye, mûkûrhatî, cehş, sixur û polis di nava sûke de cirîtê diavêjin. Welatparêzên dibînin hema bi lez digirin. Di van çend rojên dawiyê de 15 kes girtin û birin. Dagirker ji rewşa li Cizîrê cesaret girtine. Lewma weke kuçikên har êriş dibin ser welatparêzan û wan digirin. Ji ber vê yekê, welatparêzên aktîf, bi berdewamî cihên xwe diguhurînin. Baş dizanin, ku dagirker wê serî bidin qirkirinekê.

Gelê li Cizîrê maye, şargehan dikole. Tiştên xwarinê dixe embaran û vedişêre.

Artêşa dijmin xwest dest deyne ser navgînan. Birek ji gel navgînên xwe revandin cihên dûr. Kesên mekarîn vî tiştî bikin, motorên mekîneyên xwe xira kirin, tekerlekan peqandin. Niha kolan bi mekîneyên naşixalin tijî ne. Ji Cizîrê çi kesek navgîna xwe neda leşkerên dijmin. Esker xwestin dest deynin ser fîrinên nanî. Xwediyên fîrinan ardê xwe revandin, tiştê nekaribin birevînin av rijandin ser. Paşê tev ji Cizîrê revîn gundan.

Niha 600 tank di sûka Cizîrê de hene. Ji van bêhtir jî navgînên leşkerî hene. Çavên me hîna li leşkerên biyanî neketine.

Gelek silavên me li hemû welaparêzan hene..."

Me ji Mûşê, Çewlikê, Dêrsimê, Erziromê, Bêdlisê, Mazrayê, Ruha û Gurrgûmê (Mereşê) ji hinek nûçe û agahî standin. Li van deran tevan jî, pirsa rojene, pirsa cengê ye. Leşkerên Tirkan gelek operasyonên tund jî bikardihênin. Dewlamendên li van deran jî direvin Tirkiyê.

Ji van nûçeyan tevan, em xwe digihînin vê encama Zelal û ronak:

Teviya Kurdistanê zivirîye herêm û qadeke cengê. Dijmin dixwazin li Kurdistanê çekên kîmî li dijî gelê Kurd bikarbînin. Dewleta dagirker dixwaze Kurdistanê û pêşemîn jî êrdimên serîhildanê ji mirovan zûwa bike. Bi vê armancê birçîbûn, tunebûn û kaos dihê afirandin.

Li hemberê van tevan; gelek kes xwe digihînin gerîllayên ARGK. Li welat rewşeke adaptasyona netewî avabûye. Gel berê xwe dide berxwedanê, bi lez xalên berxwedanê xurttir dike. Dewleta dagirker bilî hîma xwe ya leşkerî, bi lez kontrola xwe hunda dike. Pêşemîn li gundan ev kontrol gelekî jar û sist bûye. Ev rewş bi zelalî dihê dîtin. Gelê me meyl û berê xwe dide serîhildanan. Li hemû deran bawerî bi otorîteya PKK heye. Li hemû deran mirov, dixwazin pêwendî û têkiliyên xwe bi PKK re girêbidin. Me ji gerîllayên li Merdînê, Sêrtê, Wanê, Çolamergê, Licê, Çewlikê û Bingolê agahiyên rastûrast standin. Nêrîn û dîtinên hemû gerîllayan şirîkî ne. Tev gotin, di demeke kin de, wê berxwedanên mezin xwe bidin şanî kirin. Gotin, amadekariyên mezin ji bo vê li pêşiya me hene, gel dixwaze xwe çekdar bike, ji bo li şûn hiştina panîkê hinek zehmetî hene lê ARGK û ERNK bilî her tiştî bûne hêviyên gel ên mezintir.

Dagirkeriya Tirkan dixwaze afetê bibarîne ser Kurdistanê. Lê her tiştê li holê şanî dike, ku afeta mezin wê bi serê sistema dagirkerên Tirk were. Ma dewleta Tirk dikare li hemberê gelê Kurdistanê ku mîna horêsên berfê hişyar dibe, çi bike? Li derveyî serîhildaneke mezin, ma kîjan jiyan ji gelê Kurdistanê re maye?

Gêrîlla, têkoşîna rizgariya Kurdistanê dilezînin

● Li Cizîra Botan, Farqîn, Hezro, Gever, Girgê Amo, Sêrt, Pasûr û Şirnexê gêrîllayên ARGK lêdanên jêhatî li dijmin xistin.

● Gelê me xwedî li şehîdên xwe derdikeve. Navên hinde şehîdan diyar bûn.

● Karkerên Kurdistanê greveke ji dil bilind kirin.

● Terora dagîrkeriya Tirkan didome. Bi sedan mirov hatin girtin.

NÛÇE, di rûpelên 20-21-22'an de

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 117
15 Çile 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

CIZIRA BOTAN

Şerekî mezin di navenda navçeyê de: Têkoşerê ARGK Abdulvahap Îmret û welatparêz Muhyettîn Îdîz şehîd ketin. Du endemên komên taybetî hatin kuştin û sê polisên sivîl jî birîndar kirin. Dagîrker di vî şerî de rastî lêdaneke mezin bûn. Şer, biqasî nîvrojekê doma û hêzên dijmin xaniyên herdu şehîdan dan ber rokêtan

Cizira Botan (Berxwedan): Roja 5'ê Çilê di ronahiya rojê de dora nîvrojê şer destpêkir û heya saet 17'an doma. Şer weha çêbûye: Dagîrker pê agahdar dibin, ku li taxa Cûdî komeke gêrîllayan ji deh kesan heye. Komên taybetî, hêzên polisî û leşkeran bi hejimareke ji 1.000 kesan tevlî tank û panzeran xwe dilivînin. Dora xaniyê têkoşerê ARGK **Abdulvahap imret (Haşim)** ku gêrîlla li wir bûn dipêçin. Herweha teviya taxa Cûdî ji bi dijwarî dipêçin.

Gêrîlla ji agahdarê tevgera dijmin dibin. Ji bo şikandina çembera hêzên dijmin bi lez xwe dilivînin. Têkoşer **Haşim** derdikeve serê banê xênî. Ji wir berikan dibarîne ser hêzên dijmin. Gêrîllayên din ji, ji aliyekê direşînin ser dijmin, ji aliyê din ji bi lezîneke bezî çembera dijmin dişikinin û xwe diavêjin derveyî çemberê.

Li cihê şer çêbûyî, di kolana Emirê Tacdîn de, welatparêzekî bi navê **Muhyettîn Îdîz** (ji eşîra Tayan û 35 salî), ku xwediyê firoşgehekê bû, ji nêzîk ve rewşa şerî dişopîne. Gava dibîne ku dora gêrîllayan hate pêçandin, hema bi lez dest diavêje çeka xwe û dibeze alîkariya gêrîllayan bike. Ev welatparêzê hogir, ji deriyê piştê yê xênî, rê şanî gêrîllayan dike û ji aliyekê ji şerê dijmin dike.

Şervan **Haşim** ji, ji serê banê xênî hêzên dagirkeran dide ber barana berikan û narinçokên ku dûmanê derdixînin, diavêje ser wan. Bi vî awahî rê vedike, da gêrîllayên din bikaribin bê ku lêdanan bigirin, xwe biavêjin derveyî qada şer. Lê têkoşer **Haşim** û welatparêz **Muhyettîn** nema dikarin xwe ji çembera dijmin derxînin. Ji cihê xwe herdu, mil bi mil şerê dijmin dikin. Ev herdu mêrxasên gel heya berikên xwe yên dawî ditêkoşin. Şerê xwe heya saet 17'an

Dûmahîk di rûpela 20'an de

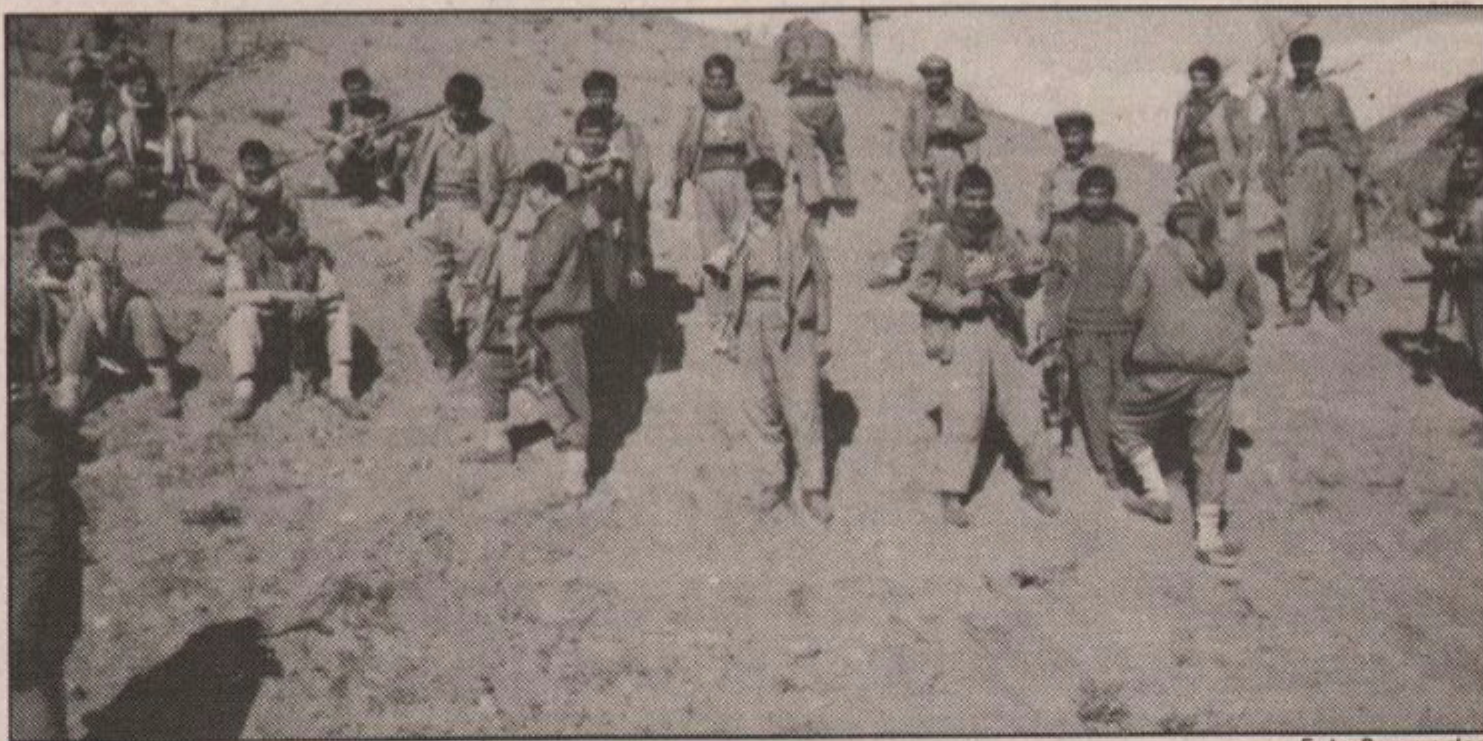

Foto Berxwedan

LI BER SIHA ŞEREKÎ DAGÎRKERAN DÎMENÊN JI KURDISTANÊ

Zanîngeha Dîcle, dibistanên bingehîn û navîn hatin girtin / Dest li ser hotêlên gel dihê danîn / Di dermanxaneyan de dermanê atropîn nema / Firokgehên Amed, Êlih, Meledî û Mûşê bi çekên kîmî û nuklear tijî bûne / Li Cizîra Botan 600 tankên Almanî hene / Gelê me şargehan dikole, vedigere gundan / Şikeftên li Botanê, Heskîfê û Çiyayên Cûdî, Gebarê, Çiravê bi mirovan tijî bûn / Mirovên Kurd diherikin nava rêzên ARGK / Kontrola dagîrkeran rabû, li hemû deran mirov xwe çekdar dikin / Gelê Kurd baş dizane, ku dewleta Tirk wê êrîş bîne ser

Mirovên Kurd ên bi hinceta cenga Xelîçê ji welat dihên ajotin...

Dewleta Tirk a dagîrker amadekariyên xwe yên li dijî Iraqê, bi armanca êrîş û vegirtinekê, gihand dawiyê. Dewleta Tirk, careke din şanî kir, ku hedefa wê ya mezintir Kurdistan e û dixwaze başûrê Kurdistanê dagîr bike.

Şerê taybetî, ku ji berê ve dihat ajotin, niha gihaye serpilkên xwe yên bandevî. Gava li kêleka vê, civandin û komkirina derfetên leşkerî jî pêşvetir çûn û ev xwe bi aliyên şerê leşkerî ve girêdan, li Kurdistanê jî rewşeka şerekî karvanî û eşkere derkete holê.

Dewleta Tirk hinde bikaranînên, ku armanc dikin avahiya demografîkî yên Kurdistanê biguhurînin, di karvaniyê de pêkdihêne. Tiştên ku bi zilm û koteka leşkerî nedikarîn werin kirin, niha di bin navê amadekariyên li dijî cengê de, dihên kirin. Gund, navçe û bajarên bakurê Kurdistanê li hinde cihan bi tevayî dihên valakirin. Dewleta Tirk vî tiştî bi vê armancê dike: Heke şer çênebe jî, êrdimên serîhildanê bi vî avahî wê werin zûwakirin. Di nava armancên dewleta Tirk de rûxandina aboriya gel jî heye. Berê gel didin kaoseke hundurî, dixwazin hêzên pêşengî yên zînde tune bikin û têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê belav bikin.

Di vê barê de ji çarmedorên Kurdistanê gelek agahî gihan me. Ji nûçevanên me, gêrîllayan û saziyên demokratîkî û welatparêz, ji çar aliyan gelek nûçe gihandin me. Me van agahî û saloxan nirxand, anî ser hev û li jêrê belav dikin.

AMED / Di nava bajêr de panîk dihê afirandin. Dest li ser nexweşxaneya zanîngehê hatiye danîn. Bi tirsa ku wê li ber xwe bide û wê rê şanî gel bike, zanîngeha li Amedê hate girtin. Li dora firokgehê û li dora cihên leşkerî yên din hinde amadekariyên parastinê yên mezin hatine birêvebirin. Derdorên gelekî berfireh bûne derdorên qedexe. Dest li ser hotêlan hatiye danîn. Pisborên NATO di wan de hatine bicihkirin.

Di bankayan de karê diravan hatiye rawestandin. Ji navenda bajêr koçberiyeke nezin heye. Dewlemand û hinde kesên ketine nava tirsa mirinê direvin. Lê ji aliyê hejimarî ve, ev hidik in. Xîzan tev di bajêr de mane û ev pirranî ne.

Di nava bajêr de hinde bazirganên bazara reş ji afirîne. Li bajêr dizî gihaye serpilkên banî. Di dermanxaneyan de dermanê bi navê Atropin nemaye.

Di nava gel de tirsa çekên kimî heye. Gel şergehan (sixinak) dikole. Şibakeyên xaniyan bi naylonê dihên miximandin. Gel, li ser pirsa amadekariyên li dijî çekên kimî, bê hay û agah e. Maskeyên gazê tenê bi kadroyên dagirkeran re hene. Dagîrker tirs û bizdanê di nava gel de digerînin. Di nava bajêr de belavokên leşkerî dihên belav kirin.

Di firokgeha leşkerî ya Amadê de çekên kimî û nuklear hatine bi cih kirin. Hinek kesên burokrat çekên lazer jî tespît kirine. Ev çek, berî niha li dijî gêrîllayên ARGK jî hatibûn bikaranîn. Di bin navê reklamê de hinde firmeyên Ewrûpî van çekan derdixînin bazarê. Pirr eşkere ye, ku ev çek wê li dijî gelê Kurd werin bikaranîn û dagîrker vê rastiyê venaşêrin.

Hêzên împeryalist û dewleta Tirk, dixwazin van çekan li dijî gelê Kurd bikarbînin; bi vî awahî, ji aliyekê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê bişikînin, ji aliyên din jî provayên pîvana psîkolojiya girsên gel li dijî çekên tunekirinê derêxînin holê.

Ev daxwaza wan, ji aliyê hinde kesên ku li bajêr pêwendiyên wan bi dagîrkeran re hene ji, berzimên bû.

Li bajêr potansiyeleka mezin li dijî cengê û bi daxwaza berxwedanê xwe avadike. Çêtir were gotin, potansiyela heyî, berê xwe dide livbaziyên çalak û xurt. Li ser vê bingehê gel di nava xwe de kom û komikan çêdike. Di nava gel de, daxwaza xwe çekdar kirinê xwe gihandiye baniyan.

Rewşa li gund û navçeyên Amedê gelekî baş e û bêdangiyek heye. Lê hemû navçe, gund û mal li ser pirsa cengê peyvandin çêdibin. Gel berê xwe daye wan ramanan, ku niyetên dagîrkeran di avê de bibe. Di çarçiva netewî de, mirov rastî hisekî yekîtiya netewî dibe.

Di kontrola dagîrkeran a li ser gundan de sistiyeke ji dil xwe dide şanî kirin. Pêşemîn li navçeya Licê û li gundên Licê liv û tevgereke gel xwe dide xweya kirin. Gel berê xwe dide gundan. Yên li bajaran zar û jinan dişînin gundan, wan li cem merivên xwe bi cih dikin.

Em bi gêrîllayên li hinde navçeyên Amedê re peyivîn. Berpirsiyarekî gêrîllayan weha gote me, *"Dijmin ketiye nava tirseke mezin. Dixwaze xwe li ber dilê gel şêrîn bike. Lê gelê me berê xwe daye berxwedanê. Dixwaze tevlî berxwedaneke netewî yê berfîreh bibe.*

Dûmahîk di rûpela 23'an de

Eniya Rizgariya Netewa Kurdistanê:

"Delameta me têkoşîna ji bo Kurdistana aza ye"

Belavok di rûpela 19'an de

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Şehîdbûn çi ye?

"Li welêt dijmin şehîdên me bê kefen, bê şuştin û bê gora ku ji bo mirovan tê kolandin, vedişêre. Vê ne mirovahiya xwe dijmin şanî me dike, ji ber ku tirsa şehîdên me ketiye dilê wî. Pakrewanên (şehîdên) serxwebûn û azadiyê, jiyana wî xistine nava rewşa mirinê. Di vir de xuya dike, ku şehîdên me çiqasî mezin in. Dijmin, bi teviya hêz û hîma xwe, ji wan ditirse.

Li ser şehîdan gelek tişt tên gotin. Ma gelo mirov dikare bêje, 'şehîd mir in!' Em pir li ser vê pirsê rawestiyan û sekinîn e. Ên mirî kî ne û yên nemirî kî ne? Di rêveçûna xwe de, me xwest em bersiva van pirsan bidin û rastiya şehîdbûnê derînin holê.

Mirin çi ye?

Eger mirovek li ser riya xwefiroşî û bê-rûmetiyê bimeşe û li ser wê riyê bimire, hingê ew mirar diçe û dimire. Ango dema mirov ne di riya bilindbûnê de be, jiyaneke mirî derbas dike û li dawiyê dimire. Lê hema mirovê ku ji bo armanceke mezin jiyana xwe heya dawiyê feda bike, ew kes nemir e û namire. Em ji vê mirinê re dibêjin 'jiyan.' Mirovê ku li ser riya serxwebûn û azadiyê jiyana xwe diyar kiriye, nemir e. Ev rastiyeke, çima?

Dijminê dagîrker û faşîst, çi ne mirovahî hebe, çi lêdan, zilm û zor hebe û bi her şêweyê, wan li dijî me bi kar tîne. Her rojê mirovên me dikuje û bin ax dike. Her rojê mirovên me bê rûmet dike. Jiyana di bin vê hovîtiya dijmin de, hezar carî ji mirinê xerabtir e. Berî ku em ji bo serxwebûn û azadiyê li ser vê riya ku niha em têde dimeşin, jiyana me jî weha bû. Ji ber vê sedemê, em dibêjin, 'Şehîdên me nemir in.'

Mirov çawa lê binêre, bila binêre; eger xwîn neyê rijandin û şehîd neyin pêşkêş kirin, serxwebûna Kurdistanê jî pêknayê. Lê belê, xebata herî zor û zehmet jî ev e, ku şehîd werin pêşkêş kirin. Dîsa jî, me di vî warî de gav avêt û ji rijandina xwînê em netirsiyan. Dema ku şehîdê me yê yekemîn Hakî KARER bi komplo şehîd ket, bi rastî welê bû, wekî ku ezman bi ser me de were xwarê. Pirs ne tenê hevalek bû, ku şehîd ket û hew, na! Mirov wê çawa tola wî hilîne? Pirsa mezin di vir de ye. Dema ku dijmin ev hevalê me yê li pêş şehîd kir, armanca wî, ew bû, ku em poşman bibin û ji ser riya xwe vegerin. Yanî em teslîm bibin.

Lê hema me gav avêt. Tevî ku me dizanî li pişt wan kesên ku Hakî şehîd xistine, dewlet heye jî, vê dewletê xwe bi her awahî ji bo qirkirina me amade kiriye. Dîsa jî me got, em ji xwînê natirsin, emê bi her derfetan (îmkanan) xebat û dîtina xwe fireh bikin û emê gaveke hîn xurttir pêş ve bavêjin. Ji bilî van, mirov nikare bîranîna şehîdan bi cih bîne..."